

OBLASTNÍ MUZEUM A GALERIE V MOSTĚ
VÝROČNÍ ZPRÁVA 2025

1 Úvod

1.1 Slovo ředitele

Rok 2025 byl pro Oblastní muzeum a galerii v Mostě obdobím intenzivní práce, úspěšných výstav, kulturních akcí a realizace řady rozvojových projektů. Vedle činností, které jsou pro veřejnost viditelné na první pohled – jako jsou nové expozice či edukační programy –, probíhala podstatná část našich aktivit v zázemí. Odborní pracovníci strávili stovky hodin evidencí, ošetřováním a výzkumem sbírkových fondů. Právě tato systematická práce v depozitářích tvoří nezbytný základ pro naši další prezentační činnost.

Samotný začátek roku provázely náročné technické inovace. Dokončili jsme modernizaci kamerového systému a instalovali mikroklimatická čidla s elektronickými zámky přímo v depozitářích. Tato fáze, probíhající za plného provozu, vyžadovala vysoké nasazení provozního oddělení při koordinaci prací a zajištění čistoty prostředí. Bezprostředně poté zahájili kurátoři a konzervátoři revizi sbírek s cílem stanovit priority pro jejich další ošetření.

Naše úsilí se projevilo i na zájmu veřejnosti, což potvrzují statistické údaje za rok 2025. Mezi nejvýznamnější úspěchy a milníky uplynulého roku patří:

- **Zásadní zvýšení celkové návštěvnosti na 15 704 osob** – muzeum a galerii navštívilo o 4 498 lidí více než v roce 2024.
- **19 krátkodobých výstav**, což představuje meziroční nárůst o dvě výstavy.
- **Zapojení 5 891 účastníků** do vzdělávacích programů pro školy a zájmové skupiny (nárůst o 3 320 osob).
- **Pokračování v projektu Železnice spojuje!** – druhým rokem jsme v rámci tohoto tříletého projektu podporovali Moldavskou dráhu.
- **Konzervace 2 216 sbírkových předmětů** a provedení 29 náročných restaurátorských zásahů.
- **Natočení 10 mikrodokumentů** představujících zajímavé předměty z našich sbírek, a to díky dotaci z Ministerstva kultury ČR.
- **Vydání odborných periodik** – vyšlo 9. číslo muzejního časopisu *Pod Hněvínem* a *Přírodovědný sborník* č. 42.
- **Publikování tří komiksů** – titul *Florian Leopold Gassmann* vznikl s podporou statutárního města Most, komiksy *Kuřavková katastrofa* a *Ztracené klíče* jsme financovali z vlastních zdrojů.
- **Vydání monografie** *Padesát let od zázraku na kolejích* od historika Dominika Marka, která přináší cenné vzpomínky pamětníků na přesun mosteckého děkanského kostela.
- **Úspěšná prezentace na sociálních sítích** – krátká videa (reels) připravovaná ve spolupráci s TV Mistrál dosahují sledovanosti bezmála 10 tisíc zhlédnutí.
- **Digitalizace 6 vzácných rukopisů** v rámci dotačního programu VISK 6.
- **Péče o umělecká díla** – získali jsme prostředky na první etapu obnovy velkolepého oltářního obrazu *Narození Páně* od Ignáce Raaba a kompletně zrestaurovali velkoformátové dílo Alfonse Muchy *Bůh Mamon (Alegorie bohatství)*, které je nově instalováno s profesionálním osvětlením a popiskou.
- **Pořádání odborného fóra** – ve spolupráci s Ministerstvem kultury ČR a Cabinet of Wonders jsme uspořádali *Setkání profesionálů a profesionálek muzeí a galerií Ústeckého kraje*.
- **Zhodnocení infrastruktury** – realizovali jsme kompletní rekonstrukci dřevěné pergoly před hlavním vchodem do budovy muzea.

Rád bych vyjádřil upřímné poděkování Ústeckému kraji, našemu zřizovateli, za jeho komplexní podporu v roce 2025, která je pro fungování muzea klíčová. Dále musím svým jménem poděkovat všem vedoucím zaměstnancům Oblastního muzea a galerie v Mostě za jejich mimořádné nasazení a profesionální přístup, jmenovitě: Miluši Spurné (zástupkyni ředitele), Dianě Šlajsnové Kvapilové, Dagmar Čechové, Ludvíku Lejskovi, Pavlu Krásenskému, Ludmile

Škrabákové a Luboši Kindlovi. Můj velký dík patří rovněž všem řadovým zaměstnancům, jejichž obětavá práce je základem úspěchů naší organizace. V neposlední řadě je nutno zmínit nadstandardní vztah našeho muzea ke statutárnímu městu Most, jehož podpora je pro nás rovněž neocenitelná.

Mgr. Michal Vavroch

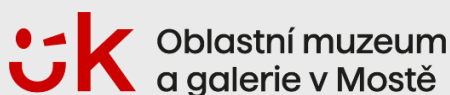
Pohled do interiéru budovy OMGM

1.2 Základní informace

Hlavním posláním Oblastního muzea a galerie v Mostě (dále též „OMGM“ či „organizace“), které je vymezeno ve zřizovací listině, je plnit funkci muzea a galerie ve smyslu ustanovení zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, a to zejména získávat, shromažďovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat sbírky muzejní povahy. S účinností od 1. 1. 2019 došlo ke sloučení tehdejšího Oblastního muzea v Mostě s Galeríí výtvarného umění v Mostě a instituce tak rozšířila svoji působnost a získala i nový název Oblastní muzeum a galerie v Mostě.

Zaměření instituce je především regionální. Hlavní sběrnou a badatelskou oblastí je území bývalého okresu Most s přesahy do okresů okolních. Z hlediska geomorfologického sledujeme tři významné krajinné celky – Krušné hory, západní část Českého středohoří a Mosteckou pánev. Zejména z hlediska přírodovědného bádání lze za sféru našeho zájmu označit celý Ústecký kraj.

Organizace sídlí v budově bývalého Státního vrchního reálného gymnázia. Architektonicky významná stavba byla dokončena v roce 1913 a gymnáziu sloužila až do roku 1945, kdy ho nahradila střední průmyslová škola. Ta využívala budovu až do roku 1981. Teprve od roku 1982 bývalá škola slouží muzejním účelům. Veřejnosti však byla tato budova slavnostně zpřístupněna až po rozsáhlé rekonstrukci, která byla dokončena v roce 1996.

Název:	Oblastní muzeum a galerie v Mostě
Právní forma:	Příspěvková organizace územně samosprávného celku
Zřizovatel:	Ústecký kraj
Datum vzniku:	Stadtmuseum Brück (28. 2. 1888) Městské muzeum (pol. 50. let 20. století) Okresní muzeum v Mostě (změna právní formy k 1. 1. 1964) Oblastní muzeum v Mostě (2003) Oblastní muzeum a galerie v Mostě (sloučení s galerií k 1. 1. 2019)
Sídlo:	Čsl. armády 1360/35, 434 01 Most
IČ:	00080730
Ředitel:	Mgr. Michal Vavroch

Ke konci roku 2025 v OMGM pracovalo celkem **45 zaměstnanců**, pracujících v přepočtu na 38,45 úvazku (stav k 31. 12. 2025), na plný úvazek evidováno 31 zaměstnanců a na zkrácený úvazek 14 zaměstnanců. K 31. 12. 2025 evidovalo OMGM 6 dohod o provedení práce a 11 dohod o pracovní činnosti.

ústecký kraj

Jsme úk!

2 Sbírky

2.1 Charakteristika sbírkového profilu instituce

Počátky sbírky dnešního OMGM můžeme hledat ve sběratelské činnosti Městského muzea v Mostě a Podkrušnohorského muzea v Mostě. Sbíрка byla rozšiřována obvyklými způsoby – formou darů, vlastním sběrem, převody a také nákupy. V polovině 60. let 20. století bylo s tehdejší Okresním muzeem v Mostě sloučeno Městské muzeum v Horním Litvínově (1964) a Domácké vlastivědné muzeum v Hoře Svaté Kateřiny (1965). Řada sbírkových předmětů pochází ze zaniklých objektů (jako je např. klášter minoritů, piaristická kolej v Mostě apod.). Zcela svébytným fondem je mimořádně cenná pozůstalost baronky Ulriky von Levetzow (1804–1899).

Předměty ve sbírce pocházejí převážně z Mostecka. Část fondu však svým původem přesahuje hranice regionu. Kromě různých míst České republiky obsahuje i jednotlivosti z území Evropy, Asie nebo Afriky. Přírodovědné podsbírky byly v minulosti obohaceny například kolekcemi Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a střediska odborné výchovy Generálního ředitelství Severočeských hnědouhelných dolů (před rokem 1990).

Sloučením muzea s Galeríí výtvarného umění v Mostě (dále též „GVUM“) došlo ke spojení dvou institucí pod hlavičkou Oblastního muzea a galerie v Mostě k 1. 1. 2019. Obě sbírky však byly ponechány samostatně jako sbírka Oblastního muzea v Mostě (sbírka OMM, kód sbírky: MSM/002-05-10/198002) a sbírka Státní galerie výtvarného umění v Mostě (sbírka SGVUM, kód sbírky: GMO/001-06-18/003001). Sbíрка GVUM je nyní uzavřeným celkem a nové přírůstky již do ní nejsou zapisovány.

V roce 2020 byl v krajských muzeích zaveden počítačový evidenční systém Museion. Naše organizace se vlivem několika faktorů plně zapojila do systému až v roce 2024, kdy byla provedena finální migrace dat. Od téhož okamžiku je Museion vnímán jako primární nástroj správy sbírky i manipulace s ní.

Pohled do depozitáře podsbírky Umělecké řemeslo

2.2 Stav sbírkového fondu v roce 2025

Níže přiložená tabulka uvádí přehled o evidenčních jednotkách (evidenčních číslech) v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy Ministerstva kultury ČR. Tabulka uvádí počty evidenčních jednotek k 31. 12. 2025. Nejedná se o počty předmětů, neboť pod jedním číslem se může ukrývat jedna věc, ale také jejich soubor.

Registrační číslo v Centrální evidenci sbírek (CES): MSM/002-05-10/198002

Počet inventárních čísel: 71760

Počet fyzických sbírkových předmětů: cca 250 000 ks

Sbírka OMM podle oborového označení sbírek zapsaných v CES (stav k 31. 12. 2025)

Číslo podsbírký v CES	Název podsbírký	Počet evidenčních jednotek
2	Petrografická	2 527
4	Paleontologická	1 545
5	Botanická	1 425
6	Mykologická	24
7	Entomologická	3 684
8	Zoologická	711
9	Archeologická	5 211
10	Historická	967
11	Etnografická	1 734
13	Numismatická	7 287
14	Militária	857
15	Výtvarné umění	6 015
16	Umělecké řemeslo	2 151
17	Uměleckoprůmyslová práce	2 326
18	Knihy (staré tisky)	1 884
19	Písemnosti a tisky	223
20	Negativy a diapozitivy	36 300
21	Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná médiá	2 999
23	Věda, technika a průmyslová výroba	840
24	Další – Hudba	231
24	Další – Ostatní konzervační fond (OKF)	125
25	Jiná – Regionální literatura	2 028
25	Jiná – Různé	378
Celkem		81 472

Registrační číslo v Centrální evidenci sbírek (CES): GMO/001-06-18/003001
Počet inventárních čísel: 663

Sbírka Státní galerie výtvarného umění v Mostě podle oborového označení sbírek zapsaných v CES (stav k 31. 12. 2025)

Číslo podsbírky v CES	Název podsbírky	Počet evidenčních jednotek
15	Výtvarné umění	663

Skutečný počet evidenčních položek vykazovaných v CES MK ČR se v rámci podsbírek od skutečnosti může lišit. Týká se to zejména podsbírky 25 – Různé, kde jsou postupně katalogizovány evidenční záznamy chronologické evidence, které budou při dalších aktualizacích CES přesunuty do podsbírek, kam dle svého typologického zařazení náleží. Rozdíly mohou vznikat také při zadaných aktualizacích, které nejsou doposud zpracovány MK ČR. V rámci podsbírek také probíhaly dílčí přesuny evidenčních položek v rámci CES, což se projevuje snížením uvedeného počtu evidenčních jednotek oproti údajům vykazovaným v předchozích letech.

2.3 Akviziční a sbírkotvorná činnost

Oblast, v níž se převážně realizuje sbírkotvorná činnost OMGM, zahrnuje tři geomorfologické celky – Mosteckou pánev a přilehlé části Krušných hor a Českého středohoří –, a to v územním záběru v rámci bývalého okresu Most s přesahem do okresů okolních (Teplice, Louny, Chomutov). V rámci okresu Most je OMGM jedinou organizací komplexně zajišťující sběr přírodního a kulturního dědictví.

Významným limitujícím faktorem pro nově získané předměty je prakticky naplněná kapacita současných depozitárních prostor ve většině společenskovedních podsbírek. S ohledem na kapacitní problémy částí stávajících depozitářů bude OMGM nuceno v letech 2026–2030 buď omezit, nebo zcela ukončit příjem sbírkových předmětů do plošně nejnáročnějších podsbírek uměleckého řemesla (historický nábytek), archeologie, techniky, militarií a výtvarného umění (kromě grafiky), anebo usilovat o zřízení externích depozitářů, kam tyto podsbírky budou postupně přemístěny.

U nových akvizic je proto kladen důraz především na jejich kvalitu a přednost budou mít předměty s významnou kulturně-historickou a dokumentační hodnotou pro sbírku. Předpokladem pro uvedenou strategii zhodnocování sbírky je aktivní přístup kurátora ke sbírce, jeho znalost trhu a cen, podobných sbírek v jiných muzeích v ČR.

Kurátoři mají významné slovo při tvorbě sbírkového fondu a každý přírůstek do sbírky obhajují před Poradním sborem pro sbírkovou a akviziční činnost OMGM (dále jen „poradní sbor“). V roce 2025 získalo OMGM do své sbírky předměty formou darů, koupí a zejména sběrem, který je typický pro přírodovědné oddělení.

V případě koupí a darů byly poradnímu sboru OMGM předkládány příslušné dokumenty, které vyžaduje interní řád. Jedná se o návrh kurátora na bezúplatné/úplatné nabytí věci movité, fotodokumentace a případně čestné prohlášení o vlastnictví dárce/prodejce. Po detailním seznámení s dokumenty poradní sbor předkládá své stanovisko k dané akvizici. Po schválení akvizice nadpoloviční většinou členů poradního sboru jsou předměty po odborném zpracování zařazeny do sbírky.

Neméně důležitou součástí zhodnocování sbírky je analýza předmětů zařazených do doprovodné dokumentace nebo dosud odborně nezpracovaných akvizic z minulých let a jejich zařazování do sbírky. Specifickým případem jsou předměty, které byly převedeny do řádné sbírkové evidence ze starého sbírkového fondu.

V letech 2015–2025 se sbírku OMM dařilo díky aktivní sbírkotvorné činnosti významně rozšířit. Početně největší přírůstek evidenčních jednotek proběhl v přírodovědných podsbírkách a podsbírkách 20 – negativy a diapozitivy a 21 – fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média. Nové exempláře přírodovědných podsbírek byly získávány během terénních sběrů a v menší míře také akvizicemi prostřednictvím darů a koupí. Podsátka negativů a diapozitivů byla formou daru rozšířena mimo jiné o soubor více než 34 000 negativů Ing. Stanislava Štýse, DrSc., a podsátka fotografií o několik tisíc ks pohlednic a fotografií. Početně rozsáhlé soubory představují a budou představovat značnou časovou zátěž pro kurátory z důvodu náročné katalogizace a implementace do evidenčního systému Museion. V ostatních podsátkách docházelo k akvizicím zejména v podsátkách 15 – Výtvarné umění, 23 – Věda, technika a průmyslová výroba, 11 – Etnografická, 10 – Historická a 16 – Umělecké řemeslo.

Jedna z nedávných akvizic do podsátiky etnografie – dětské hračky

2.3.1 Dary

V roce 2025 nabylo OMGM prostřednictvím darovací smlouvy v tabulce uvedené předměty. Darované předměty jsou postupně odborně zpracovávány a jsou opatřeny evidenčními záznamy. Dárce obdržel jeden exemplář darovací smlouvy, popřípadě děkovný list, v němž je potvrzeno zařazení do příslušné sbírky.

K předmětům získaným prostřednictvím darovací smlouvy patří Podstavec pod sochu sv. Jana Nepomuckého ze Židovic z roku 1783. Pozdně barokní sokl se sochou sv. Jana Nepomuckého byl v roce 1783 umístěn na hřbitově v Židovicích. Tato obec byla z důvodu budování Velebudické výsypky v letech 1972–1975 zlikvidována. Podstavec je cennou památkou z doby pozdního baroka, která je po restaurování ve výborném stavu.

V roce 2025 proběhla dodatečná akvizice souboru výtvarných děl (převážně obrazů) z původní interiérové výzdoby kulturního domu Repre. Městem Most darované předměty budou zařazeny do podsbírk Výtvarné umění.

Podsírka Vědy, techniky a průmyslové výroby byla v roce 2025 obohacena o dámské jízdní kolo značky ČENKOV Č.M. Jedná se o exemplář, který nebyl ve sbírce zastoupen. Současně se nachází v kvalitním stavu.

Podsírka Uměleckého řemesla (skupina historický nábytek) byla formou daru obohacena o ložnici z přelomu 50.–60. let 20. století. Sestava je celkově v dobře zachovalém stavu.

Předměty získané v roce 2025 formou daru

Darovací smlouva	Předmět	Dárce
DS 1/2025	Podstavec pod sochu sv. Jana Nepomuckého ze Židovic, 1783	Statutární město Most
DS 2/2025	Soubor předmětů z původní umělecké výbavy reprezentačního domu REPRE v Mostě (4 obrazy od autorů Zdeňka Veselého, Dana Richtra a Richarda Tápala a 1 tapiserie od Miroslava Houry)	Statutární město Most
DS 3/2025	Starožitné dámské jízdní kolo značky ČENKOV Č.M., 40. léta 20. století	Jana Hamiová, fyzická osoba
DS 4/2025	Skříň třídveřová, 2x noční stolky, manželská postel	Alena Gärtnerová, fyzická osoba

2.3.2 Koupě

Nejvýznamnějším přírůstkem do muzejní sbírky v roce 2025 byla koupě souboru krušnohorských betlémů a hraček od soukromého sběratele. Tato akvizice doplnila předešlé akvizice od stejného sběratele a rozšíří sbírku o další typy krušnohorských betlémů a krušnohorské hračky etnografické podsbírk. Právě soubor betlémů a krušnohorská hračka jsou základem etnografické podsbírk muzea.

Vítanou akvizicí je betlém z hmoty, neboť ve sbírce chybí. Betlémy v etnografické podsbírci jsou většinou dřevěné nebo keramické. Takhle dobře zachovaný betlém z hmoty je výjimečný. Vejprtský kartonový betlém se ve sbírce nachází pouze jeden, z předešlé akvizice od stejného sběratele. Tento je vizuálně velmi odlišný a má nepopíratelné výtvarné kvality. Miniaturní hračky doplní sbírku o figurky městského typu a zvířata ze statku. Všechny tři soubory jsou velkým přínosem pro sbírku, neboť jsou dnes těžko dostupné.

Etnografická podsbírka byla dále spolu s podsbírkou Vědy, techniky a průmyslové výroby prostřednictvím kupní smlouvy rozšířena o kolekci předmětů od soukromého sběratele. Jednalo se o historické budíky, svítilny, valchy, mlýnky, žehličky a další předměty datované mezi lety 1850–1950.

Od soukromé majitelky byl získán unikátní dřevěný ruční mandl z období první republiky. Mandl bude po odborném zpracování zařazen do etnografické podsbírky.

Pro podsbírku hudby byla zrealizována akvizice početného souboru LP desek převážně klasické hudby. Soubor bude sloužit jako základ pro vytvoření nové sbírkové skupiny hudebních nosičů v rámci podsbírky.

Předměty získané v roce 2025 formou koupě

Kupní smlouva	Předmět	Prodávající
KS 1/2025	Dva betlémy – vyřezávané ze dřeva a z kartonu, diorama „pasáček ovcí“ a velký skleněný šturc s Ježíšem na kříži. Celkem 4 celky (zhruba 200 předmětů).	Jan Samek, fyzická osoba
KS 2/2025	5 kusů hodin, 4 kusy budíků, 2 kusy váh a 6 kusů svítilen na petrolej (1850–1950). Soubor „etnografik“ (16 předmětů) – dvě valchy, mlýnek na mák, mincíře, žehlička, sekyrka, hůl, keramické džbány, kameninová lahvice na minerální vodu a hliníkové bandasky (cca 1890-1950).	Michal Kytka, fyzická osoba
KS 3/2025	Soubor 127 LP desek s umělémi hudbami barokní, klasicistní a romantické povahy. Supraphon 70. a 80. léta 20. století.	Václav Skála, fyzická osoba
KS 4/2025	Krušnohorské betlémy a hračky. Tři soubory, celkem 201 předmětů.	Jan Samek, fyzická osoba
KS 5/2025	Dřevěný ruční mandl, 1. pol. 20. století	Naděžda Holubičková, fyzická osoba

Jeden ze zakoupených krušnohorských betlémů

2.3.3 Vlastní sběr

Hlavním zdrojem nových přírůstků přírodovědných podsbírek muzea je terénní výzkum odborných zaměstnanců přírodovědného oddělení, který je zaměřen na regionální sběry ze sběrné oblasti v rámci Ústeckého kraje. Tento sběr je součástí systematické sbírkové činnosti muzea.

Přírůstky nabyté terénním výzkumem odborných zaměstnanců tvoří entomologické a botanické exempláře, které budou zařazeny do podsbírek Entomologická a Botanická. Celkem bylo vlastním sběrem takto získáno více než tisíc entomologických (soubor bezobratlých – pavouků, blanokřídlých, kříšů a brouků) a botanických exemplářů.

2.4 Evidence

Sbírka OMM byla Ministerstvem kultury ČR zapsána do Centrální evidence sbírek pod evidenčním číslem sbírky MSM/022-05010/198002 dne 2. 10. 2002.

Stejně jako v minulých letech byly aktualizovány údaje o změnách v evidenci, a to v rámci systému Centrální evidence sbírek Ministerstva kultury ČR, který je přístupný jako online webová aplikace.

Nové přírůstky byly zaevidovány do příslušných oborových podsbírek pod evidenčními čísly chronologické nebo systematické evidence. Předměty evidované pouze v chronologické evidenci jsou po náležitém odborném zpracování zařazeny do systematické evidence ve lhůtě stanovené zákonem.

Celkem bylo za rok 2025 zaevidováno 5 přírůstků chronologické evidence (mimo knihovnu OMGM). Tyto přírůstky byly zapsány do přírůstkové knihy pod čísly 2025_0001 – 2025_0005.

Přírůstky chronologické evidence podle způsobu nabytí (mimo knihovnu OMGM)

Způsob nabytí	Počet př. č.
Sběr (vlastní sbírková činnost a arch. nálezy)	2
Převody ze studijního materiálu (starý muzejní fond)	0
Nákupy	1
Dary	2
Celkem	5

Akvizice, které proběhly formou kupních nebo darovacích smluv, jsou do sbírkové evidence zařazeny až po svém odborném zpracování. Takto získané akvizice proto nejsou většinou zaevidovány v roce, ve kterém byly získány, a proto není v daném roce počet získaných a evidovaných položek totožný.

Nejvýznamnější přírůstek chronologické evidence do sbírkové evidence představují předměty zařazené do podsbírky fotografií, filmů, videozáznamů a jiných médií. Jedná se o kolekci 235 fotoobrazů (rámované fotografie), které OMGM získalo formou kupní smlouvy v roce 2024. Soubor fotoobrazů představuje ucelenou dokumentaci proměny mostecké krajiny v uplynulých desetiletích. Autorem fotografií je Ing. Stanislav Štýs, DrSc., který je jedním z nejvýznamnějších českých odborníků v oboru rekultivací přírodního prostředí obecně.

Do uvedené podsbírky fotografií, filmů, videozáznamů a jiných médií byly zaevidovány také ostatní z přírůstků roku 2025. Jedná se o skládací širokoúhlou pohlednici s vyobrazením starého Mostu z roku 1926 a fotografické album k 50. výročí dolu Obránců míru v Komořanech. Album

obsahuje 17 černobílých fotografií, které dokumentují nejen samotný důl, ale také důlní techniku a zaměstnance.

Přírůstky chronologické evidence podle oborového členění CES (mimo knihovnu OMGM)

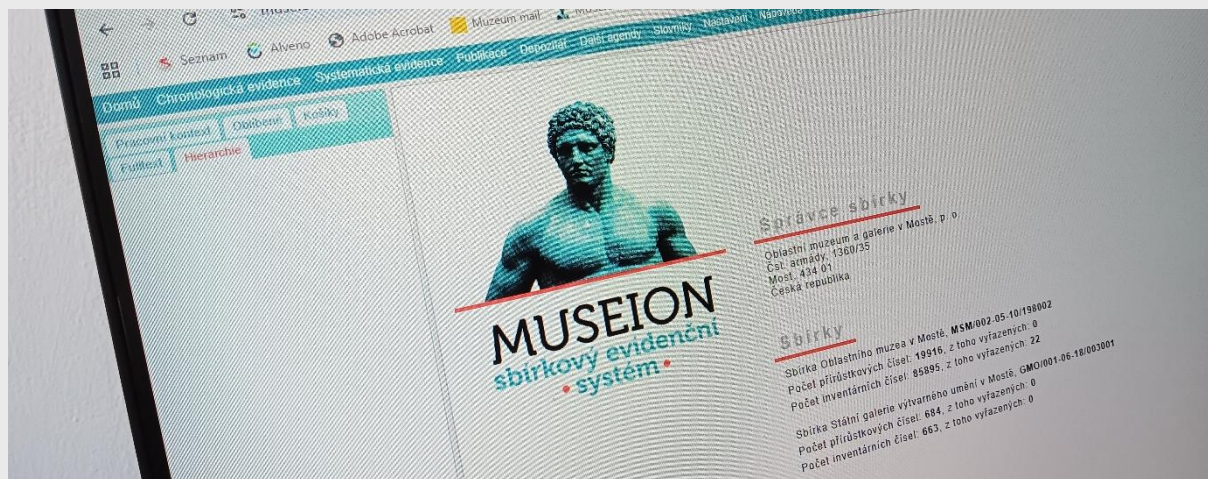
Podsbírka dle členění CES	Počet př. č.	Počet ks
5 – Botanická	1	400
7 – Entomologická	1	990
21 – Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	3	237
Celkem	5	1 627

Aktualizace sbírkové evidence pro CES byla prováděna převážně formou II. stupně systematické evidence. Většina přírůstků chronologické evidence je ihned zpracována a zároveň evidována i v systematické evidenci II. stupně. Kromě uvedených nových záznamů do CES probíhala také průběžná katalogizace, která spočívala ve vyřazení přírůstkových čísel a jejich nahrazení novými evidenčními čísly systematické evidence. Dále probíhaly přesuny evidenčních čísel mezi podsbírkami a dílčí úpravy tvaru evidenčního záznamu. Tyto změny jsou prováděny v rámci reorganizace sbírkového fondu OMGM.

Evidenční čísla zpracovaná ke konci kalendářního roku jsou hlášena Ministerstvu kultury vždy na počátku následujícího roku. Počty evidovaných čísel se proto liší od počtů čísel aktualizace v průběhu roku kalendářního. O přírůstcích chronologické evidence sbírky OMM je prostřednictvím systému MUSEION informován také Krajský úřad Ústeckého kraje.

Celkový počet nových evidenčních čísel systematické a chronologické evidence všech podsbírek za rok 2025 nahlášených na CES MK ČR (bez katalogizace)

Podsbírka dle členění CES	Počet evidenčních jednotek
5 – Botanická	1
6 – Mykologická	24
7 – Entomologická	586
8 – Zoologická	1
9 – Archeologická	8
13 – Numizmatická	1
20 – Negativy a diapozitivy	34 119
21 – Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	2 135
Celkem	36 875

Pro evidenci sbírek využíváme sbírkový evidenční systém Museion

2.5 Udělení reprodukčního práva

V průběhu roku 2025 OMGM udělilo celkem 20 povolení pro reprodukování sbírkových fotografií či jiných artefaktů. Povolení k reprodukci byla udělena bezplatně pod podmínkou, že subjekt, kterému bylo povolení uděleno, bude postupovat v souladu s autorským zákonem. Za udělené povolení OMGM obdrželo vždy několik výtisků publikací, ve kterých byl obrazový materiál publikován. Povolení byla udělena formou smlouvy o poskytnutí práva k užití reprodukce sbírkového předmětu.

K nejvýznamnějším žadatelům o poskytnutí sbírkových fotografií patří Národní muzeum, které využilo sbírkovou fotografii pro panely výstavy *Pravěká dobrodružství Eduarda Štorcha*.

Oblastní galerie Liberec použila fotografii plastiky od umělce J. Watzala ve své publikaci k výstavě *Argonauti ideálu. Liberecká výtvarná scéna první poloviny 20. století*.

Pro výzdobu kavárny byly hotelu CASCADE poskytnuty fotografie starého Mostu.

Společnosti Economia, a. s., byly pro článek „Čínská kulturní revoluce v malém.“ *Před 60 lety začali z Mostu vyhánět první rodiny* zveřejněný na webových stránkách Aktuálně.cz poskytnuty snímky starého a nového Mostu. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/cinska-kulturni-revoluce-v-malem-jak-se-pred-60-letyvyhanel/r~21ce50fcf03111efb553ac1f6b220ee8/>

Pro publikaci *Franz Gruss opomenutý umělec Kraslicka* byly soukromému žadateli poskytnuty fotografie obrazů od umělce Franze Grusse ze sbírky výtvarného umění.

Institute of Archaeology, University of Wrocław, obdržel na základě žádosti fotografie sbírkových předmětů z archeologické podsbírk. Fotografie byly využity v monografii *Craftwork in Small-Scale Societies of the Central European Bronze Age Monografie*, která byla vydána v tištěné a digitální podobě nakladatelstvím Cambridge University Press.

Město Most použilo fotografie z muzejní sbírky negativů a fotografií jako obrazový doprovod pro textové části o zaniklých obcích v okolí (část pro QR kódy) cyklonaučné stezky (trasa Matylda – Čepirohy – Velebudice).

Západočeské muzeum v Plzni obdrželo digitalizované negativy pro výstavu *Rekvírovaná srdce. Příběhy plzeňské zvonařské rodiny Pernerovy* konanou v Národopisném muzeu Plzeňska. Fotografie byly využity jako obrazový doprovod na výstavních panelech.

Soukromá žadatelka obdržela povolení k využití fotografie plastiky ze sbírky výtvarného umění v příspěvku *Ikonografie Panny Marie Hromničné ve vybraných oblastech střední Evropy* publikovaném v časopise *Umění/Art*, jehož vydavatelem je Ústav dějin umění AV ČR.

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem v rámci projektu *RUR – Region univerzitě, univerzita regionu* vytvořila 3D skeny tří plastik z naší podsbírk výtvarného umění. Skeny budou zveřejněny na webových stránkách projektu.

Městské divadlo v Mostě obdrželo povolení pro využití fotografie z naší sbírky pro knihu *Na točnách: čtyřicet let na nové scéně Městského divadla v Mostě (1985–2025)*.

Ústav archeologické památkové péče severozápadních Čech žádal o poskytnutí reprodukce obrazu z podsbírk výtvarného umění pro zveřejnění v elektronické databázi ikonografie skel vrcholného středověku – raného novověku.

Nakladatelství JOTA použilo fotografii ze sbírky negativů, jako obrazový doprovod v populárně naučné knize *Přepište (místní) dějiny*.

Ze sbírky negativů byly použity digitalizované snímky pro článek o životě chebského kata Karla Husa vydaný v školním časopise *Čas Chebu*, jehož vydavatelem je Integrovaná střední

škola Cheb. Z uvedené sbírky byly publikovány fotografie v monografii *Varhany a varhanář severočeského Krušnohoří*. Soukromý žadatel je zároveň vydavatelem publikace.

Digitální fotografie z uvedené sbírky byly také využity pro edukativní a popularizační video – umístění Stream Česká stopa a YouTube (kanál Česká stopa). Fotografie byly poskytnuty soukromému žadateli.

Depozitář podsbírky Věda, technika a průmyslová výroba v průběhu inventarizace

2.6 Inventarizace

Inventarizace jednotlivých oborových podsbírek jsou prováděny na základě dlouhodobého harmonogramu (10letý cyklus) ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky Ministerstva kultury ČR k zákonu č. 275/2000 Sb. Podrobnosti a zhodnocení jsou uvedeny v jednotlivých zápisech o inventarizaci. Účelem a cílem inventarizací je zejména:

- a) ověření, že předměty vedené ve sbírkové evidenci fyzicky existují,
- b) porovnání inventarizovaných předmětů s příslušným záznamem chronologické a systematické evidence, včetně ověření shodnosti a úplnosti evidenčních čísel a počtu kusů,
- c) ověření stavu sbírkových předmětů, zjištění potřeby preparace, konzervace nebo restaurování, případně změny v uložení předmětů.

Inventarizace probíhaly dle § 12 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy v plném znění, podle § 3 vyhlášky MK ČR č. 275/2000 a zákona č. 257/2001 Sb., zákona

č. 483/2004 Sb. ve znění zákona č. 186/2004 Sb. a zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách (knihovní zákon).

Sbírková evidence muzea v předchozích desetiletích vykazovala závažné nedostatky, které způsobila především dlouholetá absence kurátorů spravujících jednotlivé podsbírkky. Díky úsilí kurátorů se podařilo většinu nedostatků minimalizovat, nicméně ve vybraných podsbírkách se je nepodařilo odstranit dodnes.

Cílem inventarizace je především určit přesný stav sbírky a získat například přehled o nutnosti konzervace či restaurování předmětů ve špatném stavu. Je rovněž důležitá pro stanovení budoucí strategie sbírkové činnosti a akvizic muzea. V podsbírkách, kde byla již dokončena kompletní inventarizace všech sbírkových předmětů, je nadále prováděna periodická inventarizace dle zákona.

Inventarizace sbírkového fondu OMGM podle podsbírek 1. 1. 2025 – 31. 12. 2025

Číslo inventarizace	Podsíbírky sbírky Oblastního muzea a galerie v Mostě (MSM/022-05010/198002	Počet předmětů (evidenčních položek)
1	2 - Petrografická	200
2	4 -Paleontologická	200
3	5 - Botanická	47
4	6 - Mykologická	5
5	7 - Entomologická	137
6	8 - Zoologická	200
7	9 - Archeologická	530
8	10 - Historická	96
9	11 - Etnografická	2 483
10	13 - Numizmatická	664
11	14 - Militária	170
12	15 - Výtvarné umění	4 262
13	15 - Výtvarné umění (SGVUM)	65
14	16 - Umělecké řemeslo	1 801
15	17 - Uměleckoprůmyslová práce	1 165
16	18 - Knihy (staré tisky)	500
17	19 - Písemnosti a tisky	0
18	20 - Negativy a diapozitivy	3 662
19	21 - Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	601
20	23 - Věda, technika a průmyslová výroba	110
21	24 - Další – Hudba	40
22	24 - Další – Ostatní konzervační fond (OKF)	0
23	25 - Jiná – Regionální literatura (RK)	0
24	25 - Jiná – Různé	10
Celkem inventarizováno		16 948

V tabulce jsou uvedeny podsbírkky, ve kterých byla protokolárně dokončena inventarizace v průběhu roku 2025. Celkem bylo v průběhu roku inventarizováno 20,7 % sbírkového fondu OMM (z počtu předmětů k 31. 12. 2025). Vzhledem k hromadné evidenci bylo v případě

podsbírky entomologie zinventarizováno v rámci 137 evidenčních položek téměř 20 000 kusů sbírkových předmětů.

2.7 Péče o sbírky

Průběžně se doplňuje fotodokumentace k jednotlivým sbírkovým předmětům, a to jak v náhledové kvalitě pro badatelské účely, tak v tiskové kvalitě pro účely publikování v katalogích výstav a odborných publikacích. Kromě fotodokumentace sbírkových předmětů byla zhotovena řada fotografií pro potřeby výstav (příprava tiskovin, dokumentace vernisáží, instalací apod.). Fotografie v náhledové kvalitě se také průběžně doplňují do systému Museion k jednotlivým předmětům, což usnadňuje jejich identifikaci. Fotografie byly průběžně pořizovány i v rámci akcí pořádaných pro veřejnost.

V průběhu roku 2025 ošetřili konzervátoři Oblastního muzea a galerie v Mostě celkem 2 216 předmětů a provedli 29 restaurátorských zásahů. V rámci rekonstrukce depozitářů výtvarného umění bylo dočištěno cca 490 ks plastik, jejich torz a torz architektonických prvků – ostění oken, dveří, reliéfy (např. UPM 07 – plastika sv. Floriana; UPM 396 – Flájská Pieta; UPM 182 – sádrový model od Stanislava Hanzíka; UPM 61 – reliéf – architektonický prvek).

V prosinci 2024 se konzervátoři podíleli na výběru a transportu předmětů etnografického charakteru z muzea v Nové Vsi, které byly uloženy v nevyhovujících sklepních prostorách. V průběhu roku 2025 bylo 181 předmětů postupně dezinfikováno a následně odborně konzervováno, případně restaurováno, a začleněno do sbírek Oblastního muzea v Mostě, respektive do Etnografické podsbírky a do podsbírky Věda, technika a průmyslová výroba.

V červnu probíhal generální úklid v expozici *Ze života obyvatel Krušnohoří*. Předměty z kójí byly vyjmuty a odborně ošetřeny, samotné kóje pak důkladně uklizeny. Bylo ošetřeno cca 1 200 předmětů z podsbírky Etnografie; 158 předmětů z podsbírky č. 17 Uměleckoprůmyslová práce – keramika a sklo (např. př. č. 762/92 a 763/92, keramické zásobnice na potraviny v podobě hrázdného domku) a č. 16 Umělecké řemeslo – kovy (např. HCN 82, 85 cínová láhev na olej; HMě 6 měděná forma na pečení) a 100 předmětů z podsbírky č. 16 Umělecké řemeslo – nábytkářství.

Z individuální práce konzervátorů, která čítala dohromady 268 konzervovaných předmětů, můžeme uvést například schránku na doutníky HNB-465 z 2. pol. 19. století (Jaroslav Čepelák), bakelitový telefon Tesla s otočným ciferníkem – výstava *Pod ochranou říše* (Lucie Marková), diorama Hora Sv. Kateřiny – obraz UOM- 935 – výstava *Folklor žije* (Dagmar Pícová) či soubor předmětů etnografického charakteru z muzea v Nové Vsi (Dagmar Čechová).

Z restaurovaných předmětů pak můžeme zmínit například rádio AEG Super 68 WK, vyrobené německou firmou AEG v letech 1938–1939, zrestaurované pro výstavní účely – výstavu *Pod ochranou říše* (Dagmar Pícová); zvětšovací přístroj Optikotechna Přerov, 1933–1946 – Nová Ves (Lucie Marková) či hliněné, polychromované betlémové figurky a zasklený betlém z 19. století, zrestaurované pro účely zápůjčky do Teplického muzea (Dagmar Čechová).

Jako každý rok probíhala v letních měsících pod vedením konzervátorů odborná studentská praxe. I tento rok se jednalo o studenta Masarykovy univerzity v Brně, oboru Chemie a technologie materiálů pro konzervování – restaurování. Během 14 dnů ošetřil předměty z kůže, dřeva, mosazi a ostatních kovů: skříňku na doutníky, kožené postroje (koňské, volské, psí), kožené rukavičky, pořadač mincí a kožený pás na mince.

V rámci konzervátorského oddělení probíhala také inventarizace podsbírek, které spravují jednotliví konzervátoři. V podsbírce č. 17 Uměleckoprůmyslová práce – keramika a sklo bylo inventarizováno 1 165 inventárních a přírůstkových čísel (Dagmar Pícová), v podsbírce č. 16 Umělecké řemeslo – kovy to bylo 1 290 inventárních a přírůstkových čísel (Dagmar Pícová) a v podsbírce č. 16 Umělecké řemeslo – nábytkářství bylo inventarizováno celkem 510

inventárních a přírůstkových čísel (Jaroslav Čepelák). Probíhala také evidence, digitalizace a dokumentace jednotlivých sbírkových předmětů v informačním systému pro správu sbírek Museion.

Konzervátoři přispěli také dvěma články do muzejního časopisu Pod Hněvínem. Důležitou součástí práce celého konzervátorského oddělení byla příprava a instalace krátkodobých výstav muzejního charakteru, aktivní účast na všech akcích pro veřejnost, jako je *Muzejní noc*, *Mezinárodní den archeologie*, *Den magistra Kellyho*, *Mobilizace 1938 v Mostě* a *Advent v muzeu*.

V roce 2025 bylo také dokončeno restaurování, předáno k restaurátorům nebo ukončeny jednotlivé etapy restaurování sbírkových předmětů externími restaurátory:

Zrcadlo benátského typu

V roce 2025 bylo dokončeno restaurování zrcadla benátského typu (př. č. 410/89) z podsbírký č. 17 Uměleckoprůmyslová práce. Restaurátorské práce prováděla paní Lucie Tesařová z Bítouchova u Semil. Práce probíhaly ve dvou etapách. Projekt byl financován Ministerstvem kultury ČR z programu ISOII/D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí – v rámci Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví. Benátské zrcadlo o rozměrech 136 x 68 cm bylo vyrobeno pravděpodobně v manufaktuře hraběte Kinského ve Sloupském panství. Tato zrcadla se vyznačovala vysokou řemeslnou úrovní rytecké práce. Od běžných zrcadel se benátská odlišují tím, že jejich rám je složený z dalších zrcadlových částí, které jsou fasetované a často ručně broušené. Typickým prvkem jsou jemné rytiny s florálními nebo figurálními motivy. Tato technologie vznikla v 17. století v italských Benátkách.

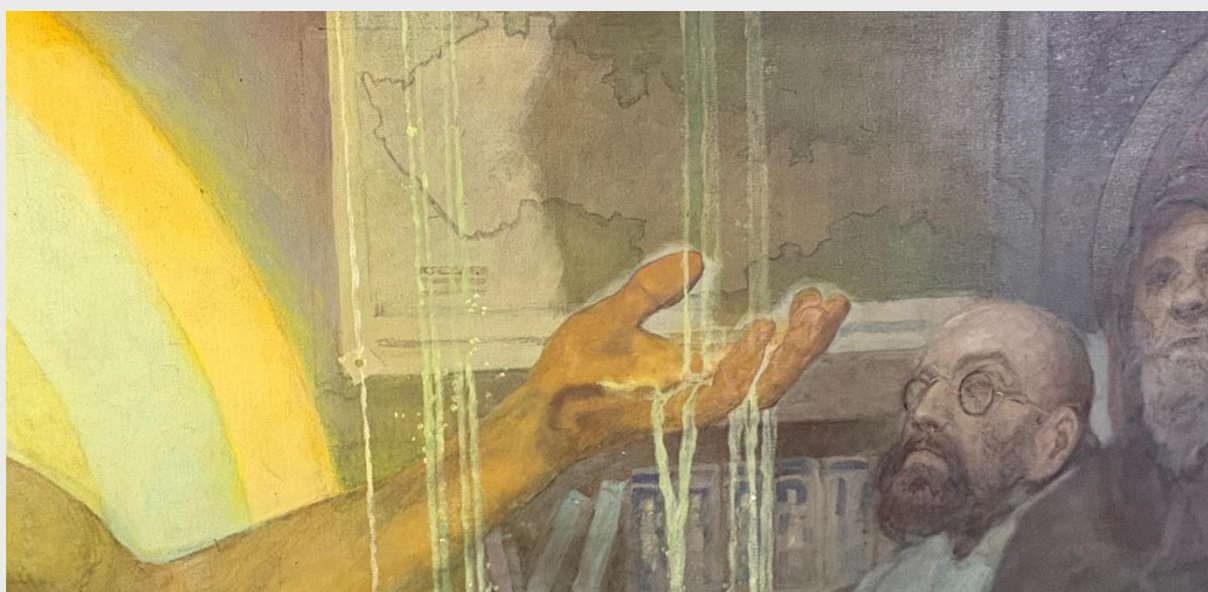
Zrcadlo benátského typu před restaurováním a po něm

V první etapě restaurátorských prací bylo konzervováno a adjustováno 13 originálních zrcadlových dílů. Tři zlomené díly byly slepeny. Celkem chybělo na rámu 14 broušených a rytých dílů. Šest dílů bylo nově zhotoveno podle protilehlého, tvarově shodného zrcadlového dílu. Pro chybějící čtyři rohové rozety a čtyři můstky byl vytvořen nový grafický návrh i s dekorem pro rytinu. Ve druhé etapě restaurování pak byly na nově zhotovených dílech vyryty nové ornamentální dekory podle grafického návrhu, bylo provedeno pokovení Al vrstvou a nanesení ochranné Si vrstvy na pokovení. Jednotlivé zrcadlové díly pak byly adjustovány do cínového rámečku a bylo zhotoveno nové středové zrcadlo s broušenou fazetou. Byl také opraven, očištěn a konzervován dřevěný rám zrcadla a opatřen novým závěsným systémem. Následovala kompletace původních a nově zhotovených částí zrcadla a v závěru montáž analogických doplňků na dřevěný rám.

Na konci roku 2025 byly transportovány k restaurátorům (Lucie Tesařová, Semily a Eva Rydlová, Bítouch u Semil) další předměty z této podsbírký – zrcadlový kalendář a dvojstěnná číška, jejichž restaurování bude dokončeno v roce 2026.

Alfons Mucha – Bůh Mamon (Alegorie bohatství)

Druhá etapa restaurování proběhla v roce 2025 u velkoformátového obrazu Alfonse Muchy s názvem Bůh Mamon (Alegorie bohatství) z podsbírký č. 15 Výtvarné umění. Obraz byl nejprve prozkoumán a posouzen s použitím silného zdroje světla, které znovu potvrdilo silné znečištění celého obrazu s tím, že nečistot přibývá zejména v partiích v horní části obrazu. Proběhl také ultrafialový průzkum malířské techniky, kdy byly pořízeny čtyři fotografie, dokumentující ústřední detaily kompozice. Silné barevné rozdělení, které reaguje na neviditelné záření, velmi dobře zviditelnilo rozvolněný rukopis autora a také lépe ukázalo, jak při práci na obrazu postupoval, malbou kreslil a naplňoval svou představu, ale i měnil barvy i síly štětců. Dílo vznikalo rychle a s bravurou zkušeného malíře. Nejprve bylo potřeba v celé ploše obrazu sejmuti zažloutlou vrstvu laku. Pak následovalo kompletní čištění prachových částic, které vzhledem k rozměrům díla pokračovalo po malých částech. Už tam se ale rýsovala původní, do té doby skrytá barevnost velkoformátového obrazu Alfonse Muchy. V poslední fázi restaurování bylo potřeba ještě jemně vyrovnat plátno, popřípadě zaretušovat drobnosti, a tečkou za celým restaurováním pak bylo závěrečné lakování obrazu.

Detail odstraňování prachových částic z obrazu Alfonse Muchy Bůh Mamon, foto: Tomáš Berger

Ignác V. Raab – Narození Páně

V podsbírce č. 15 Výtvarné umění byla zahájena první etapa restaurování barokního oltářního obrazu Narození Páně od Ignáce Raaba, pocházejícího z piaristického kostela ve starém Mostě. Na obnovu tohoto rozměrného a těžce poškozeného díla byla získána dotace ministerstva kultury v rámci *Programu restaurování movitých kulturních památek*. Pro časovou a finanční náročnost budou muset být restaurátorské práce rozloženy do tří etap. V první etapě byla očištěna zadní strana obrazu, trhliny byly zpevněny vlákny s polyamidem a plátno bylo vyrovnáno. V rámci druhé etapy v roce 2026 bude obraz nažehlen na dublovací plátno, následně budou postupně odstraněny vrstvy přelepu a nečistot z povrchu malby, sejmu se ztmavlé laky a nevhodné druhotné přemalby a proběhne napnutí na nový rám. Ve třetí etapě v roce 2027 by mělo být provedeno tmelení povrchových defektů, retušování a závěrečné lakování obrazu.

V roce 2025 se rovněž započalo s restaurováním dvou obrazů vybraných pro budoucí stálou historickou expozici o Starém Mostě: renesančního portrétu mosteckého rodáka J. B. Pontana z roku 1610 a střeleckého terče s vyobrazením 1. mosteckého náměstí z roku 1808.

V rámci péče o sbírky probíhala kromě konzervování a restaurování i digitalizace historických vzácných fondů:

Cílem projektu *Digitalizace historických vzácných fondů VII.* podaného v rámci dotačního programu MK ČR *Veřejné informační služby knihoven, podprogram VISK 6*, byla digitalizace šesti unikátních rukopisů ze sbírek Oblastního muzea a galerie v Mostě. Knihovna tímto projektem navázala na své již realizované projekty digitalizace vzácných historických fondů z let 2019–2024, kterými se připojila do národního programu MEMORIAE MUNDI SERIES BOHEMICA – Digitální knihovna Manuscriptorium.

Digitalizací bylo zajištěno bezpečné uchování vniklých dat, jejich ochrana a zpřístupnění veřejnosti. Data jsou uložena jak k archivaci v odpovídajícím prostředí, tak i v dalších kopiích pro potřeby pracovníků knihovny a k dispozici badatelům z řad odborné i široké veřejnosti. Tímto se stávají tyto rukopisy široce dostupné a zároveň se minimalizuje poškození těchto vzácných a unikátních dokumentů při manipulaci a zpřístupnění.

Oddělení knihovny a dokumentace zdigitalizovalo v roce 2025 celkem 6 rukopisů:

- **Signatura 28/Ruk**

OBLIGATIO PRAELATI SVB GVBERNIO A PATRE MATHIA KOLLNBERger M[i]N[ist]RO PRO[vinci]Ali et COMIS[sarii] G[ene]RALIS BOĚM[iae] ORD[inis] MIN[orum] CONV[entualium] PERSOLVTA ET HIC SCRIPTO RELICTA, 1743. 126 pp.

Soubor opisů latinských kázání, listin a dalších písemností P. Mathiase Kollnbergera sestavený v roce 1743.

- **Signatura 118/Ruk**

[Rezeptbuch]. [Oberleutensdorf ?], [polovina 18. století]. 142 pp.

Knih rad a receptů v německém jazyce. Obsahuje kromě jiného návod na přípravu látek k odstraňování skvrn, esencí na utišení různých bolestí a neduhů, rady pro těhotné ženy, kuchařské recepty aj.

- **Signatura 33/Ruk**

[Gebettbuch]. [Okounov u Kadaně?], 1799. 138 pp.

Německy psaná modlitební kniha pocházející z Podkrušnohoří. Je jednou ze sbírky rukopisů tohoto obsahu, která dokresluje život obyvatel Krušnohoří a Podkrušnohoří v období 18. století.

- **Signatura 92/Ruk**

Marianisches Gebett Buchlein Darinen Schöne Morgen und Abend mes Beicht Comunion Wie auch Andere Schöne ausser Lessene gebetter und Lytaney...[Bez místa], 1767. 196 pp.

Německy psaná modlitební kniha. Jedna ze souboru modlitebních knih pocházejících převážně z oblasti Krušných hor a Podkrušnohoří, zvláště Chomutovska a Mostecka.

- **Signatura 61/Ruk**

Ein Andächtiges Gebett-Buch Darinn Kräfttge Morgen-Abends-Mess-Beicht-Com[m]union und andern mehr Gebetter, nebst auch Litaneyen zu finden seyn.[Strupčice], 1761. 210 pp.

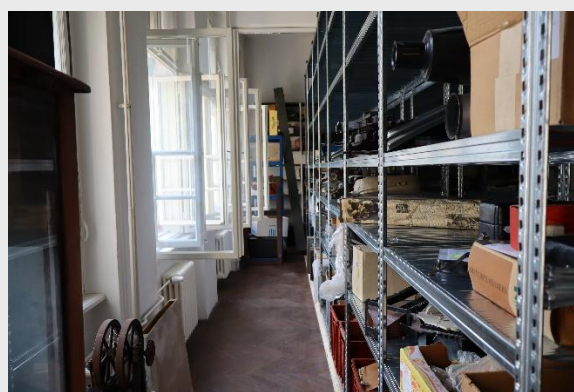
Německá modlitební kniha sepsaná pro Hanse Michaela Eckerta ze Strupčic u Chomutova. Je jednou ze sbírky rukopisů tohoto obsahu, která dokresluje život obyvatel Krušnohoří a Podkrušnohoří zvláště v oblasti Mostecká a Chomutovska v období 18. století.

- **Signatura 80/Ruk**

Geistlicher. Seelen-Schatz Darinnen Morgens Abends. Mess, Beicht. Und Kom[mun]ion Gebeter. Zu finden sind. wie auch Zu Ehren aller H[eiligen] Gottes. [bez místa vydání], 1728. 138 pp. 16,6 x 10,5 cm

Německá modlitební kniha patrně vycházející z tisku GEISTLICHER Seelenschatz. Je jednou ze sbírky rukopisů tohoto obsahu, která dokresluje život obyvatel Krušnohoří a Podkrušnohoří zvláště v oblasti Mostecká a Chomutovska v období 18. století.

Všichni kurátoři muzea průběžně sledují podmínky (teplotu, vlhkost) v depozitářích i v expozicích, aby zajistili správné uložení sbírkových předmětů i jejich průběžný stav. Po dokončení rekonstrukce zabezpečovacího systému a čidel budou mikroklimatické podmínky v depozitářích sledovány automaticky. Postupně probíhají modernizace jednotlivých depozitářů. V roce 2025 se jednalo o depozitář podsbírek 16 – Umělecké řemeslo, část historický nábytek, 14 – Militaria a 23 – Věda, technika a průmyslová výroba, čímž se výrazně zlepšilo dosavadní uložení sbírkových předmětů v těchto podsbírkách.

Modernizace depozitáře podsbírek Věda, technika a průmyslová výroba

2.9 Stálé expozice

Podobně jako depozitáře bylo nutné stálé expozice na počátku roku 2025 po ukončení modernizace zabezpečovacího systému zkontrolovat a případně i očistit. Na svá místa se vracely například uklizené zasklené grafiky z chodby před expozicí *Ulrika von Levetzow. Anděl ve třpytu par*, ale úklid plachet se týkal v podstatě všech expozic i v interiérech, protože přednost dostala maximální bezpečnost a péče o sbírkové předměty. Naštěstí tak už po většinu roku byly všechny stálé expozice plně k dispozici všem návštěvníkům v běžné otevírací době.

Poklady výtvarného umění Mostecka (14.–16. století)

Expozice byla otevřena v polovině března 2023. Prezentuje nejvzácnější ukázky gotického a renesančního umění ze sbírek muzea. Část ze dvou desítek exponátů pochází z přesunutého děkanského kostela v Mostě, ostatní pak z existujících i zaniklých kostelů Mostecka. Dominantní zastoupení mají náboženské motivy, zejména ze života Panny Marie a Ježíše Krista, ale díla zobrazují také výjevy z legend o svatých. Nejstarším vystaveným předmětem je relikviář ze 14. století, nejmladším pak obraz zpodobňující tzv. „Zahražanský zázrak“ namalovaný ve století 18., který tak tvoří výjimku z daného časového období. Původ prezentovaných uměleckých děl nacházíme v širší oblasti severních Čech a přilehlého Saska s dominantním vlivem Krušnohoří.

Většina obrazů i soch prošla v nedávné minulosti náročným restaurováním. Vystavena jsou samozřejmě i tři díla, která byla zrestaurována v rámci projektu *Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří*. Exponáty přesahují svou kvalitou i významem hranice regionu a bez nadsázky jsou skutečnými poklady severočeského umění.

Přepažení chodby mezi prostorem pro krátkodobé výstavy a stálou expozicí Poklady výtvarného umění Mostecka (14.–16. století)

Na začátku roku 2025 po skončení výstavy *Svět fantazie, smutku i radosti Vlasty Baránkové* došlo k finální podobě vizuálního oddělení prostoru pro krátkodobé výstavy a prostoru pro stálou expozici, které doposud chybělo. Výsledkem je částečné přepažení chodby tak, aby neznemožňovalo manipulaci s rozměrnými obrazy, ale i přístup pro návštěvníky se specifickými potřebami. Toto rozdělení chodby bylo výtvarně vyřešeno tak, aby z pohledové strany od hlavního vstupu do chodby byla označena část věnovaná stálé expozici, a to jak nápisem nad dveřmi, tak i textem o expozici a velkoformátovou samolepicí fotografií kostela Nanebevzetí Panny Marie před jeho přesunem, protože právě odtud pochází většina vystavených děl v expozici. Podklad byl sjednocen na obou stranách předělu chodby tak, že ve velmi světlé barvě opakuje logo, které už dříve bylo využito na polep vchodových dveří, na kryty topných těles i jako jednotící spodní část všech panelů v prostorách pro krátkodobé výstavy i pro expozici. Tento jemný motiv zároveň neruší ani z druhé pohledové strany, kde na chodbě pokračují výstavy současného umění. Autory řešení návrhu tohoto předělu byli Pavel Koch a Marek Turic, kteří navázali na svůj architektonický návrh úpravy ve 3. patře muzea pro účely stálé expozice výtvarného umění a výtvarných výstav na konci roku 2019.

Geologie severozápadních Čech

V 2023 byla veřejnosti představena geologická expozice, která je první etapou výstavby nové přírodovědné expozice s názvem *Přírodou severozápadních Čech*. Expozice geologie nabízí pohled do hluboké minulosti našeho regionu prostřednictvím zkamenělin a minerálů. Vystaveno je více než 550 sbírkových předmětů. Největší část tvoří zkameněliny z povrchových lomů na Mostecku a Chomutovsku. Za připomenutí stojí ukázky minerálů z Českého středohoří, Mostecké pánve a Krušných hor. Součástí expozice jsou dvě menší dioramata, která nabízejí pohled na faunu křídového moře a čtvrtohor. Vše je doplněno množstvím odborných textů, fotografiemi a také reprodukcemi obrazů převážně s tematikou druhohorního a třetihorního prostředí.

Otisky listů: olše julianotvará (*Alnus julianiformis*) a olše Kefersteinova (*Alnus kefersteinii* (větvička s plodenstvím))

Ze života obyvatel Krušnohoří

Expozice pojatá jako otevřený depozitář představuje zařízené krušnohorské světnice a dílny. Důraz klade na všední život, domácí práce i typická řemesla, jako jsou hornictví, punčochářství, krajčářství, řezbářství či hračkářství. Nabízí také pohled na kouzelnou krušnohorskou vánoční atmosféru s místními betlémy. Většina exponátů pochází z okolí Litvínova a Hory Svaté Kateřiny. Dominantní místo zaujímá instalace mosteckého betlému řezbáře Antona Schembery z konce 19. století, který je součástí sbírek od roku 1926.

V roce 2023 byly nově otevřeny další dvě zasklené kóje – stodola se zemědělským náčiním a ukázky prací mosteckých paličkářek. V roce 2024 pak byla stodola doplněna o další exponáty, například zrestaurovaný fukar na obilí, volské chomouty a další zemědělské nástroje. Celá expozice je každoročně doplňována velikonoční a vánoční výzdobou a tematickými dekoracemi a doplňky k ročním obdobím. Současnou produkci dřevěné hračky z české strany Krušných hor reprezentují tzv. kušníci – typické vánoční dekorace v podobě dýmajících panáčků z výroby NBW, s. r. o. v Nové Vsi v Horách.

Anděl ve třpytu par

Vystavené exponáty pocházejí z rozsáhlé pozůstalosti Ulriky von Levetzow, která je součástí sbírek mosteckého muzea již od roku 1900. Hlavním výstavním exponátem expozice je světově unikátní souprava barončiných granátových šperků, jedno z nejvzácnějších šperkařských děl nacházejících se na území České republiky. Hlavním odborným partnerem expozice je Národní muzeum Praha.

Expozice byla znovu otevřena v roce 2019, když nahradila předchozí instalaci. Proti ní je obohacena zejména o moderní a multimediální výstavní prvky a jazykové mutace. V roce 2023 proběhla dílčí reinstalace, během které se podařilo v prostoru části chodby vybudovat malý interiér zámecké knihovny, kam byly umístěny knihy z pozůstalosti Ulriky von Levetzow a její matky Amálie. Vystaveno je tak celkem 1 600 knih s nejrůznější tematikou. Expozice je vybavena třemi informačními kiosky s jazykovými mutacemi, které k ní tak poskytují větší rozsah informací. V roce 2025 nedošlo v této expozici k žádné změně.

2.10 Výpůjčky a zápůjčky sbírkových předmětů

Celkem bylo uzavřeno 18 smluv o výpůjčce sbírkových předmětů, které souvisely převážně s krátkodobými výstavami. 10 smluv uzavřelo OMGM jako vypůjčitel, 8 jako půjčitel. Celkem si OMGM vypůjčilo 544 předmětů a naopak zapůjčilo 177 předmětů (resp. evidenčních položek) ze svých sbírek.

Smlouvy jsou uzavírány na dobu určitou a v případě dlouhodobých výpůjček jsou pravidelně obnovovány. Sbírkové předměty jsou pravidelně podle daného harmonogramu kontrolovány za účasti odborných pracovníků. V průběhu roku byla provedena podrobná kontrola předmětů, které má jako dlouhodobou výpůjčku Obecní muzeum v Nové Vsi v Horách, Kulturní zařízení Kadaň, Muzeum Brněnska, Podkrušnohorské technické muzeum, Vojenský historický ústav Ministerstva obrany ČR – Armádní muzeum Žižkov, ORLEN Unipetrol RPA a Horský klub v Lesné.

2.10.1 Zápůjčky jiným subjektům

K nejvýznamnějším akcím, na které OMGM zapůjčilo sbírkové předměty, patřila výstava s názvem *Rekultivace, druhý život krajiny* konaná v Národním zemědělském muzeu v Ostravě, pro kterou OMGM poskytlo foto obrazy, jejichž autorem je Ing. Stanislav Štýs, DrSc. Na výstavu s názvem *Nad Betlémem hvězda svítí* byly Regionálnímu muzeu v Teplicích poskytnuty betlémy a figurky z betlémů z etnografické podsbírk. Oblastní muzeum v Chomutově si z etnografické podsbírk vypůjčilo předměty na výstavu *Dřevěné drahokamy Krušných hor, Hračkářský průmysl v Krušnohoří, dvě země – dvě cesty*. Oblastní muzeum v Ústí nad Labem si z podsbírk výtvarného umění vypůjčilo podmalby na skle pro výstavu *Lidové podmalby na skle severočeské sklářské oblasti*. Oblastní galerie Liberec si pro tematickou výstavu *Argonauti ideálu. Liberecká výtvarná scéna první poloviny 20. století* vypůjčilo plastiku *Plačící děťátko* od umělce Johanna Watzala z podsbírk výtvarného umění. Kulturní centrum Bílina si pro výstavu *Bohatství z hlubin* do výstavní síně *U Kostela* vypůjčilo model hnědouhelného dolu z podsbírk Věda, technika a průmyslová výroba.

Jedna výpůjčka byla uskutečněna z důvodů odborné analýzy a dokumentace předmětů z archeologické podsbírky. Jedna výpůjčka byla uzavřena pro účely restaurování sbírkového předmětu.

Ostatní smlouvy se týkají dlouhodobých výpůjček v expozicích Podkrušnohorského technického muzea, Národního památkového ústavu (konkrétně v děkanském kostele v Mostě), Nového Hradu v Jimlíně, statutárního města Mostu, Základní umělecké školy F. L. Gassmanna, p. o., Zámku Valdštejnů v Litvínově (Partnerský spolek Litvínov, o. p. s., Městský úřad v Litvínově), Kulturního zařízení Kadaň, Horského klubu v Lesné, Obecního muzea v Nové Vsi v Horách, Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí, Vojenského historického ústavu Ministerstva obrany ČR (Armádní muzeum Žižkov), ORLEN Unipetrol RPA, Národního muzea a Muzea Brněnska (památník ve Slavkově).

S městem Hora Svaté Kateřiny je uzavřena výpůjčka na předmět dlouhodobě umístěný v budově městského úřadu. Několik předmětů z podsbírky etnografické je dlouhodobě zapůjčeno do zahraniční expozice Sudetendeutsche Stiftung v Mnichově. Celkem má OMGM v rámci dlouhodobých výpůjček u jiných subjektů 358 předmětů.

2.10.2 Výpůjčky od jiných subjektů

Nejvýznamnější výstavní akcí, na kterou si OMGM vypůjčilo předměty od soukromých sběratelů i veřejných institucí, byla výstava s názvem *Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí konce II. světové války na Mostecku*. Mezi nejvýznamnější půjčitele na tuto výstavu patřil Vojenský historický ústav Ministerstva obrany ČR.

Na výstavu *Folklor žije* si OMGM vypůjčilo předměty od Regionálního muzea v Teplicích.

Další rozsáhlejší výpůjčky se týkaly galerijních výstav *Tomáš Tichý / Bio Digitalis*, *Stanislav Diviš / Příběhy s pamětí* a *Svět ilustrací Gabriela Filcíka*. Ve všech případech byly tyto výpůjčky realizovány od soukromých půjčitelů.

Kromě uvedených výpůjček na krátkodobé výstavní projekty má OMGM zajištěny dlouhodobé výpůjčky na předměty pro stálou expozici baronky Ulriky von Levetzow, konkrétně od Památníku národního písemnictví a od soukromého půjčitele. Od Národního památkového ústavu je dlouhodobě vypůjčena kopie Mosteckého kancionálu. Dlouhodobě je v prostorách OMGM instalován obraz *Zahražanský zázrak* (též *Vraždění jeptišek v Mostě*) z majetku Města Mostu. Další dlouhodobé výpůjčky jsou uzavřeny se dvěma soukromými půjčiteli a s Římskokatolickou farností – děkanstvím Most. Celkem má OMGM od jiných subjektů dlouhodobě vypůjčeno 1 398 předmětů.

3 Odborná a výzkumná činnost

3.1 Přírodovědné oddělení

Jednou z hlavních náplní práce přírodovědného oddělení je sbírkotvorná činnost na území Mostecká, resp. Ústeckého kraje, jejíž výsledky se pravidelně zveřejňují na stránkách recenzovaného sborníku, který naše muzeum vydává.

Rok 2025 byl ve znamení příprav podkladů a dokončení projektové dokumentace pro novou přírodovědnou expozici, která bude vybudována v 1. patře (vedle recepce) a bude navazovat na již otevřenou expozici geologie. V rámci příprav byl několikrát proveden úklid a odvoz materiálu z místností, kde bude expozice umístěna. Práce na nové expozici by měly začít na jaře roku 2026.

V lednu mohli návštěvníci vidět ještě výstavu *Nedoceněné skvosty přírody* Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Jednalo se o panelovou výstavu ze zápůjčky Agentury ochrany přírody

a krajiny České republiky, která prezentovala 3 připravovaná velkoplošná chráněná území (NP Křivoklátsko, CHKO Krušné hory, CHKO Soutok). Jejím kurátorem byl botanik Vít Joza. Výstavu jsme podstatně rozšířili o preparáty a modely živočichů a o ukázky bezobratlých, rostlin a hornin vyskytujících se na území připravované Chráněné krajinné oblasti Krušné hory a pamatovalo se i na četné edukační prvky pro nejmenší návštěvníky. Přírodovědné oddělení, resp. kurátor Pavel Dvořák, ve spolupráci s muzejní knihovnou a také se Státním okresním archivem v Mostě uspořádalo výstavu k 130. výročí kuřavkové katastrofy v Mostě. Součástí výstavy byly nejrůznější artefakty, knihy, dobové fotografie, model propadlého kolejíště na nádraží v Mostě a také malé diorama nabízející pohled do zničené ulice ve Starém Mostě.

Mezi pravidelné akce oddělení patří i komentované vycházky do přírody. První byla vycházka k jezeru Most, která proběhla 1. února u příležitosti Světového dne mokřadů a průvodcem byl zoolog Jaroslav Bažant. Jezero Most patří k nejvýznamnějším zimovištím vodních ptáků v Česku a stejně jako v předchozím roce se akce těšila velkému zájmu veřejnosti.

Dne 29. dubna proběhla přírodovědná vycházka vedená botanikem Vitem Jozou a entomologem Pavlem Krásenským. Ta zavedla účastníky na Jánský vrch u Korozluk, kde byly k vidění typické druhy rostlin Českého středohoří a také zajímavé druhy bezobratlých. Kromě ovšem stepního, jedné z nejvzácnějších trav ve střední Evropě, která tu má dokonce svou vůbec nejzápadnější lokalitu na světě, viděli účastníci exkurze četné stepní i lesní druhy rostlin, které tu jsou chráněny už od roku 1951.

Další vycházku věnoval botanik Vít Joza teplomilné květeně strání mezi Želenicemi a osadou Kaňkov. Cesta pastvinami, remízky i lesem zavedla účastníky až na vrch Kaňkov (nově uváděný i jako Ovčí vrch), odkud je krásný výhled do údolí Bíliny lemovaného kopci Českého středohoří. Na výrazném skalnatém vrcholu i okolních stráních roste také zajímavá teplomilná květena.

Botanik Vít Joza a entomolog Pavel Krásenský uspořádali společnou přírodovědnou vycházku pro žáky Gymnázia J. Š. Baara v Domažlicích. Ta se uskutečnila 14. dubna a zavedla účastníky jak do jezeřského arboreta, tak na okraj lomu ČSA. Žáci se seznámili s rostlinami a bezobratlými arboreta a dozvěděli se o jeho historickém vývoji a někdejší mimořádné hodnotě zdevastovaného zámekského parku a s ním souvisejících proslulých zahradních školek. Informovali se také o aktuální situaci v lomu ČSA a o tom, jaký osud toto území bude čekat.

Netradiční večerní vycházku na vrch Hněvín uspořádal entomolog Pavel Krásenský. Uskutečnila se 19. června a cílem bylo najít a pozorovat našeho největšího brouka roháče obecného. Sraz účastníků byl ve 20:00 a akce končila před 23. hodinou. První poletující samce roháčů se podařilo objevit po půl desáté. Roháč obecný patří na Hněvíně k poměrně často se vyskytujícím broukům, a tak účastníci měli možnost pozorovat asi 10 jedinců v jejich přirozeném prostředí. Další akcí, kterou uspořádal entomolog Pavel Krásenský, byla *Motýlí noc*. Proběhla 17. července ve večerních a nočních hodinách. Zařízení na lov nočních bezobratlých, sestávající z bílého plátna a speciálního UV světla, bylo instalováno v parčíku u muzea. Předtím, než se úplně setmělo, proběhla krátká procházka na úpatí vrchu Hněvín, při které měli účastníci možnost pozorovat za svitu baterek noční druhy bezobratlých. I přes jemný déšť, který svícení doprovázel, se podařilo přilákat desítky drobných bezobratlých, jako noční motýly, brouky, okřídlené mravence, drobné křísy apod.

Ve spolupráci s Oblastním muzeem v Chomutově uspořádal 12. června entomolog Pavel Krásenský komentovanou vycházku do okolí Il. mlýna v Bezručově údolí u Chomutova.

Exkurzní sezónu jsme zakončili tradiční podzimní dendrologickou vycházkou, kterou Vít Joza věnoval zámekskému parku v Klášterci nad Ohří. Jeden z dendrologicky nejbohatších a nejkrásnějších objektů v Ústeckém kraji přilákal zájemce o dřeviny z téměř celých severozápadních Čech, kteří ocenili podzimní scénérie krajinářského parku i možnost dozvědět se více o tamních vzácných i jinak zajímavých dřevinách.

Pro návštěvníky bylo připraveno také několik odborných přednášek. Ve spolupráci s Českou ornitologickou společností se uskutečnila beseda k Ptačímu parku Střimická výsypka, která proběhla 13. února. Hlavními protagonisty byli Václav Beran, zoolog Oblastního muzea v Ústí nad Labem, a také Martin Bacílek, vedoucí oddělení ochrany ptáků při České společnosti entomologické. Účastníci se dozvěděli o prostředí nově vznikajícího ptačího parku a také důvodech, proč by mělo dojít k šetrnému zpřístupnění této lokality.

V rámci pravidelného cyklu přednášek si entomolog Pavel Krásenský připravil na 27. března přednášku s názvem *Tajemství půdní fauny*. Ta seznámila účastníky s půdou a životem na jejím povrchu i pod ní.

Přednáškou s názvem *Památné stromy Ústeckého kraje, mimořádné dřeviny včera a dnes* přiblížil botanik a dendrolog Vít Joza 27. února multidisciplinární téma nejstarších stromů regionu a problematiku jejich ochrany a dokumentace. Stejnému tématu se věnoval tentokrát i v přednášce, která se uskutečnila na neobvyklém místě – u památného Oldřichova dubu v Peruci na Lounsku. Byla součástí akce místní iniciativy (Lesní klub Kořínek, Peruc) s cílem propagovat tento jedinečný chráněný strom v dlouholeté soutěži Nadace Partnerství. Velmi nás potěšila mimořádně vysoká návštěvnost akce stejně jako to, že i díky nám se stal Oldřichův dub v České republice 24. Stromem roku 2025.

Dne 30. října se uskutečnila přednáška Víta Jozy *Botanické novinky a zajímavosti ze severozápadních Čech*, která byla už třetím pokračováním cyklu. Její posluchači se dozvěděli jak o nejnovějších objevech, tak o dalších zvláštностech květeny tohoto botanicky mimořádného území naší republiky. Jako na minulých přednáškách mohli některé exempláře druhů vidět také naživo.

V rámci setkání členů Západočeské pobočky České společnosti entomologické, které proběhlo 23. srpna v Chudenicích, si připravil entomolog Pavel Krásenský přednášku na téma *Tajemství půdní fauny*. Další přednáška entomologa Pavla Krásenského pod názvem *Podivuhodný svět bezobratlých* proběhla 4. října v Zoo Ohrada v rámci Mezinárodního dne zvířat.

Kurátoři přírodovědného oddělení se zúčastnili natáčení mikrodokumentů, které představují významné sbírkové předměty ze sbírek muzea. Botanik Vít Joza si připravil příspěvek o herbářové položce památného stromu jinanu v Děčíně – jednoho ze tří největších stromů tohoto zajímavého druhu v České republice –, entomolog Pavel Krásenský příspěvek o tesaříkovi *Paradeucalion maderense*, prvním typovém exempláři ve sbírce bezobratlých, a geolog Pavel Dvořák představil vzácný minerál whewellit.

Fotografie z přírodovědných vycházek

3.1.1 Entomologie

Během pravidelné inventarizace entomologické podsbírkky bylo v roce 2025 inventarizováno 22 531 sbírkových předmětů, resp. 137 položek hromadné evidence. Nově bylo zaevidováno celkem 990 sbírkových položek. Jednalo se o štírky, škvory, polokřídle, brouky, mnohonožky, pavoukovce, blanokřídle, rovnokřídle a křísy. Dalších 490 sbírkových položek bylo připraveno k převodu do druhého stupně evidence. V rámci třídění a preparace nasbíraného materiálu bylo zpracováno více než 7 000 exemplářů bezobratlých.

Součástí práce kurátora je i determinace entomologického materiálu, a to jak z vlastních sběrů, tak z muzejních a soukromých sbírek. Celkem bylo determinováno více než 1 500 kusů brouků z čeledi Staphylinidae. Významné druhy byly průběžně zapisovány do Nálezové databáze ochrany přírody, kterou spravuje Agentura ochrany přírody ČR. Databáze slouží jako zdroj informací a podklad pro vyhlášení zvláště chráněných území nebo mapování významných druhů. Všechny nálezy byly také zapisovány do databáze přírůstků, kterou spravuje hlavní kurátor. Postupně také dochází k zapisování nových přírůstků do Museionu. Celkem bylo zapsáno více než 800 nových položek. Ve spolupráci s Karlovou univerzitou v Praze a Univerzitou Komenského v Bratislavě bylo identifikováno více než 400 jedinců štírků, kteří byli zařazeni do sbírky. Při návštěvě depozitářů Národního muzea v Horních Počernicích bylo kurátory muzea (Petr Kmen, Jiří Hájek) determinováno více než 100 zástupců ploštic z čeledi Saldidae a také vodních brouků čeledi Dytiscidae. Ti budou zařazeni do sbírky bezobratlých v našem muzeu.

Byla také provedena pravidelná dezinfekce depozitáře zoologie a botaniky, a to specializovanou firmou. Navíc byly skříně preventivně ošetřovány Biolitem a pravidelně do nich byly umisťovány repelentní levandulové kuličky, které značně omezují vnikání škůdců do sbírkových krabic.

I v roce 2025 pokračoval průzkum drabčků Krušných hor, během něhož byly navštíveny lokality NPR Novodomské rašeliniště, NPR Jezerka, PR Horská Louka u Háje, PR Prameniště Chomutovky, PP Drmaly, PP Na Loučkách, PP Přebuzské vřesoviště nebo okolí Kraslic. Pokračoval průzkum nosatců tribu Trachyploeini a také štírků (Pseudoscorpiones). Probíhal také průzkum zástupců podčeledi Aleocharinae, především rodu *Atheta*, a také práce na faunistice podčeledí Pselaphinae a Scydmaeninae. Při terénních exkurzích byli sbíráni především pavouci, mouchy, mravenci, křísi a ploštice, tedy skupiny, které jsou dosud ve sbírce bezobratlých zastoupeny málo.

Entomolog Pavel Krásenský se ve dnech 17. března a 10. dubna účastnil Biologické olympiády pro žáky základních škol, kde si pro žáky připravil poznávací část s ukázkami savců, ptáků a také bezobratlých.

V květnu navštívily muzeum Jana Christophoryová, přední evropská specialistka na štírky, a také její spolupracovnice Lucie Vičanová, obě z Přírodovědecké fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě. Společně s entomologem Pavlem Krásenským navštívily během dvou dní několik lokalit v okolí Mostu a Chomutova, při kterých byli sbíráni štírci a pavouci. Jana Christophoryová také určila a zrevidovala více než 200 štírků ze sbírky našeho muzea. Na determinaci štírků ze sbírky muzea se také podílel František Šťáhlavský z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Celkem bylo v roce 2025 determinováno více než 600 kusů štírků, kteří pocházejí téměř výhradně z Ústeckého kraje.

Ukázka práce entomologa

3.1.2 Zoologie

Na jaře odešel dlouholetý zoolog muzea Jaroslav Bažant a kurátorem zoologické podsbírky se stal Pavel Krásenský.

Stejně jako u entomologické podsbírky byla provedena dezinspekce depozitáře, kde je uložena zoologická podsbírka. Proběhla také inventarizace celkem 208 sbírkových předmětů, resp. 200 položek. Šlo především o dermoplastické a lihové preparáty ryb, obojživelníků a plazů. Nově bylo zaevidováno celkem 35 exemplářů ze starého sbírkového fondu; jednalo se o obojživelníky, plazy a savce. Do programu Museion bylo zapsáno 50 nových položek a další desítky byly upraveny.

3.1.3 Geologie

Během pravidelné inventarizace bylo inventarizováno 329 kusů (200 položek) z petrografické podsbírky a také 521 kusů (200 položek) z paleontologické podsbírky. Pro zápis do druhého stupně evidence bylo připraveno celkem 200 položek. Jedná se o 140 položek z petrografické podsbírky a 60 položek ze sbírky paleontologické.

Hlavní náplní roku 2025 byla celková reorganizace depozitáře geologie. Jednalo se především o zařazení sbírkových předmětů, které pocházejí ze staré geologické expozice. Vzhledem k tomu, že sbírkové předměty nebyly ve většině případů opatřeny evidenčními čísly, byl celý proces velmi zdoluhavý. Pokračovala také práce na novém uspořádání. Nově bylo uloženo cca 300 položek z petrografické podsbírky. Většina sbírkových předmětů byla uložena podle evidenčních čísel do zásuvkových skříní, menší část předmětů větších rozměrů pak do regálů.

Stejně jako v dalších podsbírkách, i v těch geologických probíhal zápis do programu Museion. Celkem bylo zapsáno 426 položek individuální, případně hromadné evidence. Probíhala také oprava a doplňování stávajících údajů, resp. chyb, které vznikly po exportu dat.

V průběhu roku bylo navštíveno také několik lokalit (Mariánská skála, Paškopole), kde byly sbírány minerály vulkanických hornin. Pro studenty z Entomologického ústavu Akademie věd v Českých Budějovicích byla uspořádána exkurze na významnou paleontologickou lokalitu Kučlín u Bíliny. Zúčastnili se jí zahraniční studenti z Mexika, Tchaj-wanu, Polska, Německa, Velké Británie a Peru. Uskutečnilo se také více než 14 komentovaných prohlídek geologické expozice, a to pro žáky základních a středních škol.

3.1.4 Botanika

Botanická podsírka spravovaná Vitem Jozou se rozrostla o dalších 400 herbářových položek, dalších asi 200 je po preparaci připraveno pro přírůstek. Inventarizováno bylo 66 inventárních položek (inv. č. B33–B80, celkem 270 sbírkových předmětů). Do databáze Museion přibýlo 541 položek. Celkem je v botanické podsírbce takto katalogizováno 4 110 inventárních položek. Během roku 2025 proběhla taxonomická revize asi 50 herbářových položek.

Pravidelná dezinfekce botanické podsírky, která je prováděná specializovanou firmou, proběhla současně s ošetřením zoologických, entomologických a mykologických sbírek. Veškeré sbírkové předměty i pracovní materiál byly jako každý rok z téhož důvodu vymraženy. Kvůli minimalizaci vnikání škůdců do sběrů jsou v depozitáři navíc rozmístěny repelentní přípravky.

Botanik uskutečnil 18 služebních cest pro vlastní odbornou činnost, především kvůli dokumentaci a sběru rostlin (navštíveny byly: Braňany, Děčín, Doubice, Horní Podluží, Lužice, Most, Ústí nad Labem, Žatec). Deset z nich bylo zaměřeno na dokumentaci halofilní flóry a vegetace severozápadních Čech (Bečov, Bylany, Havraň, Koporeč, Polerady, Volevčice, Zaječice). Jde o součást dvouletého odborného výzkumného úkolu pro Krajský úřad Ústeckého kraje zakončeného tematickou zprávou, která poslouží k podrobnému poznání současného stavu a ochraně slanomilných rostlin a jejich biotopů, patřících aktuálně k nejohroženějším druhům rostlin v České republice. Z výzkumu bylo vloženo 464 nálezových údajů k druhům a 6 fytocenologických snímků vegetace do Nálezové databáze ochrany přírody (spravuje ji AOPK ČR).

3.1.5 Mykologie

V roce 2025 získalo Oblastní muzeum a galerie v Mostě další, již 25. podsírku. Mykologická podsírka vznikla s cílem vytvořit reprezentativní kolekci vyšších hub (Eumycota) především ze severozápadní části Čech pro odborné i příležitostné prezentační účely muzea. Její příprava trvala několik let a podíleli se na ní příležitostnými sběry pracovníci muzea Vít Joza a Pavel Krásenský.

Nově založená mykologická podsírka, jejímž kurátorem je botanik Vít Joza, čítá 24 položek (a dvě další jsou připraveny k jejímu rozšíření). Všechny jsou katalogizovány v jednotkové evidenci v databázi Museion. Podstatnou část z nich tvoří doklady hvězdovkovitých hub (čeleď Geastraceae) sebrané v severozápadních Čechách. Sbírkové exempláře jsou průběžně určovány či revidovány odborným mykologem. Také mykologická sbírka prošla pravidelnou dezinfekcí, a to společně s ošetřením zoologických, entomologických a botanických sbírek. Veškeré sbírkové předměty i pracovní materiál byly jako každý rok z téhož důvodu vymraženy. Kvůli minimalizaci vnikání škůdců do sběrů jsou v depozitáři navíc rozmístěny repelentní přípravky. 5 inventárních položek (12 sbírkových předmětů) bylo v témže roce inventarizováno.

Činnost botanika v terénu

3.2 Společenskovední a galerijní oddělení

3.2.1 Historie

Historik Jiří Šlajsa se v průběhu roku 2025 podílel na správě a evidenci sbírkového fondu Oblastního muzea a galerie v Mostě, zejména podsbírek historické, numismatické a militarií. V rámci této činnosti byla provedena periodická inventarizace části sbírkových předmětů a realizovány mimořádné kontroly zřizovatele, které neprokázaly závažná pochybení. V numismatické podsбірce byla řešena také problematika historických ztrát sbírkových předmětů. Současně došlo ke zlepšení podmínek uložení části sbírkového fondu, zejména pořízením specializovaného mobiliáře a reorganizací depozitárního uložení.

V oblasti výstavní činnosti se podílel především na přípravě autorské výstavy *Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí konce II. světové války na Mostecku*, a to zejména na tvorbě ideového záměru, výběru exponátů, jejich odborném zpracování, přípravě textů, instalaci výstavy a realizaci doprovodných programů. Současně spolupracoval na přípravě dalších výstavních projektů muzea.

V roce 2025 pokračovala rovněž příprava dlouhodobých výstavních projektů, zejména připravované výstavy věnované jezuitskému řádu a nové stálé expozice Starého Mostu. V rámci těchto aktivit se podílel na archivních a literárních rešerších, tvorbě koncepčních materiálů, výběru exponátů a přípravě odborných podkladů pro projektovou dokumentaci.

V oblasti výzkumu se historik Jiří Šlajsa věnoval zejména problematice bitvy u Mostu roku 1779 ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem Praha a zapojil se do řešení projektu NAKI II Most – město, které nezaniklo, zaměřeného na dokumentaci paměti zaniklého města Mostu.

Významnou součástí jeho činnosti byla publikační a ediční činnost. Podílel se na odborné monografii *Archeologie ve jménu národa a vlasti* a je autorem či spoluautorem několika odborných a popularizačních článků publikovaných ve sborníku *Pod Hněvínem*. Současně se podílel na popularizaci činnosti muzea prostřednictvím samostatných příspěvků na sociálních sítích a spoluprací na mediálních výstupech muzea. Aktivně se zapojil také do přípravy a realizace muzejního podcastu *Most do minulosti*.

V rámci vzdělávací a popularizační činnosti realizoval řadu přednášek pro veřejnost, univerzitu třetího věku, školy i odborné instituce, tematicky zaměřených především na regionální historii Mostecka. Současně se podílel na komentovaných prohlídkách výstav, realizaci pedagogických programů a odborných exkurzí.

V rámci odborného rozvoje se zúčastnil konferencí a odborných seminářů, zejména konference *Comotovia 2025*, kde vystoupil s odborným příspěvkem.

Podílel se rovněž na přípravě a realizaci významných akcí pro veřejnost, zejména Muzejní noci 2025 (*Most ve stínu hákového kříže*), Mezinárodního dne archeologie (*V září zlatavého bronzu*) a historické akce *Mobilizace – Most 1938*. V rámci těchto akcí se zapojil do přípravy odborného programu, organizačního zajištění i vlastní realizace a jejich propagace.

Součástí jeho odborné činnosti byla také účast v nákupní a sbírkotvorné komisi Oblastního muzea a galerie v Mostě a sbírkotvorných komisích dalších muzejních institucí. V průběhu roku poskytoval rovněž badatelské služby odborné i laické veřejnosti.

Historik Jiří Šlajsa při jedné z akcí pro veřejnost

3.2.2 Archeologie

V roce 2025 pokračovalo uspořádávání staré sbírky a nálezů ze Starého Mostu předaných do muzea z nedalekého Ústavu archeologické péče severozápadních Čech. Tyto artefakty byly zároveň zpřístupňovány badatelům. Probíhala také průběžná inventarizace podsbírký archeologie a doplnění systému o nové fotografie.

Pokračovala dlouhodobá spolupráce s Archeologickým ústavem AVČR v Praze, mj. na zpracování terénního výzkumu zaniklé středověké vsi a pohřebiště Nesvětica. V průběhu roku se postupně odvážel materiál na zpracování – umytí a analýzy do Račic.

Průběžně probíhala příprava materiálů pro profesora Klápštěho a pana Čecha, studenty archeologie a pro další badatele. Pro UAPPSZČ, muzeum v Kadani a Národní muzeum byly připraveny (a následně jim zapůjčeny) vybrané předměty pro výstavy, analýzy a publikace.

Na základě konzultace s paní doktorkou Černou bylo odevzdáno pět skleněných nádob na rekonstrukce hmotových rekonstrukcí specialistce na restaurování uměleckých děl ze skla, keramiky a porcelánu Romaně Kirchnerové.

V rámci mezinárodního dne archeologie, který se v našem muzeu věnoval tématu z doby bronzové, jsme vytvořili výstavku s bronzovými předměty a keramikou, která alespoň z části mapovala vývoj hmotné kultury na území Mostecká po celou dobu bronzovou.

3.2.3 Výtvarné umění

Sbírka výtvarného umění je specifická tím, že ji od 1. 1. 2019 po sloučení Oblastního muzea Most s Galeríí výtvarného umění v Mostě tvoří dvě výtvarné sbírky rozdílného původu a částečně i zaměření, i když se společnými depozitáři. Z tohoto důvodu, ale také proto, že se jedná o početně velkou sbírku, bylo potřeba práci rozdělit mezi dvě kurátorky. Od ledna 2025 je tak původní sbírka muzea a stálá expozice *Poklady výtvarného umění Mostecká (14.–16. století)* spravována historičkou umění Věrou Vostřelovou a sbírka Galerie výtvarného umění je společně se všemi krátkodobými výstavami v galerijních prostorách v kompetenci kurátorky výtvarného umění Olgy Kubelkové.

V muzejní sbírce výtvarného umění, která je svým původem starší, se skrývá velké kulturní bohatství, shromažďované od prvopočátků mosteckého muzea a znásobované akvizicemi spojenými s likvidací Starého Mostu a řady dalších obcí uhelné pánve. Tuto podsbírkou spravuje od počátku roku 2025 historička umění Věra Vostřelová. V průběhu roku se věnovala péči o fyzický stav sbírky a její uložení, stejně jako se zabývala jejím odborným zpracováním a prezentací.

K jejím prvním úkolům v muzeu patřilo stěhování rozměrných a těžkých soch do nového depozitáře plastiky, čímž byl uzavřen projekt modernizace všech čtyř depozitářů sbírky výtvarného umění započatý roku 2024. Rozměrné sochy a plastiky byly nově postaveny na pojízdné vozíky nebo položeny na speciální plastové palety, které ulehčují potřebnou manipulaci. Zároveň byl u jednotlivých přesouvaných soch zhodnocen stav a zapsáno místo uložení podle aktualizovaného lokačního systému. Nakonec bylo do příslušného depozitáře navráceno také více než sto velkoformátových grafik. Posledním krokem modernizace bylo umístění nových zvlhčovačů a dataloggerů pro měření teploty a vlhkosti. Byly instalovány do tří depozitářů (obrazy, plastika, grafika). Kromě toho byly do dvou depozitářů dány také čističky vzduchu. Pro případ zvýšené vlhkosti (zejména v letním období) byly připraveny dva odvlhčovače. Umělecká díla jsou tak nyní uložena podle aktuálních muzejních standardů.

V průběhu roku 2025 probíhala inventarizace celé podsbírký grafiky (4 262 inv. č., tj. 4 413 předmětů). Spolu s tím byla provedena systematizace a nové uspořádání této podsbírký, neboť od dokončení modernizace depozitáře grafiky roku 2024 scházel kompletní lokační seznam. Pro snazší dohledávání zarámovaných děl na regálech byl zaveden nový systém

uložení. Kromě toho byla na jedno místo shromážděna díla týkající se starého Mostu. Navíc byla provedena snadno rozpoznatelná identifikace děl na boční hraně rámu s dobře patrným inventárním číslem tak, aby při vyhledávání nebylo nutné s rozměrnými rámy složitě manipulovat. Díky tomuto uspořádání a systematickému postupu bylo nalezeno 100 předmětů nedohledaných při poslední inventarizaci roku 2023.

Také v elektronické evidenci předmětů sbírky VU ve sbírkovém evidenčním systému Museion byl zaznamenán velký pokrok. Bylo zpracováno přes 400 nových karet, doplněno cca 240 fotografií a upraveno cca 490 záznamů. V oblasti dokumentace sbírkových předmětů jsme měli možnost v rámci projektu *Region univerzitě, univerzita regionu (RUR)*, realizovaného Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, využít možnosti 3D skenování. Pro tento způsob digitální dokumentace byly vybrány dvě skulptury: gotická Flájská madona (UP-71) a barokní socha sv. Jana Nepomuckého (UP-390).

Sbírka výtvarného umění (muzeum) byla roku 2025 obohacena o velmi zajímavý soubor 65 uměleckých děl ze zrušené vzpomínkové expozice (tzv. Heimatstube) v německém Erlangu. Jedná se z velké části o kresby, malby a grafiky znázorňující zaniklé město Most a jeho zákoutí. Mezi autory jsou mimo jiné jména mosteckých umělců: Otto Kunert, Ernst Hablick, Ludwig Wollenheit nebo Helena Ambrosová.

Vedle péče o sbírku, její uchování a rozšiřování bylo v roce 2025 důležitou součástí práce kurátorky „muzejní“ sbírky VU odborné zpracování sbírkových předmětů spojené s jejich prezentací veřejnosti. Připravila ve spolupráci s konzervátorským oddělením výstavu *Barokní pašijové chrámové kulisy*, na které byly představeny unikátní bezmála tři metry vysoké palmy z barokní zvonice děkanského kostela v Mostě a rozsáhlý soubor pašijových chrámových kulis z kaple sv. Anny v Komořanech. Zpracovala také výstavní panel k obrazu Alfonse Muchy *Alegorie bohatství*, který seznamuje návštěvníky s historií a ikonografií díla a zasazuje je do kontextu tvorby světoznámého malíře. Spolupracovala dále na výstavách uskutečněných roku 2025 v prostorách OMGM, a to zejména výběrem exponátů ze sbírky výtvarného umění a odborným zpracováním příslušných popisů (*Folklor žije, Listopad 89, Pod ochranou Říše...?*) nebo korekturou výstavního textu (*Křížová cesta*).

Exponáty ze sbírky výtvarného umění putovaly také na externí výstavy. Pro výstavu *Lidové podmalby na skle severočeské sklářské oblasti* v Oblastním muzeu v Ústí nad Labem bylo připraveno k zapůjčení devět podmaleb a na výstavu *Argonauti ideálu. Liberecká výtvarná scéna první poloviny 20. století* v Galerii Lázně Liberec byla přichystána bronzová plastika *Plačící děťátko* od J. Watzala. Za účelem publikování v odborných knihách či periodikách bylo zajištěno pořízení 5 profesionálních fotografií děl z podsbírký VU.

Vedle toho se Věra Vostřelová podílela na výzkumném projektu FF UJEP v rámci programu NAKI III: *Most – město, které nezaniklo* (DH23P03OVV048), jehož vedoucím je Mgr. Josef Mörc, Ph.D. Dále začala připravovat nové popisky ke stálé expozici *Poklady výtvarného umění Mostecka 14.–16. století*, které vyžadují odbornou revizi. Koncem roku se potom zapojila do vytváření koncepce nové stálé historické expozice, přičemž pro jednotlivá období (pravěk, středověk, novověk, 19.–20. století) připravila soupisy čítající celkem přes čtyři sta předmětů ze sbírky výtvarného umění souvisejících se starým Mostem (obrazy, sochy, grafika, kresba, veduty, mapy, plány, architektonické fragmenty ap.). Výběr exponátů konzultovala s hlavním kurátorem expozice historikem Jiřím Šlajsnou (OMGM) a historikem umění Tomášem Pavlíčkem (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem).

V průběhu roku pak zodpověděla zhruba dvě desítky badatelských dotazů týkajících se sbírkových předmětů (Madona z Flájí a Pieta z Flájí, Panna Maria Hromničná, obraz Stětí sv. Jana Křtitele, oltářní křídla se svatojakubskou legendou, veduty Mostu, obrazy Heinricha Loose, kresby, grafiky a obrazy Franze Grusse, díla Bohdana Kopeckého atd.) i otázek

spojených s výtvarným uměním Mostecká a širšího regionu (Mostecká madona, Zahražanský klášter a křížová cesta, mariánská poutní místa, topografie starého Mostu atd.)

Pro veřejná média poskytla čtyři rozhovory k výstavě *Barokní pašijové chrámové kulisy* (MF Dnes, Český rozhlas Sever, francouzské vysílání Českého rozhlasu, TV Mistrál) a podílela se také na natáčení reportáže z návštěvy týmu odborníků z drážďanské Vysoké školy výtvarných umění, kteří přijeli do OMGM zkoumat Flájskou madonu (TV Mistrál). Připravila rovněž podklady pro mikrodokument o obraze *Pohled na Most* od krušnohorského malíře Franze Grusse.

K edukační činnosti muzea přispěla Věra Vostřelová provázením ve stálé expozici *Poklady výtvarného umění Mostecká 14.–16. století*, pokud si to některá ze vzdělávacích institucí vyžádala, a také v rámci Muzejní noci. Poskytovala rovněž výklad k vystavenému obrazu *Alegorie bohatství* od Alfonse Muchy. Své zkušenosti z vysokoškolského prostředí využila při provázení studentů z Katedry archivnictví a pomocných věd historických FF UJEP vedené docentem Tomášem Veličkou.

Ve sbírce bývalé Galerie výtvarného v Mostě lze práci rozdělit na tři úseky – práce se sbírkou, příprava výstav a další odborná činnost. Kurátorka výtvarného umění se zaměřovala v oblasti práce se sbírkou na kompletní doplnění všech záznamů k jednotlivým 86 sbírkovým předmětům v evidenčním systému Museion. Dnes je tak možné v tomto systému dohledat popis díla, informace o výtvarníkovi, způsob adjustace, číslo CES, informace o nabytí, klíčová slova a námět díla. U řady záznamů bylo také potřeba opravit chyby zejména u názvů a technik, které vznikly pravděpodobně při migraci dat do tohoto systému. Takto zpracováno je na konci roku 2025 všech 86 sbírkových předmětů v části obrazy podsbírky Výtvarné umění. Dále byla ke všem 663 sbírkovým předmětům vložena doposud chybějící fotodokumentace, což usnadňuje identifikaci jednotlivých děl. U 71 inventarizačních čísel předmětů, které byly v roce 2025 inventarizovány, byl doplněn stav a připojeno datum inventarizace tak, aby bylo možné z evidenčního systému Museion vytisknout i inventarizační protokol.

Pro exponát měsíce připravila kurátorka výtvarného umění ze své části podsbírky výběr dvou ilustrací Adolfa Borna včetně textu a fotografií pro web Oblastního muzea a galerie v Mostě i pro samotnou instalaci ve vitríně. Pořízené barevné fotografie byly následně vloženy do evidenčního systému Museion, kde v části podsbírky grafika jsou uloženy prozatím jen černobílé fotografie. Vzhledem k velkým formátům jednotlivých děl není možné tyto náhledové fotografie pořizovat přímo ve sbírce, ale postupně budou doplňovány ve spolupráci s fotografem tak, aby barevné fotografie lépe odpovídaly identifikaci jednotlivých sbírkových předmětů.

Pro výstavu *Uhlí* v teplickém muzeu byla připravena výpůjčka po domluvě s kurátorkou výstavy, a dále pak rozšířený výběr děl pro muzejní výstavu *Ztracené klíče aneb LISTOPAD 1989 v Mostě*, který sloužil jako podklad pro kurátorku výstavy, obrazy s tematikou chemického průmyslu a důlní činnosti, aby doplňovaly dokumentaci katastrofálního stavu životního prostředí v regionu Mostecká, který vedl k nespokojenosti občanů a následným protestům.

Pro popularizační video – mikrodokument byl vybrán obraz Vladimíra Suchého, předního portrétisty druhé poloviny 20. století, konkrétně portrét malíře Jana Zrzavého, se kterým ho pojilo dlouholeté přátelství. Tento obraz je jeden ze dvou portrétů, které se zachovaly ve sbírkách veřejných institucí, i proto je tak cenný. Vznikl v roce 1984, tedy až několik let po smrti Jana Zrzavého, ale stále je na něm znát bravurní malba, znalost Zrzavého fyziognomie, ale i zachycení jeho vnitřního světa.

Na počátku roku 2025 byl zpracován seznam vybraných obrazů, grafik regionálních výtvarníků a jedné plastiky z pozůstalosti Josefa Hlaváčka a následně byla sbírka výtvarného umění Oblastního muzea Most předána do kompetence nové historičky umění, a to včetně lokačních

seznamů, popisu a obrazové dokumentace všech roštů v depozitáři obrazů, kompletně nově vložené fotodokumentace plastiky, a dále stavu děl a dokladů inventarizace u většiny obrazů v evidenčním systému Museion. Dále pak byla nová kolegyně seznámena s problematikou celé sbírky.

Před předáním tělocvičny před rekonstrukcí byl proveden úklid zbylých rozměrných obrazů a pískovcových plastik pocházejících ze sbírky Oblastního muzea z tělocvičny; ty byly vzhledem k obtížné manipulaci ponechány až na samotný závěr modernizace depozitářů výtvarného umění. Společně s konzervátorským a provozním oddělením byly všechny předměty zabaleny a postupně přeneseny do depozitářů. Velkoformátové obrazy *Poslední večeře* a *Bitva u Eyrau* byly zavěšeny na rošty, popsány čísla a byla k nim dopsána lokace do lokačních seznamů. Následně bylo potřeba zlikvidovat staré dřevěné regály a všechny obalové materiály, do kterých se před přesunem do modernizovaného depozitáře balily očištěné obrazy a plastiky.

Významnou součástí práce je výstavní činnost. V roce 2025 realizovala kurátorka výtvarného umění čtyři výstavy. Výstavní prostor pro výtvarné umění stále pracuje s koncepcí, kterou kurátorka výtvarného umění na počátku převzetí výstavní činnosti vytvořila. Bývalá Galerie výtvarného umění v Mostě byla 1. 1. 2019 sloučena s Oblastním muzeem v Mostě, kdy kurátorka přejala jak její sbírku, tak i závazek, že bude v realizaci krátkodobých výstav dále pokračovat. Krátkodobými výstavami tak rozšiřujeme nabídku výtvarných výstav v Ústeckém kraji. Výběr je velice pečlivý, tak aby se v průběhu kalendářního roku střídalo zaměření jednotlivých výstav a výtvarníci oslovili svým dílem jak odbornou, tak i laickou veřejnost. Najít takové výstavy znamená navštěvovat výstavy a pozorně sledovat výtvarnou scénu prostřednictvím různých zdrojů, médií a dlouhodobých odborných kontaktů. V roce 2025 jsme připravili výstavu malíře Tomáše Tichého, Stanislava Diviše a ilustrátora Gabriela Filcíka. V únoru ještě končila výstava ilustrátorky Vlasty Baránkové, která přecházela z roku 2024.

Pohled do výstavy Tomáš Tichý / *Bio Digitalis*

V březnu 2025 byla zahájena výstava malíře Tomáše Tichého s názvem *Bio Digitalis*. Jeho rané obrazy, které byly na výstavě také vystaveny, nabízejí pohled na trochu ošuntělá zákoutí města, jako jsou zdi, okna, balkony činžovních domů a nedominantní lidské postavy. Všední zátiší, kterých si často ani nevšímáme, a přesto jsou naší každodenní realitou. Kolem roku 2020 vstupují do tvorby Tomáše Tichého nové motivy, především figurální – člověk, běžec nebo třeba fotbalista v dynamickém pohybu, který zanechává v prostoru díky malbě zřetelnou, rozostřenou stopu. Těmito obrazy, které konfrontují klasickou malbu se současným zrychleným

světem digitálních médií, kde jsou jakékoliv prožitky často nahrazeny snahou vše okamžitě zachytit a sdílet, byla věnována největší místnost v prostorách galerie. Tomáš Tichý si díky studiu na Akademii výtvarných umění v ateliéru restaurování uměleckých děl osvojil schopnost bravurní malby, kterou využívá ke zkoumání každodenního ohromného vlivu nekonečných informací, jimiž je člověk v současnosti doslova zahlcen a které se neustále replikují, aniž bychom mohli toto množství vůbec vstřebat a ověřit si nějakým způsobem jejich pravdivost. V jeho obrazech se také často objevuje motiv digitálních rostlin, které svým chladným syntetickým a příliš dokonalým vzhledem kontrastují se skutečnou přírodou a její křehkostí, kterou na několika obrazech Tomáše Tichého reprezentují motýli. Ti se kromě obrazů objevovali realisticky zobrazení a v životní velikosti na různých místech chodby ve výstavních prostorách, kam je malíř Tomáš Tichý záměrně umístil tak, aby vypadali zcela reálně – mezi okna, na stěny nebo ke stropu. Znovu tak dokázal díky své precizní malbě, že návštěvníci nebyli schopni odlišit tuto jeho malou intervenci do výstavních prostor od skutečných, živých motýlů.

Výstava s názvem *Příběhy s pamětí* Stanislava Diviše, malíře, člena skupiny Tvrdohlaví a frontmana skupiny Krásné nové stroje, která byla zahájena v polovině června, představila tři cykly jeho obrazů, a to *Květy z ráje*, *Vzpomínka na spartakiádu 90* a *Dva světy*. Cyklu *Květy z ráje* předcházela cyklus *Katedrála*, ve kterém byly použity detaily z katedrály v Chartres, kde Stanislav Diviš k tomuto zamýšlenému cyklu sbíral podklady. Předmětem jeho zájmu bylo několik dochovaných původních vitrážových oken. Právě při práci na obrazech do cyklu *Katedrála* objevil v pozadí biblických výjevů kromě architektury i rozmanité stylizace rostlin, květů a stromů. Přišly mu tak neuvěřitelně fantaskní, že se jim rozhodl samostatně věnovat právě v cyklu *Květy z ráje*. Začal tedy překreslovat tyto stylizace z vitráží pomocí zvětšování přivezených podkladů, a tím získal skici mnoha podivuhodných rostlin, květů i stromů. Následně z nich sestavoval kompozice, ze kterých vznikl samostatný cyklus *Květy z ráje*. I když se jedná o jejich přesné zvětšení z reálné vitráže už z konce 12. století, jejich výsledný vzhled přesto evokuje díla z vrcholného období moderny. Cyklus *Vzpomínka na spartakiádu 90* je volným pokračováním původního cyklu s názvem *Spartakiáda 90*. Tu začal Stanislav Diviš malovat v roce 1990. Nejprve ho zaujalo to, jak z malých celků nacvičovaných na okresní spartakiády se postupně objevují další a další obrazce, které se až v úplném závěru na celostátní spartakiádě spojí do složitých tvarů. Uvažoval tedy nad tím, že musí existovat plány jednotlivých skladeb, které chtěl převést do velkého plátna. Ty nakonec získal na Strahově těsně před tím, než byla Spartakiáda 1990 zrušena. Stanislav Diviš tak získal doslova unikátní materiál, který se rozhodl přenést na plátno v cyklu *Vzpomínky na Spartakiádu 90*. Poslední vystavený cyklus obrazů byl nazván *Dva světy* a vznikl v průběhu několika let, kdy Stanislav Diviš tvořil obrazy na základě dětských kreseb syna Prokopa a dcery Denisy. Jeho záměrem bylo propojit dětský, čistý, svobodný způsob vidění reality s dospělým, profesním vnímáním; dát dohromady tyto dva světy, respektovat maximálně dětskou kresbu a doplnit ji o ten druhý svět kompozicí, formátem a barvou.

Vernisáž výstavy *Příběhy s pamětí* Stanislava Diviše

Podzimní výstava je už tradičně věnovaná české ilustraci. Tentokrát jsme zvolili s autorkou výstavy Hanou Novákovou dílo Gabriela Filcíka, který se ilustrování knih pro děti průběžně věnuje už od 70. let. Kromě klasické ilustrace se zabývá i návrhy a tvorbou papírových hraček, při jejichž tvorbě využil své středoškolské studium. Pro tuto práci měl mnoho předpokladů, vedle citu a pochopení dětské duše do své tvorby promítal svou výtvarnou invenci i didaktickou promyšlenost. Při navrhování vždy respektoval a plně využíval možnosti papíru, ze kterého vytvářel různé vystřihovánky, skrývačky, doplňovačky, hry, hlavolamy a hádanky, z nichž některé byly na výstavě pro děti k dispozici. Filcíkovy ilustrace jsou výpravné a situačně bohaté, takže je možné na nich stále objevovat něco nového. Nechybí v nich Filcíkův specifický smysl pro humor, kdy čeká, jestli si jeho drobného vtípku v ilustraci čtenář nebo návštěvník všimne, ale i respekt k historickým faktům a realitám. Zejména pro dětské návštěvníky výstavy bylo připraveno promítání večerníčku *Honzík a Samuel aneb Kudy vede cesta na sever*.

Ilustrace ilustrátora Gabriela Filcíka

Přípravy výstav ilustrátorů jsou na rozdíl od výstav obrazů vždy mnohem náročnější, protože je potřeba nejprve ilustrace vybrat do jednotlivých formátů rámců, které máme k dispozici. Následně je důležité pro externí paspartování popsat to, co v konkrétním rámu bude, jaký je jeho formát a v případě, že v rámu bude více ilustrací, přesně zakreslit, jak budou rozmístěné. Tím, že ilustrací bývá na výstavě mnohem víc než obrazů, je potřeba jejich výběr i přípravu pro paspartování připravit ve větším předstihu. V případě výstavy *Svět ilustrací Gabriela Filcíka* bylo vystaveno více než 200 ilustrací, které bylo nezbytné takto připravit. Pro tuto výstavu byla ve spolupráci s muzejní pedagožkou připravena i dílnička přímo ve výstavě, ve které byly využity jeho deskové hry, prstové loutky i zápichy a dřevěné kostky s motivy jeho ilustrací. Tento formát výstav, které představují přední české ilustrátory, má vždy vysokou návštěvnost,

Na konci každé výstavy je natočena její virtuální prohlídka, která je v případě těch výtvarných vždy doplněna popiskami. Na závěr výstavy je vystavujícím výtvarníkům rozeslána virtuální prohlídka výstavy i soubor fotografií z vernisáže, výstavy, a případně i akcí pro veřejnost, pokud byla výstava otevřena. Všichni, kdo doposud v galerijních prostorách vystavovali, vždy chválili perfektní přípravu a komunikaci v průběhu celé výstavy i samotný prostor, což je důležité pro získávání kvalitních výstavních titulů v dalších letech. Výstavní plány se vždy připravují na několik let dopředu tak, abychom si zajistili výtvarníky, o které máme zájem. V roce 2025 tak na podzim proběhla schůzka ke komorní výstavě sochaře Stanislava Hanzíka a byly také převzaty ilustrace pro plánovanou výstavu ilustrátora Tomáše Řízka v roce 2026, protože autor tráví vždy část roku v zahraničí.

Výstava s názvem *Tovární komíny. Nové využití ikon průmyslového věku*, která proběhla v půdních prostorách, přiblížila možnosti dalšího využití komínů, ale ukázala i komíny zbořené nebo zapomenuté. Ačkoliv se zdá, že je to téma hodně specifické, již přednáška konaná před dvěma roky, která byla věnována komínu elektrárny v Komořanech a továrním komínům v okolí, zaznamenala vysokou návštěvnost.

Z vernisáže výstavy Tovární komíny. Nové využití ikon průmyslového věku,

Za projektem *Tovární komíny* stojí dvojice výzkumníků z Fakulty stavební ČVUT v Praze, Ing. Martin Vonka, Ph.D., a Mgr. Michal Horáček z Katedry konstrukcí pozemních staveb, kteří se věnují tematice továrních komínů jako ohroženému typu kulturního dědictví a snaží se tuto problematiku dostat do povědomí široké veřejnosti. Za svoji práci získali v listopadu 2021 od Národního památkového ústavu cenu *Patrimonium pro futuro* za soustavný výzkum a prezentaci ohrožených továrních komínů. Toto ocenění chápou i jako poctu pro komíny, které byly dlouho opomíjeným tématem. Výstupem projektu byl stavebněhistorický průzkum komínů, i připomenutí komínářského řemesla, které dnes už neexistuje. K tématu vydali také 4 knihy. Sami navštívili kvůli stavebněhistorickému průzkumu a dokumentaci 500–600 komínů, které dnes již neslouží svému původnímu účelu, a vytvořili také databázi komínů a jejich mapu. Součástí vernisáže této výstavy byla i přednáška s názvem *Tovární komíny v Ústeckém kraji. Příběhy ikon průmyslového věku*.

V rámci další odborné činnosti byla kurátorka výtvarného umění zodpovědná za realizaci vizuálního oddělení prostoru pro krátkodobé výstavy a prostoru pro stálou expozici, které doposud chybělo. To vyplývalo z potřeb jasně oddělit oba prostory tak, aby je návštěvníci nezaměňovali a zároveň aby byl jednoznačně identifikován vstup do stálé expozice, ve kterém kvůli udržování stabilní teploty a vlhkosti jsou dveře stále zavřené, což je často pro návštěvníky bez jakéhokoliv označení matoucí. Autory řešení návrhu tohoto předělu byli Pavel Koch a Marek Turic, kteří navázali na svůj architektonický návrh úpravy ve 3. patře muzea a pro účely stálé expozice výtvarného umění a výtvarných výstav na konci roku 2019.

Kurátorka výtvarného umění Olga Kubelková zajistila také transport velkoformátového obrazu Alfonse Muchy s názvem *Bůh Mamón (Alegorie bohatství)* k restaurátorovi Tomáši Bergrovi, mezi jehož specializace patří právě restaurování prací tohoto autora. Protože před výstavou *Mucha dnes* v pardubické Gočárově galerii, na kterou byl obraz zapůjčen, sjednávala první etapu restaurování, která spočívala v retušování drobných dírek po celém obvodu obrazu, vyrovnání, vytmelení drobných defektů a jejich retuše, byla pověřena i realizací druhé etapy. Při té došlo v celé ploše obrazu k drobným retuším, vypnutí plátna, ale hlavně zbavení nánosů prachu. Vzhledem k rozměrům obrazu se jednalo o náročné a pečlivé restaurování. Po několika sondách čištění bylo nutno sejmout přítomnost novodobého laku a byly stanoveny postupy dvouvrstvého snímání nečistot. Znečištění, odhalené průzkumem, bylo tvořeno černo-

šedou vrstvou znečištění. Její postupné sejmutí dílu jistě prospělo, protože by k námětu díla přibyla i další rovina Muchova umění, což je kolorit. V pravém dolním rohu byla během čištění objevena signatura Alf. Mucha. Po celkovém vyčištění bylo zatmeleno malé množství defektů v plátně i malbě. Ty byly poté retušovány. Malba byla na závěr opatřena čistým damarovým lakem.

Pro časopis *Pod Hněvínem* byly připraveny dva články, pro Facebook výstupy k jednotlivým výstavám, ke kterým byly doplněny i tiskové zprávy a fotodokumentace ke zveřejnění. V rámci akcí pro veřejnost *Den magistra Kellyho*, *Mezinárodní den archeologie* a *Tradiční advent v muzeu / Den sv. Mikuláše* zajišťovala kurátorka dozor ve výstavách výtvarného umění.

Transport obrazu Alfonse Muchy Alegorie bohatství (Bůh Mamón) k restaurátorovi

3.2.4 Etnografie

V podsbírce etnografie došlo v roce 2025 k zajímavým akvizicím. Z pozůstalosti po mosteckém patriotovi Josefu Hlaváčkovi byly vybrány předměty do sbírky a ostatní předměty byly zařazeny do pomocné evidence k použití do výstavních projektů. K zajímavým akvizicím patřily etnografické předměty každodenní potřeby (valchy, mlýnek, žehlička, hole) od pana Michala Kytky z března, v listopadu byly odkoupeny další krušnohorské hračky a betlémy od soukromého sběratele. V září došlo ke dvěma velmi žádaným akvizicím, které primárně nebyly sbírkové, ale předměty budou do sbírky zařazeny – dřevěným betlémem od významného litvínovského betlémaře Jiřího Šafránka, od něhož doposud ve sbírce OMGM nejsou žádné předměty, a současné hračky posledního výrobce dřevěných hraček a dárkových předmětů

na Mostecku – NBW Dřevovýroba, s. r. o. Schválen byl také výkup starožitného mandlu z Litvínova.

V roce 2025 pokračovala inventarizace celé podsbírký, kdy od ledna do dubna bylo zinventarizováno celkem 1 164 předmětů. V únoru byla nejprve vytvořena zpráva o částečné inventarizaci 100 sbírkových předmětů a následně v dubnu vznikla zpráva o celkové inventarizaci. Průběžně také dochází k dohledávání a ztotožňování chybějících předmětů. Průběžně byla prováděna fotodokumentace jak předmětů před konzervátorským zásahem a po něm, předmětů zápůjček (i těch dlouhodobých) a nových akvizic.

Do etnografické podsbírký byly vybrány ze starého fondu předměty související se školstvím – výukové plakáty, staré lavice a školní pomůcky, tabule a další předměty, které využijeme v připravované části stálé expozice věnované krušnohorské škole. Zbytek předmětů byl darován Národnímu pedagogickému muzeu v Praze.

Pro stálou expozici *Ze života obyvatel Krušnohoří*, pojatou jako otevřený depozitář, byly realizovány tyto práce: V lednu proběhlo důkladné měření teploty a vlhkosti, byly odstraněny předměty a dekorace v nevhodném stavu. V červnu proběhl generální úklid všech kójí stálé expozice i depozitáře a základní ošetření sbírkových předmětů v součinnosti s konzervátorským oddělením. Jako každý rok byly kóje na Velikonoce a Vánoce tematicky vyzdobeny. Během září došlo k očištění a konzervaci předmětů z depozitáře OMGM pro výstavu *Folklor žije* a k restaurování předmětů, které byly zapůjčeny do Regionálního muzea v Teplicích pro výstavu *Nad betlémem hvězda svítí*.

V rámci OMGM byly předměty z podsbírký etnografie prezentovány na výstavách *Sport na Mostecku*, *Z Mostu až na konec světa*, *Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí konce II. světové války v Mostě a Folklor žije*. V rámci krátkodobých zápůjček a prezentace předmětů mimo muzeum byly realizovány tyto zápůjčky: *Hračkářský průmysl v Krušnohoří*, *Manufaktur der Träume*, Annaberg-Buchholz – do 31. března 2025, *Nad betlémem hvězda svítí* – Regionální muzeum v Teplicích (11/25-02/26), *Hračkářský průmysl v Krušnohoří*. *Dvě země – dvě cesty* – Oblastní muzeum Chomutov.

V listopadu vznikl dokument o obřadních sekerách švancarách z etnografické podsbírký do série mikrodokumentů OMGM. V červenci se stal exponátem měsíce ve foyer muzea dřevěný epitaf německého vojáka. Předměty z podsbírký a aktivity s ní spojené byly také prezentovány na virtuálních platformách – např. tříkrálový svícen, úklid expozice, exponát měsíce, výstava *Folklor žije*, soustružené prstence atp.

Expozice *Ze života obyvatel Krušnohoří* bude prezentována v České televizi v rámci cyklu *Lidové tradice Ústeckého kraje* (pro MK ČR), v tématu *hračkářský průmysl a tradice Krušnohoří*. V rámci výstavy *Folklor žije* vznikla ve vstupním prostoru stálé expozice herna se současnými dřevěnými hračkami z Krušných hor.

3.2.5 Věda, technika a průmyslová výroba

Na počátku roku 2025 se této podsbírký ujal historik moderních dějin Dominik Marek. Z tohoto důvodu proběhla přebírací inventarizace po převzetí podsbírký. V průběhu roku došlo k celkové rekonstrukci depozitáře techniky č. dveří 230, při které byly demontovány a odstěhovány staré regály a nahrazeny novými. V rámci rekonstrukce se uskutečnila celková inventarizace téměř všech sbírkových předmětů (826 z 850), dohledání dalších zaznamenaných předmětů a vyřízení nesbírkových předmětů se sbírkovým potenciálem. Dále proběhla průběžná periodická inventarizace 110 položek. Následně byly přestěhovány sbírkové i nesbírkové předměty z dočasného uložení v místnosti č. 121 do zrekonstruovaného depozitáře č. 230. Průběžně byla aktualizována evidence v systému Museion, přičemž bylo nově založeno 5 evidenčních karet, 402 karet bylo editováno a 5 položek bylo zařazeno do II. stupně evidence. Během roku byly podány 4 návrhy kurátora na akvizici nových předmětů formou koupě či daru. Badatelské dotazy k podsbírký byly v průběhu roku řešeny ve 22 případech elektronicky a v 9 případech prezenčně.

Fotografie z depozitáře podsbírky Věda, technika a průmyslová výroba před modernizací. a z přípravy výstavy *Pod ochranou Říše...?* Výstava k 80. výročí II. světové války v Mostě

Historik Dominik Marek se v roce 2025 aktivně zapojil do přípravy hned několika výstav. Významná byla participace na výstavě ke 130. výročí kuřavkové katastrofy, kde zajistil historické texty, archivní průzkum a podílel se na tvorbě komiksu. U výstavy *Pod ochranou Říše...?* se podílel na psaní textů, výběru exponátů, tvorbě popisů i na samotné fyzické instalaci. K této výstavě pak následně vedl 14 komentovaných prohlídek pro veřejnost, školy i knihovnu. Dále spolupracoval na výstavě *Ztracené klíče aneb listopad 1989* v Mostě a pomáhal s reinstalací výstavy *Z Mostu až na konec světa*.

Z veřejných akcí muzea se pracovník fyzicky i propagačně podílel na Muzejní noci s podtitulem *Most ve stínu hákového kříže*, na Mezinárodním dnu archeologie *V záři zlatavého bronzu* a účastnil se pietního aktu k bitvě o Most roku 1918. Pro návštěvníky a posluchače si připravil také řadu přednášek, například *Starý Most ve filmu*, *Přesun děkanského kostela* či *Závod míru v Mostě a Litvínově*. Cílená propagace činnosti a historie probíhala rovněž v médiích, a to prostřednictvím 12 reportáží a rozhovorů například pro Českou televizi, Český rozhlas, ČTK nebo MF Dnes. V rámci propagace na sociálních sítích se kurátor aktivně podílel na tvorbě obsahu pro muzejní Facebook. Tato činnost konkrétně zahrnovala jak účast v propagačních videích (reelech) k výstavě *Pod ochranou Říše...?*, k Mezinárodnímu dni archeologie (MDA) a k akci *Bylinkování v muzejní knihovně*.

3.2.6 Muzikologie

V průběhu roku 2025 proběhla v depozitáři hudební podsbírky zásadní reorganizace. Hudební archiv byl nově systematicky uložen do archivních krabic, přičemž každá inventární položka je umístěna ve vlastní složce z nekyselého archivačního papíru. Hudební nástroje jsou nyní převážně uloženy v regálovém systému podél stěn depozitáře, menší část zůstává dočasně volně umístěna v prostoru. V rámci inventarizace byly předměty šetrně očištěny od prachu, nově uloženy a opatřeny čitelným označením. K 31. 12. 2025 bylo v podsbírce 24b Hudba řádně inventarizováno celkem 40 inventárních čísel, představujících 42 sbírkových předmětů. Aktuální celkový počet sbírkových předmětů ve druhém stupni evidence je 218 s 216 inventárními čísly. V prvním stupni evidence pouze s přírůstkovými čísly je v hudebním depozitáři 17 sbírkových předmětů, které byly do sbírky přijaty v 80. letech minulého století.

Requiem in c moll Floriana Leopolda Gassmanna (1729-1774)

Součástí inventarizace bylo také posouzení fyzického stavu a způsobu uložení jednotlivých předmětů. Stav žádného z nich nebyl shledán jako havarijní či vyžadující okamžitý odborný zásah. U několika kusů je však do budoucna vhodné provést drobné konzervátorské ošetření. Většina sbírkových předmětů je uložena v depozitáři hudební podsbírky, jeden předmět je dlouhodobě zapůjčen do stálé expozice. V průběhu celého roku byly rovněž zpřesňovány a doplňovány evidenční údaje v systému Museion, zejména prostřednictvím identifikace hudebních děl s využitím mezinárodních hudebních databází. Inventarizace, včetně čištění a reorganizace, bude pokračovat i v roce 2026. Zároveň je na nadcházející rok naplánováno rozšiřování sbírky a zařazování nových předmětů do sbírkové evidence.

Kurátorka sbírky Kristýna Příbylová se v uplynulém roce nevěnovala pouze inventarizaci sbírky. Na počátku roku 2025 nechala digitalizovat vzácný sbírkový předmět *Requiem in C* – autograf od mosteckého rodáka Floriana Leopolda Gassmanna – s inv. č. Hha 110, který je nyní dostupný v databázi Manuscriptorium. Originál je uložen v depozitáři ve speciální archivní krabici. V

podsbírce se nacházejí i další hudebniny vhodné k postupné digitalizaci, na které chce kurátorka v následujícím roce také pracovat.

Requiem in C bylo v roce 2025 také předmětem článku v pravidelné rubrice exponát měsíce. Kristýna Příbylová v textu vysvětluje ověření pravosti hudebniny a popisuje, jak se do muzea exponát vůbec dostal. Podrobnější informace kurátorka zpracovala v článku v chystaném dalším ročníku muzejního časopisu Pod Hněvínem, jehož vydání je plánováno na léto 2026. Osoba skladatele Gassmanna je v současné době hlavním předmětem muzikologického výzkumu. Kurátorka sbírky pracuje na edici vzácného rukopisu i výzkumu skladatelova života a dalších jeho děl. Součástí badatelské práce bylo v uplynulém roce i vydání edukativního komiksu o Gassmannově životě a díle.

Kurátorka ve svém depozitáři přijala také několik badatelů. Tři z nich pracovali společně na studiu Geyerovy trumpet, která je součástí hudební podsbírky. Badatelský pobyt proběhl ve dvou dnech. S jednou badatelkou byla vedena dlouhodobější spolupráce v rámci konzultací její bakalářské práce zaměřené mimo jiné na opisy děl Františka Xavera Brixiho. Proběhlo celkem pět online konzultací a jedno osobní setkání mimo muzeum.

Kurátorka hudební podsbírky se v uplynulém roce neúčastnila odborných konferencí ani seminářů, uskutečnila však několik pracovních návštěv u kolegů v Oddělení dějin hudby Moravského zemského muzea v Brně. Tyto návštěvy byly zaměřeny na konzultace odborného muzikologického zpracování vybraných sbírkových předmětů.

3.3 Oddělení knihovny a dokumentace

3.3.1 Knihovna

Knihovna OMGM je veřejně přístupná základní knihovna se specializovaným fondem, evidovaná na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem 1156/2002, se siglou MOE 002. Knihovna aktivně přispívá do Souborného katalogu ČR (SK ČR) a je zařazena do databáze Centrální adresář knihoven a informačních institucí v ČR (ADR). Pro katalogizaci svých fondů využívá evidenční knihovnický systém Clavius firmy Lanis Tábora.

Pracovnice knihovny Alena Kvapilová a Diana Šlajsnová Kvapilová jsou členkami Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR SKIP a Diana Šlajsnová Kvapilová a Jaroslava Pausová jsou institucionálními členkami a Alena Kvapilová individuální členkou Asociace muzeí a galerií ČR (AMG). Všechny tři knihovnice jsou členkami Knihovnické komise AMG. Vedoucí knihovny Diana Šlajsnová Kvapilová zároveň vykonává funkci zástupce knihoven muzeí a galerií Ústeckého kraje ve Výkonném výboru Knihovnické komise muzeí a galerií AMG pro období 2026–2029.

K 31. 12. 2025 činil fond knihovny 43 830 evidovaných knihovních jednotek. Z toho je 4 283 kusů sbírkového fondu nahlášeného do Centrální evidence sbírek MK ČR (CES). Fond je rozdělen do dvou základních částí – sbírkové (se čtyřmi podsbírkami) a specializované. Nejhodnotnější část tvoří historické fondy (rukopisy, staré tisky, ostatní konzervační fond) a regionální literatura mapující především oblast Mostecká, přilehlé části Krušných hor, Podkrušnohorské pánve a Českého středohoří. Po obsahové stránce se zaměřuje na odbornou literaturu a periodika zejména z oblastí hornictví, přírodních věd a rekultivací.

V souladu s Plánem inventarizace sbírkového fondu pro období 2022–2032 a příslušnou legislativou byla v roce 2025 provedena inventarizace části sbírkového fondu knihovny muzea včetně veškeré související agendy. Jednalo se o podsbírku 18 Knihy (St.t.), celkem 500 evidenčních položek (500/St.t. – 1000/St.t.). Zároveň s inventarizací byla provedena i základní očista regálů a knihovního materiálu. Dle potřeby proběhlo též uložení do nových speciálních nekyselých obalových materiálů.

V roce 2025 byly knihovně poskytnuty finanční prostředky z dotačního programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven, podprogram č. 6 – VISK 6 – Národní program digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů MEMORIAE MUNDI SERIES BOHEMICA na projekt *Digitalizace historických vzácných fondů VII.* na digitalizaci šesti rukopisů ze sbírkového fondu knihovny. Knihovna tak navázala na své úspěšně zrealizované projekty digitalizace z let předešlých. Grant byl realizován v průběhu celého roku 2025 včetně veškeré související administrativy. V rámci plánovaného pokračování projektu byl na podzim podán nový grant z výše uvedeného dotačního programu Ministerstva kultury ČR na rok 2026 na digitalizaci šesti rukopisů ze sbírkového fondu. S tím souvisela tradiční spolupráce s autorizovanou firmou AiP Beroun, která digitalizaci knih v rámci projektu realizuje.

Knihovna navázala spolupráci s Knihovnou Ústeckého kraje, která provedla v rámci dotačního programu MK ČR VISK 7 – Digitalizace regionálních periodik digitalizaci několika ročníků místního periodika Rozvoj. Spolupráce bude pokračovat i v následujícím roce v případě opětovného poskytnutí grantu.

Po jednáních s Národním památkovým ústavem byla opět prodloužena dlouhodobá zápůjčka makety Graduálu ze sbírkového fondu knihovny.

Při přípravě výstavy Pod ochranou říše...? Výstava k 80. výročí II. světové války v Mostě

Knihovna aktivně přispívá do muzejního periodika Pod Hněvínem a v roce 2025 bylo zpracováno osm článků a úvodní slovo vedoucí knihovny, která je zároveň členkou redakční rady.

V prostorách knihovny proběhly v roce 2025 dvě exkurze, a to návštěva SŠ Hamr, obor grafický design, a studentů VŠ UJEP, obor historie a archivnictví, kdy byly předvedeny ukázky z fondu a předány informace o knihovně a ochraně sbírek. Knihovna se v průběhu celého roku podílela na výstavách a akcích uspořádaných muzeem a zároveň se snažila i samostatně prezentovat svou činnost veřejnosti. Velmi úzce spolupracovala s kurátorem největší autorské výstavy roku 2025 *Pod ochranou říše...? Výstava k 80. výročí II. světové války* v Mostě, kde se podílela na její přípravě, instalaci a doplnila ji publikacemi z fondu knihovny. V rámci celostátně vyhlašovaného Týdne knihoven – první týden v říjnu – doplnila tuto výstavu o texty a další tematickou literaturu. Literaturou ze svého fondu doplnila i další výstavu *Výročí kuřavkové katastrofy*. Aktivně se též zúčastnila přípravy dalších dvou výstav – *Folklor žije*

a Listopad 1989 na Mostecku. Ze svých sbírek knihovna vybrala a veřejnosti představila exponát měsíce na měsíc říjen – Odhalení pomníku T. G. M. v Mostě dne 28. 10. 1935 ve spolupráci s dokumentátorkou Lucií Paur.

Knihovna také pravidelně připravovala příspěvky na Facebook OMGM a krátká videa (reely), které se týkaly činnosti knihovny, vybraných zajímavých knih z jejích podsbírek, ale také dalších akcí a událostí. Spolupracovala také při přípravě tzv. mikrodokumentů – popularizačních videí o sbírkových předmětech OMGM. Za knihovnu se jednalo o sbírkový rukopis – MEGILAT ESTER (Svítek Ester).

V roce 2025 pokračoval přednáškový cyklus *Bylinkování v muzejní knihovně*. V rámci tohoto cyklu byly uskutečněny dvě přednášky – *Jarní bylinkování* a *Bylinkování svatomartinské*. Přednášela vedoucí knihovny paní Diana Šlajsnová Kvapilová. Další přednáškou v prostorách OMGM byla přednáška paní Aleny Kvapilové *V zajetí smrti*, která doplnila právě probíhající výstavu k výročí konce 2. světové války.

Pracovnice Oddělení knihovny a dokumentace se aktivně podílely na celkové přípravě a průběhu akce Muzejní noc s názvem *Most ve stínu hákového kříže* spojené s vernisáží výstavy *Pod ochranou říše...? Výstava k 80. výročí II. světové války v Mostě*, a dále pak na navazující tematické akci *Mobilizace 1938*. Z dalších akcí pořádaných muzeem se pracovnice Oddělení knihovny a dokumentace ve spolupráci s ostatními odděleními aktivně podílely na akcích pro veřejnost – *Vítání jara v muzeu* a na tematickém odpoledni v OMGM *Den s židovskou kulturou*, na Mezinárodním dni archeologie a na *Tradičním adventu v muzeu / Dni sv. Mikuláše*.

Mezinárodní den archeologie 2026 - V září zlatavého bronzu

V prosinci byla v recepci muzea nainstalována vitrína s *mincí přejetou kostelem*, kterou má ve sbírkovém fondu knihovna. Jednalo se o tematické doplnění nově vydané publikace *Padesát let od zázraku na kolejkách*. Pracovnice knihovny také spravují a pravidelně doplňují knihovničku se čtenářským koutkem pro návštěvníky umístěnou v recepci OMGM. Dále se starají o aktuální zveřejňování informací o činnosti muzea a kulturních institucí v kraji na informačních nástěnkách muzea a knihovny.

Pracovnice Oddělení knihovny a dokumentace se aktivně účastnily natáčení reels k různým akcím a přednáškám. V prostorách knihovny byl také natočen dokument České televize s Ing. Stanislavem Štýsem, DrSc. Dále byly poskytnuty rozhovory pro Deník a natáčení videí s Dianou Šlajsnovou Kvapilovou pro online verzi reportáží Deníku. Diana Šlajsnová Kvapilová poskytla rozhovor pro nahrávací studio Ponte Records s tématem *Jarní zvyky našich předků*.

Návštěva muzejní knihovny - PhDr. Petr Mašek

3.3.2 Dokumentace

Kurátorka podsbírky, spadající také do Oddělení knihovny a dokumentace, spravuje dvě podsbírky a zároveň pracuje i jako dokumentátorka. Na úseku dokumentace spravuje kurátorka dvě podsbírky: podsbírku 21 – Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média a podsbírku 20 – Negativy a diapositivy.

V průběhu roku 2025 proběhla řádná inventarizace, která využívala sbírkový evidenční systém Museion. Do něho bylo nově zaneseno 851 záznamů a u dalších 2 043 záznamů proběhla jejich editace. U 255 předmětů byl proveden převod do druhého stupně evidence. Tento úspěšný proces umožnil celkovou revizi a opravu popisů jednotlivých předmětů.

Důležitou změnou v organizaci fondu bylo uvolnění prostor v depozitáři číslo 121, odkud byly odstěhovány předměty z podsbírky Věda, technika a průmyslová výroba. Do Státního oblastního archivu v Mostě bylo také převezeno 135 tubusů s plakáty a vyhláškami. Díky těmto přesunům vznikla potřebná kapacita pro plánovaný přesun velkoformátových fotoobrazů od autora Ing. Stanislava Štýse, DrSc., který se uskuteční během ledna roku 2026.

Podsbírka 21 – Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média

V uplynulém roce se sbírková činnost zaměřila zejména na systematické rozšiřování fondu a zkvalitňování odborné péče o audiovizuální a fotografické materiály. Sbírka byla obohacena o významné předměty, konkrétně o album k 50. výročí dolu Obránců míru v Komořanech, soubor fotoobrazů dokumentujících těžbu a rekultivaci na Mostecku od autora Ing. Stanislava Štýse, DrSc., a skládací širokoúhlou pohlednici zobrazující starý Most. Souběžně s akvizičním procesem proběhla u těchto předmětů kompletní odborná katalogizace ve sbírkovém evidenčním systému Museion, čímž byly tyto jednotky plně zpracovány v režimu druhého stupně evidence.

Kromě administrativní správy byla věnována zvýšená pozornost sbírkovým předmětům, které jsou uloženy mimo depozitář. Proto dne 3. prosince 2025 proběhla plánovaná kontrola osmi fotoobrazů zapůjčených firmě ORLEN Unipetrol RPA s. r. o. – Rafinérie Litvínov. Zásadním bodem odborné činnosti byla spolupráce s technologickým oddělením filmových sbírek Národního filmového archivu v Praze.

V období od 12. května do 20. října 2025 proběhla řádná inventarizace vymezené části podsbírky. Předmětem kontroly byly sbírkové předměty evidované pod inventárními čísly P000001–P-000561 a P-000601–P-000640. Celkem byla provedena fyzická revize 601 evidenčních čísel, která reprezentují celkový počet 720 kusů sbírkových předmětů.

Během inventarizace byl kontrolován fyzický stav předmětů, způsob jejich uložení i správnost evidenčních záznamů. Současně s tím proběhlo základní očištění předmětů a byly vytištěny opravené a doplněné inventarizační karty. Celý proces byl řádně doložen vyhotovenými zápisy a protokoly o inventarizaci podsbírky.

Podsbírka 20 – Negativy a diapozitivy

Tato podsbírka je rozsahem velmi významná, neboť do ní bylo v krátkém časovém úseku včleněno celkem 34 119 negativů, diapozitivů a digitálních snímků. Vzhledem k vysokému počtu přírůstků se nyní správa fondu soustředí především na doplňování chybějících základních informací a hloubkových odborných popisů. I přes značný objem materiálu probíhá toto zpracování nepřetržitě.

V období od 12. května do 20. října 2025 byla provedena řádná revize vybraných souborů podsbírky. Inventarizace se týkala sbírkových předmětů evidovaných pod inventárními čísly: N 376 – N 1125, N-001126 – N-001347, STYS-002501 – STYS-003750 a STYS-003761 – STYS-005200. V rámci tohoto kontrolního období byla provedena inventarizace celkem 3 662 evidenčních jednotek, které reprezentují fyzický objem 4 518 kusů sbírkových předmětů.

Fotodokumentace

Záměrem fotodokumentace byla dokumentace činnosti OMGM a města Mostu. Cílem bylo zachytit a prezentovat aktivity a důležité události. Snímky pořízené během výstav dokumentují nejen umělecká díla a sbírkové předměty, ale také interakce a reakce návštěvníků.

V průběhu minulého roku byly rovněž dokumentovány vzdělávací programy, workshopy a akce pro širokou veřejnost, které OMGM organizovala. Tyto fotografie z různých akcí slouží nejen jako historický záznam, ale také jako nástroj propagace, který může přitáhnout pozornost veřejnosti a podpořit kulturu a umění.

V rámci výzkumné činnosti se dokumentátorka paní Lucie Paur účastní projektu *NAKI II. Most – město, které nezaniklo*. Jedná se o dlouhodobou aktivitu představující především vedení rozhovorů s pamětníky a zaznamenávání jejich výpovědí týkajících se historie starého Mostu a též poskytování dat a obrazového materiálu pro ověřování skenovacích metod s cílem vytvořit 3D model starého města Mostu.

Další odborná činnost spočívala ve výpůjčkách sbírkových předmětů na téměř všechny výstavy v rámci OMGM. Konkrétně se jednalo o výstavy: *Panoráma starého Mostecka, Pod ochranou Říše? Výstava k 80. výročí konce II. světové války v Mostě, Výstava k 130. výročí kuřavkové katastrofy v Mostě, Folklor žije a Ztracené klíče aneb LISTOPAD 1989 V MOSTĚ*. Aktivní byla také spolupráce při přípravách plánovaných výstav a expozic – expozice *Starý Most* a krátkodobé výstavy *Mostecko optikou fotografa*.

Výpůjčky sbírkových předmětů se také týkaly externích institucí a firem na různé výstavy. Jednalo se například o výstavu *Uhlí*, která probíhala v Regionálním muzeu v Teplicích, p. o., výstavu *Historie chemických závodů v Záluží*, kterou pořádal ORLEN Unipetrol RPA s.r.o. – Rafinérie Litvínov nebo výstavu *Rekultivace, druhý život krajiny*, jejímž pořadatelem bylo Národní zemědělské muzeum, s.p.o. (Pobočka Ostrava). Dokumentátorka také spolupracovala na komiksech a publikacích vydaných OMGM a přispívala na Facebook muzea. Pro popularizační video vybrala a zpracovala sérii 41 skleněných negativů zachycující slavnostní žehnání kostelních zvonů v roce 1924 v Mostě.

3.3.2 Badatelské služby

Badatelské služby

Odborná knihovna poskytuje především prezenční výpůjčky a je využívána zejména badateli z odborných institucí, studenty středních a vysokých škol, soukromými badateli i ostatní veřejností. Vedle funkce knihovnicko-informační plní ještě funkci konzervační. Jedná se o sbírkotvornou činnost zaměřenou na doplňování, uchovávání a ochranu svých sbírkových fondů. Tím je rovnocenná ostatním sbírkovým oddělením OMGM.

V rámci badatelských služeb bylo v roce 2025 vyřízeno celkem 1 547 požadavků, z toho 850 bylo badatelských požadavků muzejních pracovníků. Osobně knihovnu navštívilo s badatelským dotazem 532 osob, z čehož 103 bylo externích badatelů. Celkový počet evidovaných čtenářů k 31. 12. 2024 byl 1 046 badatelů, přičemž přírůstek externích badatelů činil 3 osoby. Vyřizování elektronické badatelské korespondence činilo přibližně 5 859 badatelských dotazů.

Výpůjčky z fondu knihovny v roce 2025 činily celkem 1 061 svazků, z čehož 94 bylo ze sbírkového fondu knihovny. Absenční výpůjčky činily 717 svazků (z toho 24 sbírkový fond) a prezenční výpůjčky 344 svazků (z toho 70 sbírkový fond). Pracovníkům muzea bylo vypůjčeno celkem 855 svazků, přičemž prezenční výpůjčky v badatelně muzea se u muzejních pracovníků nevykazují. Pro účely výstav, expozic, přednášek, exkurzí a akcí muzea bylo vypůjčeno 130 svazků (z toho 16 sbírkových).

Zápůjčky knihovny z ostatních institucí činily celkem 1 381 svazků. Jedná se o dlouhodobou zápůjčku třebívlické zámekové knihovny z Muzea literatury v Praze a maketu Mosteckého graduálu z Národního památkového ústavu ČR.

Součástí zpracování a evidence knihovního fondu bylo řešení několika pozůstalostí a předaných knihoven osobností Mostecky a též další materiály předávané do knihovny externě i v rámci oddělení muzea. S tím souvisela úzká spolupráce se Státním okresním archivem Most.

Knihovna má také na starosti distribuci a s tím spojený adresář pro výměnu publikací za Sborník Oblastního muzea v Mostě, řada přírodovědná, a ostatních vydávaných publikací a periodik. To se týká i povinných výtisků a výměny s ostatními knihovnami a institucemi v rámci Ústeckého kraje, České republiky i se zahraničím.

Dokumentátorka v roce 2025 vyřídila 70 badatelských dotazů a poskytla přes tisíc sbírkových snímků, které musely být přeskenovány do požadované kvality. Tři badatelé využili příležitosti k bádání přímo v badatelně, kde si na počítači vybrali požadované snímky. Mezi významné badatele patřilo například Národní muzeum, příspěvková organizace, Národní zemědělské muzeum, s. p. o. (Pobočka Ostrava), Národopisné muzeum Plzeňska, pobočka Západočeského muzea v Plzni, p. o., nebo Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem pro probíhající projekt *NAKI III FINIS CONFESSIO BAROKO VÝCHODNÍHO KRUŠNOHOŘÍ. Sakrální stavby a umělecká výzdoba architektury a krajiny*.

Další část badatelských dotazů k dokumentátorce lze rozdělit na Celostátní média a velká nakladatelství, kde probíhala například spolupráce s ČT1, TV PRIMA, Aktuálně.cz nebo Regionální instituce a samospráva. Pro články, knihy nebo film byla připravena podle požadavků fotodokumentace například Mosteckému divadlu a Magistrátu města Most. Třetí skupina badatelských dotazů je z řad odborných partnerů nebo firem, jako byl Hotel Cascade. Woodmaid, Terrigena Art, ale i další soukromé osoby.

Digitalizovaný skleněný negativ z podsbírky Negativy a diapozitivy

3.4 Ediční a publikační činnost OMGM

Pod Hněvínem 9/2025

- Bažant, Jaroslav (2025): Kostra tamarína žlutorukého. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 57.
- Bažant, Jaroslav (2025): Opeření sousedé. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 68–69.
- Bažant, Jaroslav (2025): Želvy nádherné na Ressleru. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 70.
- Čechová, Dagmar (2025): Záchrana uměleckých děl z kulturního domu Repre. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 24–27.
- Drmolová, Lucie (2025): Slavnostní otevření mosteckého divadla, okamžik, který se podařilo zachytit. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 4–6.
- Drmolová, Lucie – Šlajsnová Kvapilová, Diana – Šlajсна, Jiří (2025): Slavnostní žehnání kostelních zvonů v roce 1924: rozmanité sbírkové předměty vyprávějící stejný příběh. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 52–55.
- Dvořák, Pavel (2025): Ryzí rtuť a minerál rtuť ze Slovinska. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 55–57.
- Dvořák, Pavel (2025): Zkamenělí pulci z dolu Libouš. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 60.
- Fišer, Petr – Mládková, Vlasta – Soukupová, Markéta (2025): Železnice spojuje! Die Eisenbahn verbindet! Česko-německý projekt pro podporu Moldavské / Freiberské dráhy. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 30–34.
- Joza, Vít (2025): Jaroslav Bažant v mosteckém muzeu. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 40–42.
- Joza, Vít (2025): Památné stromy Mostecka a Litvínovska 6 – Dub v sadech. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 71–72.
- Joza, Vít (2025): Vzácný červenokvětý jírovec pávie v zahradě mosteckého muzea. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 71–72.
- Kolektiv autorů (2025): Exponáty měsíce roku 2025. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 36–38.
- Krásenský, Pavel (2025): Josef Borovička, muž mnoha talentů. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 12–14.
- Krásenský, Pavel (2025): Stůžkonosky ve sbírce muzea. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 58–59.
- Krásenský, Pavel (2025): Podivuhodný svět chvostokoků. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 61–63.
- Krásenský, Pavel (2025): Velebudická výsypka – ráj bezobratlých. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 64–67.
- Krásenský, Pavel (2025): Kudlanky pomalu dobývají i město Most. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 67–68.
- Kubelková, Olga (2025): Modernizace depozitářů výtvarného umění. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 21–24.
- Kvapilová, Alena (2025): Hornické Mostecko – vzpomínka na zrušenou expozici. Pod Hněvínem, Most, 5/2025, s. 6–9.
- Kvapilová, Alena (2025): Hebrejské tisky ve fondu muzejní knihovny. Pod Hněvínem, Most, 5/2025, s. 45–49.
- Marková, Lucie – Soukup, B. Michal (2025): Rašple na šňupací tabák. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 51–52.
- Soukupová, Markéta (2025): Hračkářský průmysl v Krušnohoří. Dvě země – dvě cesty. Udržitelnost projektu v roce 2024. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 28.
- Soukupová, Markéta (2025): Udržitelnost projektu Panoráma starého Mostecka v roce 2024. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 29–30.
- Škrabáková, Ludmila (2025): Do světů! Muzejní edukace v roce 2024. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 18–21.
- Škrabáková, Ludmila – Šlajсна, Jiří (2025): Mezinárodní den archeologie 2024 – Mumie se vrací. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 34–35.
- Škrabáková, Ludmila (2025): A máme si s čím hrát – jak etnografická sbírka dostala nové hračky. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 49–50.
- Šlajsnová Kvapilová, Diana (2025): Úvodní slovo. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 3.
- Šlajsnová Kvapilová, Diana – Šlajсна, Jiří (2025): Copak je to za vojáka? Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 9–12.

- Šlajsnová Kvapilová, Diana (2025): Střípky z muzejní knihovny v roce 2024. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 15–18.
- Šlajsnová Kvapilová, Diana (2025): Významné pracovní jubileum muzejní knihovnice Aleny Kvapilové – 50 let od nástupu do muzea. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 39.
- Šlajsnová Kvapilová, Diana (2025): Zlatý nebeklíč – modlitební kniha z Krušných hor z 18. století. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 43.
- Šlajsnová Kvapilová, Diana (2025): Průvodce občanů Mostecka podnikem Městské hospodářství v Mostě z padesátých let minulého století. Pod Hněvínem, Most, 9/2025, s. 44–45.

Sborník Oblastního muzea v Mostě č. 42

- Dvořák, Pavel (2025): Rec.: Porcelanit – hornina v ohni zrozená. Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 207.
- Dvořák, Pavel (2025): Rec.: Radovesická výsypka. Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 208.
- Dvořák, Pavel & Dvořák, Zdeněk (2025): Miroslav Radoň – 50 let (* 15. května 1974, Litoměřice). Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 209–214.
- Joza, Vít, Šafr, Václav & Kunte, Libor (2025): Založení Děčínské dendrologické společnosti v roce 2024 a její veřejné akce v roce 2025. Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 227–232.
- Joza, Vít & Zdvořák, Pavel (2025): Zplaňování pavlovní plstnaté (*Paulownia tomentosa* /Thunb./ Steud.) v severozápadních Čechách. Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 1–9.
- Joza, Vít (2025): Zplaňování klejichy hedvábné (*Apocynaceae: Asclepias syriaca*) v severozápadních Čechách. Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 10–14.
- Joza, Vít (2025): Příspěvek ke květeně Mostecka a Litvínovska (severozápadní Čechy) V. Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 15–30.
- Joza, Vít [red.] (2025): Vzácnější pěstované dřeviny severozápadní části Čech (2). Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 31–62.
- Joza, Vít: Vegetace obnažených den stojatých a tekoucích vod v severozápadních Čechách I. Dobroměřický rybník (Dobroměřice, okres Louny). Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 63–74.
- Joza, Vít (2025): Severoamerická vrbovka krátkoplodá (*Epilobium brachycarpum* C. Presl) zavlečena také do severozápadních Čech Dobroměřický rybník (Dobroměřice, okres Louny). – Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 196–199.
- Krásenský, Pavel (2025): Rec.: Tesaříkovití Ústeckého kraje. Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 203–204.
- Krásenský, Pavel (2025): Střevlíkovití a drabčíkovití brouci (Coleoptera: Carabidae, Staphylinidae) štěrkošitých náplavů řeky Labe v úseku mezi Střekovem a Hřenskem (severozápadní Čechy). Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 75–104.
- Krásenský, Pavel (2025): Dřevomilovití brouci (Coleoptera: Eucnemidae) přírodní rezervace Pístecký les (severozápadní Čechy). Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 105–112.
- Krásenský, Pavel (2025): Drabčíkovití brouci (Coleoptera: Staphylinidae) přírodní rezervace Březina (severozápadní Čechy). Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 113–130.
- Krásenský, Pavel (2025): Zajímavé nálezy bezobratlých v Ústeckém kraji (severozápadní Čechy) – 2. Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 170–195.
- Krásenský, Pavel (2025): První nálezy drabčíka *Stenus* (*Hypostenus*) *kiesenwetteri* Rosenhauer, 1856 (Coleoptera: Staphylinidae) v Krušných horách (severozápadní Čechy) a jeho aktuální rozšíření v Čechách. Sborník Oblastního muzea a galerie v Mostě, Most, ser. natur., 42: 200–202.

Další publikační činnost

Joza, Vít (2025): Dokumentace halofilní flóry a vegetace severozápadních Čech. I. Mostecko (Bečov, Havraň, Polerady, Zaječice). – Ms., 56 pp. [Depon. in: Krajský úřad Ústeckého kraje, Ústí nad Labem et Oblastní muzeum a galerie v Mostě, Most]

3.5 Členství v profesních uskupeních

Oblastní muzeum a galerie v Mostě je členem Asociace muzeí a galerií České republiky (AMG), International Council of Museums (ICOM)) a Okresní hospodářské komory Most.

Dagmar Čechová

AMG, Komise konzervátorů – restaurátorů

Jaroslav Čepelák

AMG, Komise konzervátorů – restaurátorů

Vít Joza

šéfredaktor Sborníku Oblastního muzea a galerie v Mostě

Pavel Krásenský

šéfredaktor časopisu Pod Hněvínem

člen redakční rady Sborníku Oblastního muzea v Mostě

člen redakční rady Listů severočeské pobočky České společnosti entomologické

Alena Kvapilová

Svaz knihovníků a informačních pracovníků (SKIP)

AMG, Knihovnická komise – individuální člen

Diana Šlajsnová Kvapilová

Svaz knihovníků a informačních pracovníků (SKIP)

AMG, Knihovnická komise, členka Výkonného výboru Knihovnické komise AMG ČR,

zástupkyně Knihoven muzeí a galerií Ústeckého kraje

členka redakční rady časopisu Pod Hněvínem

Jaroslava Pausová

AMG, Knihovnická komise

Dagmar Pícová

AMG, Komise konzervátorů – restaurátorů, pracovní skupina restaurátorů textilu

Ludmila Škrabáková

členka Krajské komise pro tradiční lidovou kulturu

Jiří Šlajsa

Akviziční komise Oblastního muzea a galerie v Mostě

Akviziční komise Oblastního muzea v Litoměřicích

Akviziční komise Oblastního muzea v Lounech

člen sekce vojenské historie a militárních sbírek ICOM

Michal Vavroch

člen redakční rady časopisu Pod Hněvínem

Individuální členství

Jaroslav Bažant (do 30. 4. 2025)

Česká společnost ornitologická
Volné sdružení výtvarníků PAS

Pavel Dvořák

Bílinská přírodovědná společnost

Vít Joza

Česká botanická společnost (ČBS)
Severočeská pobočka ČBS
Český svaz ochránců přírody, ZO ČSOP Launensia
Děčínská dendrologická společnost [neformální pracovní skupina]

Pavel Krásenský

Česká společnost entomologická (ČSE)
Člen severočeské pobočky ČSE
Člen západočeské pobočky ČSE
Česká arachnologická společnost (ČAS)
Curculio institut (Německo)

Kristýna Příbylová

Česká společnost pro hudební vědu
Společnost pro starou hudbu

Jiří Šlajsna

předseda revizní komise ArcheoSever, o. p. s.
ČAS – Česká archeologická společnost
C.E.N.S – Central European Napoleonic Society / Středoevropská napoleonská společnost
individuální

Věra Vostřelová

členka redakční rady časopisu Monumentorum Custos: Časopis pro památky severozápadních Čech (vydává UJEP a NPÚ, ú.o.p. v Ústí n. L.)
členka redakční rady sborníku Poohří (vydává Oblastní muzeum v Lounech a spolek Historie a současnost Poohří)
členka spolku Historie a současnost Poohří
členka Uměleckohistorické společnosti
členka Klubu absolventů Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze

3.6 Konference, semináře a další odborné akce**3.6.1 Účast na odborných akcích**

Školení pro práci v systému pro správu sbírek Museion se v průběhu roku zúčastňovali zejména noví kurátoři, ale i ti stávající využívali příležitostně buď základní školení s dotazy z jejich dosavadní praxe, nebo doplňující školení rozšířené o další moduly pro odbornou práci. Hlavní kurátor Ludvík Lejsek a ředitel muzea Michal Vavroch se zúčastnili 9. 10. 2025 Konference uživatelů Museionu, kterou pořádala firma Axiell v Praze a která byla zaměřena na trendy v digitalizaci sbírkových předmětů, jejich výběr a využití digitalizátů pro publikaci. Dále se zabývala využitím slovníků v praxi uživatelů.

Mezinárodní konference k rozvoji Mostu s názvem SuperMost – Nová budoucnost pro přesunuté město, která je součástí projektu zaměřeného na komplexní revitalizaci centra Mostu, se zúčastnili ředitel OMGM Michal Vavroch, historici Dominik Marek a Jiří Šlajsna, dokumentátorka Lucie Paur a historička umění Věra Vostřelová. Hlavním tématem byl výjimečný urbanistický, architektonický a společenský fenomén nového Mostu – města, které bylo v druhé polovině

20. století vybudováno náhradou za historický starý Most. Interdisciplinárně koncipovaný program nabídl prostor pro diskuzi odborníků na poli historie umění a architektury, urbanismu, sociologie a environmentálních věd, představitelů veřejné správy a široké veřejnosti. Cílem je kriticky reflektovat dědictví radikální transformace a současně formulovat nové přístupy a příležitosti Mostu v kontextu klimatických, sociálních i kulturních výzev 21. století.

Odborný seminář Centrální evidence sbírek – CESonline, kterého se zúčastnili hlavní kurátor Ludvík Lejsek a ředitel muzea Michal Vavroch 14. 5. 2025 v budově Krajského úřadu v Ústí nad Labem za účasti pracovníka Ministerstva kultury ČR, se týkal problematiky evidence sbírek.

Oblastní muzeum a galerie v Mostě se již v roce 2024 přihlásilo do programu Erasmus+ zaměřeného na vzdělávání dospělých. Umožňuje mezinárodní výjezdy do institucí v zemích Evropské unie a tím zpřístupňuje českým organizacím zkušenosti ze zahraničí a navazování mezinárodní spolupráce. Jako konkrétní model zapojení bylo zvoleno tzv. stínování. Účastníkům umožňuje osvojovat si přímou účast v muzejních programech metody a postupy v přijímací organizaci a následně nové poznatky uplatnit ve vlastní praxi. V lednu 2024 proto OMGM připravilo projekt s názvem Zkvalitnění nabídky edukačních prostředků pro návštěvníky muzea (Improvement of the offer of educational tools for museum visitors) a stalo se úspěšným žadatelem o grant, který v průběhu dvou let umožňuje navštívit muzea v různých zemích tak, aby žadatelé získali nové zkušenosti v rámci sdílení příkladů dobré praxe, které pak následně mohou přenést do svých organizací. V rámci tohoto projektu byly realizovány v roce 2025 dvě studijní cesty. V červnu se uskutečnila pětidenní návštěva muzejní sítě provincie Lugo ve Španělsku. Pracovní pobyt spočíval v návštěvě několika muzeí v této provincii, ve stínování kolegů při práci s veřejností a v mapování edukačních prostředků pro veřejnost jak v expozicích a výstavách, tak v podobě akcí a aktivit pro veřejnost. Tím, že se jednalo o návštěvu 9 muzeí s různým zaměřením, různé velikosti a často i s různými zřizovateli, poskytla tato cesta ucelený přehled o různých přístupech k edukační činnosti. V říjnu pak následovala další studijní cesta do Dublinu, kde se v rámci pětidenní návštěvy uskutečnila prohlídka několika muzeí přímo v hlavním městě Irska. Tato muzea opět byla různého zaměření tak, aby byly pokryty různé vzdělávací aktivity, které mohou dále inspirovat při tvorbě nabídky vzdělávacích programů k jednotlivým výstavám a expozicím.

V roce 2025 proběhla řada pravidelných konferencí a seminářů, kterých se odborní pracovníci Oblastního muzea a galerie v Mostě zúčastnili. Entomolog Pavel Krásenský se zúčastnil pravidelného Semináře zoologů muzeí, který se uskutečnil 17.–19. září 2025 v Hlavatcích v okrese Tábor. Pořadatelem byla Asociace muzeí a galerií České republiky a Husitské muzeum v Táboře. Dále se zúčastnil setkání členů Severočeské pobočky České společnosti entomologické, a to jarního setkání dne 23. března 2025, a taktéž podzimního setkání dne 22. listopadu 2025. Na konci srpna se zúčastnil také setkání členů Západočeské pobočky České společnosti entomologické v Chudenicích v okrese Klatovy, které proběhlo dne 23. srpna 2025.

Ve dnech 2.–6. června 2025 se konal pravidelný Seminář Botanické komise AMG v Hradci Králové, kterého se zúčastnil botanik Vít Joza. Na 5 celodenních exkurzích byly prezentovány a určovány rostliny z velké části biotopů Královéhradecka. Díky tomu jsme mohli náš muzejní herbář rozšířit o četné sběry dokladových exemplářů rostlin. Botanik se 19. června 2025 zúčastnil slavnostního otevření Ptačího parku Sřimická výsypka pro odbornou veřejnost. Významná byla také studijní cesta do botanické zahrady Dresden a zámeckých parků v blízkém okolí, která se konala 21. října 2025 a kterou pořádala Děčínská dendrologická společnost. Také odtud jsme získali mnoho desítek dokladových sběrů rostlin, z nichž některé u nás ani není možné získat. Botanik se následně zúčastnil i dalších dvou seminářů této společnosti, které se konaly 27. února a 27. listopadu 2025 v prostorách Střední školy zahradnické a zemědělské A. E. Komerse v Děčíně-Libverdě, kde prezentoval výsledky své práce v dendrologii.

Archeoložka Kateřina Hajňuková se zúčastnila ve dnech 9. a 10. října 2025 51. kolokvia Odborné skupiny pro dějiny skla ČAS: Historické sklo a jeho výroba – archeologický výzkum / archeometrie / péče o nálezy. Kolokvium proběhlo v Praze v budově Národního památkového ústavu (Na Perštýně 356/12, Praha 1 – Staré Město). Zúčastnila se celodenního přednáškového bloku a následující den se v rámci tohoto kolokvia zúčastnila tří komentovaných prohlídek. První směřovala do Uměleckoprůmyslového musea v Praze, druhou byla prohlídka sklářské dílny JANECKÝ STUDIO a poslední prohlídkou byla návštěva výstavy *Příběhy za sklem* v Národopisném muzeu Národního muzea v Praze.

Metodické centrum pro muzea výtvarného umění v Národní galerii v Praze a Asociace muzeí a galerií ČR – muzeologická komise pravidelně připravují semináře a konference na aktuální témata. Mezinárodního semináře Muzea a umělá inteligence, který se konal 21. 10. v auditoriu Národní galerie, se zúčastnila kurátorka výtvarného umění Olga Kubelková. Seminář se zaměřil zejména na hledání možných průníků umělé inteligence (AI) a aktivit muzeí umění, nastínil možnosti inovativní práce a přístupů k tradičním muzejním činnostem, zejména se zaměřením na práci s veřejností a se sbírkami. Důležité byly hlavně příspěvky těch, kteří již AI při své práci využívají, ale i právní aspekty práce se sbírkovými předměty v oblasti AI, kdy může dojít ke zneužití autorských práv.

V roce 2025 proběhly dvě Metodické porady knihovníků muzeí a galerií Ústeckého kraje, kterých se zúčastnilo celé oddělení knihovny a dokumentace. Obě se konaly v Oblastním muzeu a galerii v Mostě – 13. 2. a 16. 6. Oběma schůzím předsedala a vedla je Diana Šlajsnová Kvapilová jako zástupkyně Knihovnické komise ve Výkonném výboru AMG za Ústecký kraj. Z titulu této funkce se též zúčastnila celostátních metodických porad a koordinačních jednání Knihovnické komise AMG, které proběhly 29. 1. 2025 v Praze v Národním technickém muzeu a 26. 5. 2025 v Praze v Muzeu literatury.

Knihovnice se zúčastnily Celostátního semináře knihovníků muzeí a galerií AMG v Jeseníku ve dnech 16.–18. 9., včetně celostátních voleb do vedení Knihovnické komise pro další období a voleb zástupců ve Výkonném výboru komise za jednotlivé kraje. Pro Ústecký kraj byla opět zvolena Diana Šlajsnová Kvapilová. Dále se knihovnice zúčastnily školení Kyberochrana na pracovišti, pořádaného KÚ ÚK, online dne 20. 8. a semináře AI v kulturních institucích dne 23. 10. Obě akce proběhly v prostorách OMGM. Vedoucí knihovny se zúčastnila online konference MK ČR řešící dotační programy pro knihovny pro následující rok Granty VISK 2026 dne 3. 11. Knihovnice též absolvovaly vzdělávací kurz Atraktivně ve vitríně v Praze dne 6. 11. 2025.

Hostitelem Celostátní konference konzervátorů a restaurátorů byla 9.–11. září 2025 Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci. Zúčastnilo se jí celé konzervátorské oddělení, které se tak mohlo seznámit s výsledky průzkumů historických materiálů, novými postupy nebo s prostředky určenými pro ošetření a dlouhodobé uchování předmětů movitého i nemovitého kulturního dědictví a studie konzervátorských zásahů. Konference proběhla formou přednášek a posterových prezentací s následnou diskuzí. Účastníci konference si mohli v rámci odborné exkurze prohlédnout DEPO Dopravního podniku města Olomouce, Muzeum umění, Vlastivědné muzeum, Arcidiecézní muzeum, Zdikův palác či katedrálu sv. Václava.

Krajská sekce severočeských konzervátorů a restaurátorů v Mostě proběhla 3. listopadu 2025 v Regionálním muzeu v Teplicích. Zúčastnili se jí konzervátoři ze Žatce, Loun, Teplic, Ústí nad Labem, Děčína, Liberce, České Lípy a Jablonce nad Nisou, kteří se vzájemně informovali o činnosti jednotlivých pracovišť a předávali si zkušenosti z konzervátorské praxe. Na závěr si mohli účastníci prohlédnout expozice a výstavy v muzeu.

Již pátý ročník Mezinárodní konference o restaurování uměleckořemeslných předmětů ze dřeva s názvem *Inovativní a tradiční restaurování objektů ze dřeva* se uskutečnil 12.–13.

listopadu ve velké aule Karla Engliše v budově Právnické fakulty v Brně. Tato akce, která navazuje na více než desetiletou tradici odborných setkání, každé dva roky přivádí do moravské metropole přední české i zahraniční (Velká Británie, Singapur, Belgie, Německo, Rakousko) experty na restaurování dřevěných historických artefaktů.

Seminář k 40. výročí nalezení relikviáře sv. Maura se konal 26. 11. v Muzeu Policie v Praze. Jednalo se o monotematický seminář, který představil podrobnou problematiku restaurování této významné románské památky – nálezové okolnosti, metody restaurování, 3D modely relikviáře a jeho částí (sošky, medailony, filigrány). Vše bylo doplněno moderní fotodokumentací, mineralogickým průzkumem, dendrochronologickým průzkumem, průzkumem textilií, zlatnických technik a ikonografií.

3.6.2 Setkání muzejních a galerijních profesionálek i profesionálů Ústeckého kraje

OMGM hostilo 23. 10. 2025 Setkání muzejních a galerijních profesionálek i profesionálů Ústeckého kraje na aktuální téma, které bylo náplní programu celého dne, a to *V centru zážitku: Návštěvník & umělá inteligence*, se zúčastnilo i několik pracovníků OMGM. Cílem tohoto setkání bylo vzájemně se s kolegy z muzeí a galerií, se kterými se osobně často nepotkáváme, blíže poznat, dozvědět se nové informace o prezentaci výstav návštěvníkům a sdílet dobrou praxi z našich organizací. Hned na začátku se všichni účastníci podle barevných štítků rozdělili do několika pracovních týmů, které následně spolupracovaly na plnění různých úkolů.

Pořadatelem tohoto setkání byla firma Cabinet of Wonders, která se přímo zabývá využitím AI pro muzea a galerie. To, co všechny účastníky zajímalo, bylo: co vše tvoří živý návštěvnický zážitek a jak může AI a další technologie přispět k tomu, aby byl smysluplný, přístupný a osobní. Společně všichni s připraveným zadáním, čemu mají věnovat pozornost a jakou

úlohu podle typologie návštěvníků hrají, navštívili vybranou krátkodobou výstavu, na kterou se snažili pohlížet jako návštěvníci v rámci své role. Všichni účastníci se seznámili s přístupem Visitor First, který proměňuje instituce z místa výstav na zprostředkovatele prožitků a služeb. Pomocí nástrojů designového myšlení a konkrétních příkladů si mohli vyzkoušet, jak návštěvnickou perspektivu propojit s technologickými možnostmi – citlivě a účelně.

Všichni zúčastnění vyhodnotili toto setkání jako skvělou příležitost ke vzájemnému seznámení, ke kterému není v rámci běžného pracovního procesu tolik příležitostí, ale i jako prostor pro sdílení vzájemných zkušeností i možnost dozvědět se o možnosti využití AI v muzeích a galeriích. Toto setkání proběhlo za podpory Ministerstva kultury ČR.

3.7 Účast v projektech

Oblastní muzeum a galerie v Mostě v roce 2025 pokračovalo v tříletém česko-německém projektu pro podporu Moldavské a Freiberské dráhy *Železnice spojuje! / Die Eisenbahn verbindet!* a zajišťovalo udržitelnost celkem dvou projektů:

Umění pozdního středověku v hornické oblasti Krušnohoří

Prezentace projektu formou virtuálních prohlídek výstav je na webových stránkách muzea. Součástí projektu bylo restaurování tří významných děl: plastiky svaté Anny Samotřetí (OMGM inv. č. UP 0393), Votivní desky mostecké od Mistra IW (OMGM inv. č. UOM 0368) a plastiky Trůnící Madony I (OMGM inv. č. UP 0463). Restaurované předměty byly zařazeny do nové stálé expozice *Poklady výtvarného umění Mostecká*, která byla otevřena 16. března 2023.

Všechna tři zrestaurovaná díla byla v souladu s podmínkami tohoto projektu označena rozšířenými popisky s logy a informacemi o restaurování. Badatelům jsou také v odborné knihovně muzea zpřístupněny publikace o restaurování sbírkových předmětů muzea. Další dvě publikace jsou věnovány dílům ze sbírek v Regionálním muzeu v Teplicích a v Oblastním muzeu v Chomutově.

Hračkářský průmysl v Krušnohoří – dvě země – dvě cesty

Projekt krušnohorského hračkářství měl za cíl zmapovat a zpracovat poválečnou historii (1945–1990) výroby dřevěných hraček na české a saské straně Krušných hor. Výroba hraček jako doplňkové odvětví k hornictví a následně jejich průmyslová výroba jsou součástí společného kulturního dědictví a její zkoumání podpořilo zápis Hornické krajiny Erzgebirge/Krušnohoří na Seznam kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

V roce 2025 v rámci udržitelnosti projektu byla putovní výstava *Dřevěné drahokamy z Krušných hor* zapůjčena do Manufaktury snů (Manufaktur der Träume) v Annaberg-Buchholz, kde ji po dobu trvání (29. 11. 2024 – 30. 3. 2025) navštívilo 15 412 návštěvníků.

Následně byl výstavní projekt zapůjčen do Oblastního muzea v Chomutově, kde byl otevřen místo tradiční vernisáže v sobotu 25. 10. 2025 Rukodělnou dřevěnou dílnou, na které si veřejnost mohla vyzkoušet práci se dřevem. V roce 2025 se k výstavě konaly další dvě rukodělné dílny – 22. 11. a 13. 12. 2025. Výstava byla doplněna předměty ze sbírek chomutovského muzea a výrobky oboru umělecký truhlář SOŠ Hamr u Litvínova. Výstava potrvá až do 22. 2. 2026.

Výstava Dřevěné drahokamy z Krušných hor v chomutovském muzeu

Železnice spojuje! / Die Eisenbahn verbindet!

Česko-německý projekt pro podporu Moldavské a Freiberské dráhy

Horská železniční trať z Mostu, která od roku 1885 až do konce 2. světové války zajišťovala dopravu severočeského hnědého uhlí pro jedno z nejdůležitějších hornických a průmyslových center v Krušných horách – stříbrné město Freiberg –, patřila mezi vážné adepty zápisu na Seznam světového dědictví UNESCO. Když byl na začátku roku 2024 zahájen česko-německý projekt *Železnice spojuje! / Die Eisenbahn verbindet!*, bylo zřejmé, že nepůjde jen o technickou debatu nad kolejemi, nádražími a historickými objekty. Od počátku se jednalo o ambiciózní snahu znovu pojmout železnici jako kulturní fenomén – jako osu paměti krajiny, živou historii, nástroj spolupráce i prostor setkávání na obou stranách Krušných hor. Na konci roku 2025, kdy rekapitulujeme dvě třetiny projektu, se ukazuje, že zvolená cesta má jasný směr i konkrétní výsledky.

Projekt *Železnice spojuje! / Die Eisenbahn verbindet!* je realizován v rámci programu Interreg Sachsen – Tschechien 2021–2027 a propojuje instituce, které dlouhodobě pracují s kulturním dědictvím Hornické krajiny Erzgebirge/Krušnohoří, zapsané právě před pěti lety na Seznam světového dědictví UNESCO. Lead partnerem projektu je Oblastní muzeum a galerie v Mostě, dalšími partnery pak Welterbe Montanregion Erzgebirge e. V. a Montanregion Krušné hory – Erzgebirge, o. p. s. Projekt má více než desítku asociovaných partnerů, ke kterým v roce 2025 přibyl saský Neuhausen a český spolek Vlčí hora Dlouhá Louka působící ve městě Lom. Projekt navazuje na systematickou spolupráci českých a saských obcí, krajů a odborných institucí, která se od roku 2018 zaměřuje na znovupropojení přeshraničních železničních tratí – Moldavské/Freiberské dráhy.

Právě tato trať se stala přirozenou páteří projektu. Nejen jako technické dílo 19. století, ale jako prostor, kde se po generace proflínaly hospodářské zájmy, každodenní život, hornictví, řemesla i kulturní výměna mezi Čechami a Saskem.

V roce 2025 projekt pokračoval v analytické fázi, která vytváří odborný základ pro budoucí rozhodování. Proběhlo geodetické zaměření tří klíčových objektů – stavědla v železniční stanici Louka u Litvínova, mlýna u železniční zastávky Lom u Mostu a železniční stanice Osek. Tyto práce nejsou samoúčelné: představují nutný předpoklad pro koncepční úvahy o budoucím využití památek a jejich zapojení do kulturního a turistického života regionu.

Současně započala příprava na zaměření dalších objektů, konkrétně výpravních budov v Louce u Litvínova a v Hrobu. Projekt tak systematicky mapuje technické památky podél trati a vytváří koncepční materiály, jejichž využití zdaleka přesahuje jeden projekt či jedno programové období Evropské unie. Vedle analytické práce přinesl projekt již v roce 2025 také první praktické výstupy. Objekt mlýna v Lomu byl připraven jako pilotní příklad navazujícího záměru vytvořit novou turistickou a kulturní atrakci na památkově chráněné Moldavské dráze. V Louce u Litvínova pak došlo ve spolupráci projektových a asociovaných partnerů k instalaci oken a dveří na historickém stavědle, čímž se podařilo objekt stabilizovat a otevřít cestu k jeho dalšímu využití. Tyto dílčí, zdánlivě drobné kroky mají společného jmenovatele: ukazují, že projekt neusiluje pouze o popis minulosti, ale především o její citlivou aktivaci v současnosti.

Akce projektu pro veřejnost – Mlýnský den v Lomu u železniční zastávky Lom u Mostu

Výraznou část aktivit roku 2025 tvořily edukační akce, které stavěly na autentickém prostředí železnice a památek podél ní. Symbolickým vyvrcholením byl 18. květen 2025 v Louce u Litvínova, kdy se uskutečnila veřejná akce uzavírající Rok Moldavské/Freiberské dráhy. Ten byl vyhlášen k 140. výročí uvedení tratě do přeshraničního provozu (1885) a k 80. výročí přerušení přeshraniční dopravy (1945). Navzdory nepříznivému počasí se květnová akce v Louce u Litvínova setkala s velkým zájmem veřejnosti z české i německé strany Krušných hor. Program s mottem „Louka pod parou“ pro rodiny s dětmi, který nabídl tematické kvízy, divadelní představení či modelovou železnici s plně funkčními miniaturními parními stroji, ukázal, že i technické dědictví může být přístupné, srozumitelné a atraktivní napříč generacemi. Do jubilejní akce se zapojila také Česká pošta, která ve výroční den otevřela na nádraží v Teplicích svou příležitostnou přepážku.

Na konci května následovaly dvoudenní exkurze pro žáky a studenty, zaměřené na historické propojení Čech a Saska. Zúčastnili se jich studenti Gymnázia Jana Keplera v Praze, které provedl RNDr. Michal Urban, ředitel společnosti Montanregion Krušné hory a přední odborník na regionální hornickou historii. Studentům byl představen jáchymovský kostel v kontextu hornické minulosti města, historická mincovna i štola č. 1. Na německé straně se účastníků edukační akce ujal Welterbe Montanregion Erzgebirge e. V., který pro ně připravil sestup do štoly Markus Röhling, která je spojena s historickou těžbou stříbra a kobaltu. Vedle jáchymovských památek a saských štol si pražští gymnazisté společně s prvňáčky z litvínovské základní školy s rozšířenou jazykovou výukou mohli na vlastní kůži vyzkoušet fungování obnovené úzkorozchodné Přísečnické dráhy (Preßnitztalbahn) – příkladu dobré praxe, který se stal důležitou inspirací i pro Moldavskou a Freiberskou dráhu.

Důležitým rozměrem tohoto projektu je jeho sociální otevřenost. V říjnu 2025 byly realizovány edukační akce pro osoby se zdravotním znevýhodněním ve spolupráci s organizací Lebenshilfe Freiberg e. V., stejně jako program pro seniory z Freibergu. Hosté navštívili významné památky v okolí Moldavské dráhy – cisterciácký klášter v Oseku i přesunutý děkanský kostel v Mostě. Celodenní program pro osoby se zdravotním znevýhodněním byl mimo jiné spojen s návštěvou historického nádraží v Dubí, které manželé Našincovi již řadu let citlivě zvelebují a snaží se je udržet v podobě 40. let 20. století. Jedná se o příklad skvělé praxe při záchraně železničních památek, která hravou formou umožňuje prožít den na dráze v minulém století. Program pro seniory byl ozvláštněn návštěvou Mlýnského dne v Lomu s bohatým kulturním programem a komentovanou prohlídkou zapomenutého, nově zpřístupňovaného mlýna v bezprostředním okolí Moldavské dráhy, kam seniory dopravil zvláštní historický motorový vlak Hurvínek.

Tyto aktivity potvrzují, že železnice není pouze tématem odborníků a železničních nadšenců, ale živým prostorem pro setkávání lidí v celé šíři společenského spektra.

Rok 2025 přinesl také sérii odborných setkání. Kulatý stůl v Oseku (22. října 2025) otevřel diskusi o roli technických památek podél Moldavské/Freiberské dráhy v ochraně kulturního dědictví a cestovním ruchu. Navazující kolokvia se věnovala středověkému sklářství i propojení železnice, řemesel a tradičních výrobních oborů. Tato setkání ukázala, že projekt *Železnice spojuje!* není uzavřeným rámcem, ale otevřenou platformou pro vznik dalších nadstavbových projektů a mezioborové spolupráce.

Významnou roli v prezentaci projektu sehraává audiovizuální tvorba. V roce 2025 vznikla rozsáhlá série tematických dokumentárních filmů, které představují nejen historii Moldavské dráhy, ale i konkrétní nádraží, výročí a příklady dobré praxe. Filmy byly uvedeny v české i německé mutaci, pracují s historickými fotografiemi i moderními technologiemi a jsou volně dostupné veřejnosti. Video jsou k dispozici mimo oficiální webové stránky projektu a Saské rozvojové banky (SAB) též na YouTube kanálu mediálního partnera Krušnohorské noviny / Erzgebirgs-Zeitung. Vedle filmů vznikla také první drobná tiskovina *Pohádky a pověsti z Moldavské a Freiberské dráhy*, určená především dětem a navazující na edukační rozměr projektu.

Bilance roku 2025 ukazuje, že dvě třetiny projektu nejsou pouze časovým milníkem, ale potvrzením správně nastavené koncepce. Projekt posiluje přeshraniční spolupráci a vytváří odborné podklady pro další rozhodování o osudu historické železnice jako součásti technických památek Montanregionu Krušnohoří / Erzgebirge, a to především v kontextu rozvoje cestovního ruchu.

Závěrečná fáze projektu v roce 2026 tak stojí na pevných základech. Moldavská dráha se znovu potvrzuje jako páteř spolupráce, paměti i budoucích vizí regionu.

4. Výstavy

Pro krátkodobé výstavy využívá Oblastní muzeum a galerie v Mostě galerijní prostory, které byly vybudovány v roce 2019 a které splňují veškeré standardy pro prezentaci výtvarného umění. Díky možnosti pečlivé kontroly teplot a vlhkosti lze vystavovat i náročné materiály jako grafiky nebo kresby. Jako další výstavní prostory slouží dvě menší místnosti ve druhém patře, vedlejší předsálí a chodba na témže patře. Další výstavní prostor se nachází na půdě muzea, která byla částečně přizpůsobena pro výstavní účely. V minulém roce byly po obnově parketových podlah znovuotevřeny výstavní sály ve 2. patře, které dříve sloužily jako provizorní depozitář a badatelna pro externí spolupracovníky. V roce 2025 zde proběhla úspěšná výstava *Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí konce II. světové války na Mostecku*, která díky své koncepci i počtu vystavených předmětů právě tento prostor maximálně využila.

V roce 2025 se uskutečnilo celkem 20 výstav, tedy o tři víc než v roce 2024. Výstavy s názvy *Sport na Mostecku / Malá výstava o velkých věcech*, *Nedoceněné skvosty přírody*, *Svět fantazie, smutku i radosti Vlasty Baránkové* a výstavy *Z Mostu až na konec světa*. *Exotika ve sbírkách Oblastního muzea a galerie v Mostě a Mezi Prahou a Káhirou*. *100 let české egyptologie* přecházely z roku 2024. Naproti tomu výstavy *Folklor žije*, *Svět ilustrací Gabriela Filcíka* a *Ztracené klíče aneb LISTOPAD 1989* v Mostě přecházely i do roku 2026. Prodloužena byla pro zájem návštěvníků i výstava *Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí konce II. světové války na Mostecku*.

Vstupenka do Oblastního muzea a galerie v Mostě je platná do všech expozic a na všechny krátkodobé výstavy. Návštěvnost je evidována pouze u vybraných výstav muzea, zejména tam, kam je vstup pouze s doprovodem pracovníků recepce.

4.1 Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí konce II. světové války na Mostecku

Hlavní připomínkou jubilea konce války na Mostecku byla výstava nazvaná *Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí konce II. světové války na Mostecku*. Na rozdíl od obdobné výstavy, věnované v roce 2015 hlavně válečnému průmyslu a letecké válce nad Mosteckem, se autoři této výstavy více zaměřili na život obyčejných obyvatel Mostecku či na všudypřítomnou kontrolu a propagandu nacistické strany ve veřejném prostoru. Na základě autentických předmětů a výpovědí pamětníků představila výstava život na Mostecku v letech 1938–1945. Přiblížila události mnichovské krize i osudy české menšiny na území Sudet, rozsáhlé letecké bombardování chemického podniku v Záluží, bojové střety i situaci po osvobození, kdy došlo k velké výměně obyvatelstva, jejíž důsledky jsou na Mostecku patrné dodnes. Dalším z témat, která se ve výstavě objevila, byl i život početné česky hovořící menšiny, protinacistický odboj či důsledky rasové politiky a tragédie ŠOA.

Na výstavě samotné spolupracovalo Oblastní muzeum a galerie v Mostě s řadou institucí, potomky válečných obyvatel Mostecku i soukromými sběrateli. Ze spolupracujících institucí to byl v první řadě Vojenský historický ústav v Praze, Státní okresní archiv v Mostě a Oblastní muzea v Chomutově a Lounech. Dalším významným partnerem bylo Muzeum československého opevnění z let 1936–1938 Na Kočičáku, které se také podílelo na dalším doprovodném programu.

Jedna místnost ve výstavě byla upravena jako kancelář tehdejšího Kreisleitera a zadní část chodby sloužila jako dobové kino, a to včetně sedaček a promítání dobových filmů. Chodba pak imitovala cihlovou zeď doplněnou texty k výstavě. V té bylo kromě vitrín s exponáty ještě i několik dioramat, která zvýšila atraktivitu pro návštěvníky a přispěla ke vnímání dobové situace.

Součástí výstavy byly i komentované zážitkové prohlídky pro žáky vyšších stupňů základních škol a studenty škol středních. Ty měly za úkol žáky a studenty přenést o osmdesát let zpět, kde mohli na vlastní zkušenost zakusit život českého i německého obyvatelstva či ochutnat válečnou stravu tvořenou potravinovými náhražkami.

Pohled do výstavy Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí konce II. světové války na Mostecku

Pro dospělé návštěvníky bylo určeno pět komentovaných prohlídek. Výstavou návštěvníky provedli samotní autoři výstavy, kteří je seznámili nejen s příběhem obyvatel válečného Mostecku, ale i se zajímavými exponáty. Na závěr komentované prohlídky se návštěvníci mohli zapojit do následné diskuze o válečných letech na Mostecku či se více dozvědět o přípravě výstavy samotné.

Přehled výstav:

Sport na Mostecku / Malá výstava o velkých věcech

termín výstavy: 1. 6. 2024 – 31. 1. 2025

autorka výstavy: Ludmila Škrabáková

Nedoceněné skvosty přírody

termín výstavy: 5. 6. 2024 – 12. 1. 2025

autor výstavy: Vít Joza

Svět fantazie, smutku i radosti Vlasty Baránkové

termín výstavy: 11. 10. 2024 – 2. 2. 2025

autorka výstavy: Hana Nováková

kurátorka výstavy: Olga Kubelková

návštěvnost: 1 782 (uvedený počet včetně roku 2024)

Z Mostu až na konec světa

termín výstavy: 20. 10. 2024 – 28. 2. 2025

autor výstavy: Jiří Šlajsa

návštěvnost: 1 983 (uvedený počet včetně roku 2024)

Mezi Prahou a Káhirou

termín výstavy: 20. 10. 2024 – 28. 2. 2025

autoři výstavy: Lucie Vendelová Jirásková a Petr Košárek

kurátor výstavy: Jiří Šlajсна

návštěvnost: 2 262 (uvedený počet včetně roku 2024)

Tomáš Tichý – Bio Digitalis

termín výstavy: 14. 3. – 1. 6. 2025

autor výstavy: Ivan Neumann

kurátoři výstavy: Olga Kubelková a Tomáš Tichý

návštěvnost: 1 147

Výstava absolventských prací žáků VOŠ, OS, SPG a SZŠ Most, oborů předškolní a mimoškolní pedagogika a pedagogické lyceum

termín výstavy: 29. 3. – 24. 4. 2025

kurátoři výstavy: Olga Kubelková, Michal Vavroch a pedagogové VOŠ, OS, SPG a SZŠ Most

návštěvnost: 265

Výprava do světa pirátů – modely z kostek LEGO

termín výstavy: 3. 4. – 26. 10. 2025

kurátor výstavy: Michal Vavroch

návštěvnost: 2 306

Výstava kulis k pašijovým hrám a cyklu obrazů s námětem křížové cesty

termín výstavy: 24. 4. – 30. 6. 2025

autorky výstavy: Věra Vostřelová a Pavla Vitoušková

Výstava designu UJEP / Kateřina a Jiří Bartošovi

termín výstavy: 16. 5. – 15. 9. 2025

autor výstavy: Jiří Bartoš

kurátor výstavy: Michal Vavroch

návštěvnost: 536

Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí konce II. světové války v Mostě

termín výstavy: 24. 5. 2025 – 18. 1. 2026

autor výstavy: Jiří Šlajсна

návštěvnost: 2 784

Výstava ZUŠ F. L. Gassmanna

termín výstavy: 4. 6. – 14. 9. 2025

kurátor výstavy: Michal Vavroch

návštěvnost: 608

Kuřavková katastrofa

termín výstavy: 6. 6. – 31. 10. 2025

autor výstavy: Pavel Dvořák

návštěvnost: 1 913

Stanislav Diviš / Příběhy s pamětí

termín výstavy: 13. 6. – 21. 9. 2025

autoři výstavy: Olga Kubelková a Stanislav Diviš

návštěvnost: 614

IV. modelářská výstava Severočeského leteckého archivu v Mostě

termín výstavy: 14. 6. – 28. 6. 2025

autor výstavy: Eduard Beneš

návštěvnost: 238

David Strauzz – Exhale / Výdech

termín výstavy: 3. 7. – 18. 10. 2025

autor výstavy: David Strauzz

kurátor výstavy: Michal Vavroch

návštěvnost: 215

Tovární komíny. Nové využití ikon průmyslového věku

termín výstavy: 12. 9. – 30. 11. 2025

autoři výstavy: Michal Horáček a Martin Vonka

kurátorka výstavy: Olga Kubelková

návštěvnost: 758

Folklor žije

termín výstavy: 3. 10. 2025 – 18. 1. 2026

kurátorka výstavy: Ludmila Škrabáková

návštěvnost: 907

Svět ilustrací Gabriela Filcíka

termín výstavy: 11. 10. 2024 – 2. 2. 2025

autorka výstavy: Hana Nováková

kurátorka výstavy: Olga Kubelková

návštěvnost: 1 286 (uvedený počet včetně roku 2026)

Ztracené klíče aneb LISTOPAD 1989 v Mostě

termín výstavy: 18. 11. 2025 – 31. 1. 2026

autorky výstavy: Ludmila Škrabáková a Jitka Klímová

návštěvnost: 687 (uvedený počet včetně roku 2026)

Fotografie z výstavy *Folklor žije*

Od roku 2021 zajišťujeme k naprosté většině výstav virtuální prohlídky. Prohlídky se setkávají s velkým zájmem návštěvníků, ale zároveň slouží i pro nás jako vizuální archiv výstav, ke kterému se lze kdykoli vrátit. V roce 2025 byl největší zájem o virtuální prohlídky výstav *Panoráma starého Mostecka* a *Příběh starého Mostu*, a dále pak o virtuální prohlídku stálé expozice *Ulriky von Levetzow*. Návštěvníci se zajímají nejen o nové virtuální prohlídky, ale vracejí se i k prohlídkám úspěšných výstav a expozic z minulých let, které už na webu muzea tvoří stále se rozšiřující archiv výstav. Na webu každý rok přibývají nové virtuální prohlídky výstav, díky kterým zajišťujeme fyzickou dostupnost muzea a vycházíme vstříc návštěvníkům, kteří z různých důvodů výstavu nemohou navštívit.

Velkou letošní novinkou bylo zahájení spolupráce s TV Mistrál, která pro OMGM natáčí tzv. reels, což jsou krátká videa (max. dvominutová), na sociální síti k výstavám a dalším akcím v muzeu. Tato krátká videa mají návštěvnost blízkou 10 tisícům zhlédnutí. V letošním roce jsme takto propagovali výstavu *Z Mostu až na konec světa* a vánoční jarmark v muzeu. Do budoucna ale plánujeme také exkurze do depozitářů, restaurování sbírkových předmětů atd.

Návštěvnost virtuálních prohlídek výstav a expozic v roce 2025

Název výstavy	Počet návštěv virtuální prohlídky v roce 2025
Josef Honys (1919–1969) – Malíř a básník	55
Bílý kanibal – Africká odysea filmaře a cestovatele Johna L. Broma	51
Sádrovec – Neobyčejně obyčejný nerost	69

Ulrika von Levetzow – Anděl ve třpytu par	262
Jaroslav Valečka – Pictura Obscura	131
Quido Kocián – Dílo posedlé krásou	0
Příběh jedné ložnice	77
150 let železnice na Mostecku a Chomutovsku	42
Příběh starého Mostu – Na památku Heide Mannlové Rakové	139
Ivana Štenclová – Identikit	9
Návrat do starého Mostu	82
Dřevěné drahokamy z Krušných hor	31
Tibor Červeňák – Doteky	52
ICH BIN EIN VYDRA aneb jak vydra přes hranice přišla	5
Tomáš Švéda – Oči krajiny	18
Vestonia – renesanční Sapfó a její doba	5
Jaroslav Klápště – Epilog starého Mostu I	21
Jaroslav Klápště – Epilog starého Mostu II	14
Denisa Krausová – Království	9
Panoráma starého Mostecka	141
Reynkovi	25
Pavel Matuška – Usmívání	22

Sylva Prchlíková – Tichá zima v Mostě	27
Cesty do pravěku. Zdeněk Burian a PAS (Paleoart – umění a věda)	102
Sofie Švejdová – Na tvrdší dřevo volte sekerky s delším topůrkem	27
Ařka Tichá a Oldřich Tichý – věci viděné i tušené	23
Sport na Mostecku	31
Svět fantazie, smutku i radosti Vlasty Baránkové	26
Z Mostu až na konec světa	45
Tomáš Tichý – Bio Digitalis	39
Stanislav Diviš – Příběhy s pamětí	14
Celkem	1 558

5 Exponát měsíce

Výběr exponátu měsíce je příležitostí představit návštěvníkům muzea a galerie v prostorách recepce významné exponáty z depozitářů napříč jednotlivými odděleními. V tabulce jsou uvedeny jednotlivé vybrané exponáty k jednotlivým měsícům v roce 2025.

Leden	Zkamenělí pulci z Dolů Nástup v Tušimicích
Únor	Žárový hrob doby římské – Mariánské Radčice
Březen	Rámečky s motýly
Duben	Requiem in c moll Floriana Leopolda Gassmanna
Květen	Přilba pro Luftschutz
Červen	Sova pálená

Červenec	Epitaf německého vojáka z Krušných hor
Srpen	Ostrolistec Konishiho
Září	Schránka na doutníky / humidor
Říjen	Odhalení pomníku p. presidentovi T. G. M. v Mostě – 28. 10. 1935
Listopad	Barevné litografie Adolfa Borna
Prosinec	Fajáns

Exponát měsíce listopadu, barevná litografie Adolfa Borna – Příjezd Marca Pola

Exponát měsíce prosince, fajáns

6 Muzejní publikace

Pod Hněvinem 9/2025

V roce 2025 vyšlo již 9. číslo celobarevného časopisu, který se věnuje přírodě a historii Mostecka a je zaměřený na širší veřejnost. Na 76 stranách vyšly články vědeckých pracovníků muzea, přibližující výsledky naší práce na poli přírodních a historických věd. Zájem publikovat v tomto časopise své články znamenal zvýšení počtu o 11 stran. Časopis také seznamuje čtenáře s akcemi, které naše muzeum pravidelně pořádá. Menší část článků zajišťují externí přispěvatelé. Celý časopis je členěn do několika sekcí (Historie, Z muzea, Ze sbírek, Příroda) a vychází jednou ročně. V roce 2025 pracovala redakční rada ve složení Pavel Krásenský (výkonný redaktor), Michal Vavroch a Diana Šlajsnová Kvapilová.

Sborník Oblastního muzea v Mostě

Na konci roku 2025 také vyšlo 42. číslo Sborníku Oblastního muzea v Mostě (ISSN 1214 – 2573), jediného široce orientovaného recenzovaného přírodovědného periodika zaměřeného na geologii, botaniku a zoologii v Ústeckém kraji a přilehlých územích. Na 232 stranách je publikováno 11 původních vědeckých prací a 2 krátké zprávy z výzkumu. Týkají se jak nových nálezů vzácných, invazních či regionálně zvlášť významných druhů rostlin a živočichů, tak výsledků systematického průzkumu řady lokalit našeho regionu v botanice, dendrologii a entomologii. Odborná veřejnost zde najde také recenze a anotace na nové publikace, stejně jako personálie a informace z vědeckého života v severozápadních Čechách. Kromě toho, že je sborník jedinou publikační platformou svého druhu v našem kraji, je také důležitým zdrojem pro výměnu publikací s více než stovkou odborných institucí v České republice i zahraničí.

Padesát let od zázraku na kolejích. Vzpomínky pamětníků na přesun děkanského kostela v Mostě

V roce 2025 byla vydána kniha připomínající 50 let od přesunu děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Na přelomu září a října 1975 (přesněji od 30. září do 27. října) byla tato nejvýznamnější mostecká památka přesunuta ze starého Mostu demolovaného kvůli těžbě hnědého uhlí na bezpečné místo v sousedství nového Mostu. Díky ochotě pěti lidí, kteří se podíleli na tomto unikátním počínu a kteří se podělili o své vzpomínky, mohla vzniknout kniha. Ta tento historický počín popisuje nejen z pohledu technicko-vědeckého, ale ukazuje jeho stránky lidským viděním, a zejména prožíváním. Během tvorby práce se autoři setkali s konstruktérem podvozků, geotechnikem, úřednicí ministerstva kultury, ženou technologického návrháře přesunu a ženou technického náměstka společnosti Transfera Praha. Vzpomínky se následně doplňovaly i archivními prameny a poznatky z odborné literatury. Ačkoli práci na knize bylo nutno uskutečnit ve velmi krátkém časovém rozmezí (způsobeném nenadálým vývojem a nárůstem pamětníků) necelých devíti měsíců, došlo 20. listopadu 2025 k úspěšnému křtu knihy a jejímu uvedení do prodeje.

Jako vhodná forma přibližování regionálních dějin nejen dětem a mládeži se ukázal komiks. Po předchozích dvou byly v roce 2025 vydány tři komiksy financované z rozpočtu OMGM. Na všech třech pracovala společně s odbornými pracovníky muzea opět ilustrátorka Katrin Buttigová.

Komiks Florian Leopold Gassmann

Na přelomu léta byl veřejnosti představen nový edukativní materiál, komiks věnovaný skladateli Florianu Leopoldu Gassmannovi. Na komiksu pracovala kurátorka Kristýna Přibyllová spolu s grafičkou Katrin Buttigovou. Komiks je zaměřen na život skladatele a snaží se přiblížit tuto zajímavou a historií poněkud přehlíženou osobnost 18. století. Komiks na svých čtyřech stranách diváky seznamuje s Gassmannovým mládím – narozením v Mostě a prvním hudebním

vzděláváním v nedalekém Chomutově. Dále se text ubírá do Itálie, především do Benátek, kde Gassmann strávil několik let zdokonalováním své techniky komponování. Prostor je věnován i Gassmannovu přesunu a usazení ve Vídni, včetně zaměstnání u dvora a vztahů s královskou rodinou. Text nezapomíná ani na Gassmannovu pedagogickou činnost. Poslední strana je věnována Requiem in C a závěru života, včetně založení dobročinné hudební instituce. Komiks je dostupný ve fyzické podobě u recepce muzea a v online podobě na webových stránkách. Komiks byl vydán za podpory Statutárního města Most.

Komiks Kuřavková katastrofa

V roce 2024 si geolog Pavel Dvořák při hledání informací o bývalém dole Anna uvědomil, že v roce 2025 uplyne 130 let od události, která nechtěně tento uhelný důl proslavila po celém světě. Navrhl tedy, že připraví výstavu k 130. výročí mostecké kuřavkové katastrofy. K této události existuje řada fotografií a dokumentů, ale jen málo souvisejících předmětů. Proto ho napadlo, že by vhodným doplněním mohl být, tak jako u řady předchozích výstav, i komiks. Sepsal tedy spolu s historikem Dominikem Markem scénář a vytvořil neumělý náčrt možné podoby komiksu o kuřavkové katastrofě. Poté se těchto podkladů ujala Katrin Buttig, se kterou OMGM při tvorbě komiksů dlouhodobě spolupracuje. Ta vytvořila svým osobitým stylem zajímavý doplněk výstav o kuřavkové katastrofě, který výstavu ještě více přiblížil návštěvníkům.

Komiks Ztracené klíče

K výstavě *Ztracené klíče aneb LISTOPAD 89* v Mostě byl vydán komiks, který přibližoval situaci na Mostecku před sametovou revolucí, kdy právě v severních Čechách kvůli neúnosné ekologické situaci, která nebyla dlouhodobě řešena, vyšli lidé demonstrovat do ulic. Tehdejší situace byla v komiksu podána očima studentky střední školy Magdy, která se na této demonstraci chystá fotografovat. Výběr hlavní postavy komiksu byl záměrně zvolen tak, aby dokázal oslovit širokou veřejnost i současné středoškoláky a pomohl jim lépe se vžít do tehdejší situace. Komiks je ukončen datem 21. listopadu 1989, kdy celková nespokojenost obyvatel už byla natolik neúnosná, že tehdejší režim musel začít ustupovat a jednat s představiteli disentu, kulturní scény a studentstva. Na komiksu, který opět nakreslila Katrin Buttigová, pracovali kromě jedné z autorek výstav Ludmily Škrabákové ještě historik Dominik Marek a dokumentátorka Lucie Paur.

7 Vzdělávací činnost

Vzdělávací činnost v Oblastním muzeu a galerii v Mostě lze rozdělit do dvou částí. Ta první zahrnuje vzdělávací programy pro školy mateřské, základní, speciální a střední, ale i pro družiny a zájmové kluby pro děti a mládež. V případě požadavků vytváříme programy na klíč dle potřeb jednotlivých návštěvnických skupin, a to nejen pro vzdělávací zařízení, ale také pro seniory, zájmové kluby a spolky, menšiny, hendikepované a další znevýhodněné skupiny, nebo pro projektové dny jednotlivých škol.

Druhá část se zaměřuje na vzdělávací aktivity pro veřejnost. Oblastní muzeum a galerie v Mostě připravuje každoročně širokou nabídku aktivit, jako jsou přírodovědné vycházky, přednášky, komentované prohlídky, dílny, tematické dny a další speciální cyklické nebo jednorázové akce, které jsou zaměřené na různé cílové skupiny, z nichž nejvýznamnější jsou dlouhodobě mateřské školy, I. stupeň základních škol, rodiny s dětmi a senioři.

7.1 Statistické hodnocení vzdělávací činnosti v roce 2025

Návštěvnost vzdělávací činnosti Oblastního muzea a galerie v Mostě činila v roce 2025 celkem 8 745 návštěvníků, což je o neuvěřitelných 4 280 návštěvníků více než v předešlém roce. Z toho bylo 5 891 návštěvníků vzdělávacích programů pro školy a zájmové skupiny, což je o 3 320 více než v předchozím roce, a 2 834 návštěvníků dalších vzdělávacích aktivit pro veřejnost. I tato návštěvnost se zejména díky velkým akcím pro veřejnost zvýšila o 217 návštěvníků.

7.2 Vzdělávací programy pro školy

V roce 2025 byly připraveny další nové vzdělávací programy pro všechny stupně škol ke krátkodobým výstavám tak, aby se rozšířila jejich celková nabídka. Nabídka vzdělávacích programů pro různé typy škol obsahovala celkem 25 programů. Všechny nabízené programy navazují na Rámcové vzdělávací programy jednotlivých typů škol, a to jak ke stálým expozicím, tak i ke krátkodobým výstavám.

Největší zájem škol byl tradičně o velikonoční a vánoční programy s názvem *Velikonoce v Krušnohoří* a *Vánoce v Krušnohoří*. Tyto oblíbené programy ale tentokrát předčil program *Vzhůru na palubu!* k výstavě *Výprava do světa pirátů – modely z kostek LEGO*, která představovala soukromou sbírku stavebnic LEGO s pirátskou tematikou.

Vzdělávací program *Vzhůru na palubu* k výstavě *Výprava do světa pirátů – modely z kostek LEGO*

Oblíbený byl také vzdělávací program *Panoráma starého Mostecka*, který prostřednictvím VR, pracovních listů a krátkých dokumentů představil dva moduly, ve kterých přibližoval *Svět kolem roku 1900* a *Historické fotografie Mostecká*. Jsme velice rádi, že o tento program měli největší zájem žáci II. stupně a studenti SŠ, kteří navštěvují muzejní programy méně než ostatní školní skupiny. To, že může skupina až 15 žáků nebo studentů využívat program, který nabízí z jejich strany interaktivní přístup při plnění různých úkolů, je v rámci ČR zcela ojedinělé.

Nabídka vzdělávacích programů pro školy v roce 2025

Název programu	Typ programu k výstavě/expozici	Cílová skupina
Ztracený šperk	stálá expozice <i>Ulrika von Levetzow. Anděl v třpytu par</i>	MŠ, přípravné třídy a 1.–2. třída ZŠ, třídy speciální školy
Za příběhem Ulričina šperku	stálá expozice <i>Ulrika von Levetzow. Anděl v třpytu par</i>	MŠ, přípravné třídy a 1.–5. třída ZŠ, třídy speciální školy
Příběh jednoho střevíčku	stálá expozice <i>Ulrika von Levetzow. Anděl v třpytu par</i>	3.–7. třída ZŠ, třídy speciální školy
Romance s Českým středohořím	stálá expozice <i>Ulrika von Levetzow. Anděl v třpytu par</i>	3.–7. třída ZŠ, třídy speciální školy
Něco o Ulrice	stálá expozice <i>Ulrika von Levetzow. Anděl v třpytu par</i>	6.–9. třída ZŠ, SŠ
Velikonoce v Krušnohoří	stálá expozice <i>Ze života obyvatel Krušnohoří</i>	MŠ, přípravné třídy a 1.–5. třída ZŠ, třídy speciální školy
Vánoce v Krušnohoří	stálá expozice <i>Ze života obyvatel Krušnohoří</i>	MŠ, přípravné třídy a 1.–5. třída ZŠ, třídy speciální školy
Malý průzkumník	stálá expozice <i>Geologie severozápadních Čech</i>	MŠ, přípravné třídy a 1.–2. třída ZŠ, třídy speciální školy
Hledání pokladů dávných dob – pro malé objevitele	stálá expozice <i>Geologie severozápadních Čech</i>	MŠ, přípravné třídy a 1.–2. třída ZŠ, třídy speciální školy
Po stopách pravěké zvěře	stálá expozice <i>Geologie severozápadních Čech</i>	3.–5. třída ZŠ, třídy speciální školy
Dob – pro badatele – asistenty	stálá expozice <i>Geologie severozápadních Čech</i>	3.–5. třída ZŠ, třídy speciální školy
Já, paleontolog aneb Sloní uši Dvořákovy	stálá expozice <i>Geologie severozápadních Čech</i>	6.–9. třída ZŠ, SŠ
Odkryté poklady dávných dob – pro velké badatele	stálá expozice <i>Geologie severozápadních Čech</i>	6.–9. třída ZŠ, SŠ
Dobrodružný svět minerálů	stálá expozice <i>Geologie severozápadních Čech</i>	6.–9. třída ZŠ, SŠ
Komentovaná prohlídka	stálá expozice <i>Geologie severozápadních Čech</i>	studenti SŠ, gymnázia
Tajuplný Egypt	Výstava <i>MEZI PRAHOU A KÁHIROU – STO LET ČESKÉ EGYPTOLOGIE</i>	MŠ, přípravné třídy a 1.–3. třída ZŠ, třídy speciální školy
Horovým okem	Výstava <i>MEZI PRAHOU A KÁHIROU – STO LET ČESKÉ EGYPTOLOGIE</i>	4.–9. třída ZŠ
Přichází k nám z dálky	Výstava <i>Z MOSTU AŽ NA KONEC SVĚTA</i>	MŠ, přípravné třídy a 1.–3. třída ZŠ, třídy speciální školy
Kabinet kuriozit	Výstava <i>Z MOSTU AŽ NA KONEC SVĚTA</i>	4./5.–9. třída ZŠ
Vzhůru na palubu!	Výstava <i>Výprava do světa pirátů – modely z kostek LEGO</i>	MŠ, přípravné třídy, 1.–5. třída ZŠ, třídy speciální školy

Komentovaná prohlídka	Výstava <i>Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí II. světové války v Mostě</i>	8.–9. třídy ZŠ, studenti SŠ
Komentovaná prohlídka	Výstava <i>130. výročí kuřavkové katastrofy v Mostě</i>	studenti SŠ, gymnázia
Svět ilustrací Gabriela Filcíka	Výstava <i>Svět ilustrací Gabriela Filcíka</i>	MŠ, přípravné třídy, 1.–5. třída ZŠ, třídy speciální školy
Svět kolem roku 1900	Projekt <i>Panoráma starého Mostecka</i>	5.–9. třídy ZŠ, studenti SŠ, gymnázia
Historie starého Mostecka	Projekt <i>Panoráma starého Mostecka</i>	5.–9. třídy ZŠ, studenti SŠ, gymnázia

Program k výstavě *Svět ilustrací Gabriela Filcíka*

7.3 Vzdělávací aktivity pro veřejnost

Oblastní muzeum připravuje aktivity pro různé cílové skupiny tak, aby uspokojilo zájmy návštěvníků. Tradičně jsou tyto aktivity pro veřejnost velice oblíbené a při jejich plánování se snažíme přinést vždy něco nového.

7.3.1 Přednášky

V roce 2025 se uskutečnilo 10 přednášek. Téměř rovnoměrně se dělila témata na společenskovědní a přírodovědná. Přibližně polovinu přednášejících tvořili odborní pracovníci muzea a druhou polovinu externí odborníci. Největší zájem byl o přednášku *Ptačí park – Střimická výsypka* přednášejících Václava Berana a Martina Bacílka z České ornitologické společnosti, a dále pak o přednášku *Den se židovskou kulturou* externího přednášejícího Michaela Lichtensteina, která zaznamenala v tomto roce vůbec největší návštěvnost ze všech přednášek. V roce 2025 navštívilo přednášky muzea 209 návštěvníků. To nás znovu motivuje k výběru atraktivních témat přednášek, které budeme i nadále připravovat.

Termín	Název přednášky	Přednášející	Počet návštěvníků
30. 1.	Gnóze	Jiří Šlajсна	11
13. 2.	Ptačí park – Střimická výsypka	Václav Beran a Martin Bacílek	49
27. 2.	Jarní bylinkování	Diana Šlajsnová Kvapilová	36
6. 3.	Moravský kras v běhu času na historických a současných fotografiích	Petr Zajíček	6
27. 3.	Tajemství půdní fauny	Pavel Krásenský	3
24. 4.	V zajeří smrti – vzpomínky bývalých vězňů koncentračních táborů nacistického Německa	Alena Kvapilová	8
29. 5.	Letecká válka na Mostecku	Martin Veselý	9
23. 5.	Botanické novinky	Vít Joza	6
11. 9.	Tovární komíny v Ústeckém kraji. Příběhy ikon průmyslového věku	Martin Vonka a Michal Horáček	57
17. 10.	Den se židovskou kulturou	Michael Lichtenstein	69
27. 11.	Bylinkování svatomartinské	Diana Šlajsnová Kvapilová	12
Celkem			266

Oblastní muzeum a galerie v Mostě se dlouhodobě podílí na přednáškové a vzdělávací činnosti i mimo budovu muzea. V rámci vzdělávací a popularizační činnosti realizoval historik Jiří Šlajсна řadu přednášek pro veřejnost, univerzitu třetího věku, školy i odborné instituce, tematicky zaměřených především na regionální historii Mostecka. Vedoucí knihovny Diana Šlajsnová Kvapilová lektorovala kurz *Bylinky pohledem historie i současnosti – zvyků, bájí a pověstí IV.* pro Univerzitu 3. věku při Vysoké škole finanční a správní v Mostě. Jednalo se celkem o 3 přednášky v letním semestru.

Z přednáškového cyklu Bylinkování v muzejní knihovně

7.3.2 Přírodovědné vycházky

Celkový počet přírodovědných vycházek zůstal v podstatě stejný jako v předchozím roce (viz tabulka). Vycházky se tradičně konají zpravidla v jarním a podzimním období, kdy je nejvyšší možnost samotného pozorování v přírodě. I přesto, že se návštěvnost přírodovědných vycházek dlouhodobě snižuje, pořád si nacházejí své spokojené účastníky. I proto nepočítáme s rušením vycházek, které stále považujeme za rozšíření nabídky pro různé cílové skupiny, byť se nejedná o velké počty, ale často o skalní příznivce.

Termín	Název	Vedení exkurze
1. 2.	Světový den mokřadů	Jaroslav Bažant
29. 4.	Jánský vrch u Korozluk	Vít Joza a Pavel Krásenský
13. 5.	Květena vrchu Kaňkov	Vít Joza
19. 6.	Pozorování roháče na Hněvíně	Pavel Krásenský
24. 7.	Motýlí noc	Pavel Krásenský
28. 9.	Památný dub na Peruci	Vít Joza

Jedna z přírodovědných vycházek

7.3.3 Příměstské tábory

V průběhu letních prázdnin tradičně doplňujeme programy příměstským táborem, kdy nabízíme speciálně upravené vzdělávací programy k expozicím a výstavám tak, aby splňovaly v době prázdnin spíše volnočasovou nabídku a svým zaměřením vyhovovaly dětem různého věku, které jsou hlavními účastníky těchto táborů. Během prázdnin jsme připravili programy pro šest příměstských táborů, kterých se zúčastnilo 111 dětí a 25 pedagogických pracovníků. Nejoblíbenější byl program k výstavě *Výprava do světa pirátů – modely z kostek LEGO* s názvem *Vzhůru na palubu*.

V roce 2025 připravilo Oblastní muzeum a galerie v Mostě 6 převážně dopoledních programů pro příměstské tábory.

Termín	Organizátor	Program k výstavě/expozici	Počet účastníků včetně doprovodu
8. 7.	Příměstský tábor Střediska volného času	Vzhůru na palubu a expozice Ze života obyvatel Krušnohoří	15 + 2
16. 7.	Aquachobotničky	Vzhůru na palubu a expozice Ze života obyvatel Krušnohoří	12 + 4
17. 7.	Taneční kemp	Vzhůru na palubu	12 + 6
18. 7.	Příměstský tábor Střediska volného času	Vzhůru na palubu a expozice Ze života obyvatel Krušnohoří	40 + 4
30. 7.	Příměstský tábor Městské policie	Vzhůru na palubu a expozice Ze života obyvatel Krušnohoří	14 + 2
22. 8.	Diakonie ČCE – středisko sociální pomoci	Malý průzkumník, Vzhůru na palubu a expozice Ze života obyvatel Krušnohoří	18 + 7
Celkem			136

7.3.4 Další doprovodné akce pro veřejnost

V roce 2025 připravilo Oblastní muzeum a galerie v Mostě čtyři tradiční akce pro veřejnost, a to *Vítání jara*, *Muzejní noc*, *Mezinárodní den archeologie* a *Advent v muzeu*.

Vítání jara – velikonoční dílničky

Vítání jara je tvořivé odpoledne pro rodiny s dětmi, kde si mohli návštěvníci vyzkoušet různé techniky zdobení velikonočních kraslic a různých jarních dekorací. Budova muzea je v té době jarně nazdobená, stejně tak jako expozice *Ze života obyvatel Krušnohoří*. Malou výstavku svých prací s jarní tematikou tradičně připravil Klub mosteckých paličkářek a v rámci *Vítání jara* bylo možné si také právě paličkování vyzkoušet. Poprvé byly vystaveny také unikátní kulisy k pašijovým hrám a cyklus obrazů s námětem křížové cesty ze sbírek OMGM. Tato akce je menšího charakteru a je na ni nutná rezervace.

Velikonoční dílničky v rámci Vítání jara

Muzejní noc

Dne 23. května 2025 uspořádalo Oblastní muzeum a galerie v Mostě tradiční Muzejní noc, tentokrát tematicky zaměřenou na připomenutí 80. výročí konce druhé světové války na Mostecku. Program nesl název *Most ve stínu hákového kříže* a tematicky navazoval na výstavu *Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí II. světové války v Mostě*. Program byl zahájen vernisáží výstavy a pokračoval komentovanými prohlídkami, tematickými ukázkami a rekonstrukcemi historických událostí z let 1938 a 1945, které vznikly ve spolupráci s partnery z oblasti vojenské historie. Součástí programu byly rovněž zážitkové prvky přibližující každodenní život obyvatelstva v období války. V areálu muzea byl pro návštěvníky připraven také doprovodný program v podobě prezentace dobové vojenské výstroje a výzbroje, tematického ležení a ukázek dobové gastronomie. Akce vznikla ve spolupráci s řadou institucionálních partnerů a opět potvrdila význam Muzejní noci jako jedné z klíčových popularizačních akcí muzea.

Den magistra Kelleyho

Oblastní muzeum a galerie v Mostě se kromě tradičních akcí pro veřejnost podílelo společně se Statutárním městem Most na celodenní akci *Den magistra Kelleyho*, který budovu muzea tentokrát propojil dobrodružnou stezkou Městského divadla v Mostě s další částí programu na hradě Hněvíně. V areálu OMGM bylo možné vyzkoušet šerm, shlédnout pohádku o Golemovi, akrobatické vystoupení, tanečnice, zvířátka, lezeckou stěnu nebo třeba alchymistickou dílnu. Samozřejmě nechyběl ani doprovodný stánkový prodej. Součástí akce bylo také otevření všech výstav a expozic v budově muzea zdarma.

Mobilizace Most 1938

Dne 4. října 2025 uspořádalo Oblastní muzeum a galerie v Mostě ve spolupráci s Muzeem československého opevnění z let 1936–1938 Na Kočičáku tematickou akci *Mobilizace Most 1938*, připomínající události spojené s mobilizací československé armády v roce 1938. Program byl tvořen zejména ukázkami vojenskohistorických rekonstrukcí zaměřených na události v československém pohraničí v roce 1938, doplněnými odborným výkladem a komentovanými prohlídkami výstavy *Pod ochranou Říše...? Výstava k 80. výročí II. světové války v Mostě*. Součástí akce byl rovněž doprovodný program v podobě vojenského tábora

s prezentací historické výstroje a výzbroje a dalšími edukativními prvky pro veřejnost. I přes nepříznivé počasí se akce setkala s výrazným zájmem návštěvníků a potvrdila význam podobných akcí pro prezentaci moderních dějin regionu.

Mezinárodní den archeologie

V sobotu 18. října 2025 uspořádalo Oblastní muzeum a galerie v Mostě již IX. ročník Mezinárodního dne archeologie, který byl tematicky věnován době bronzové. Akce současně připomněla desetiletí od konání prvního ročníku této dnes již tradiční popularizační a edukační akce. Program byl připraven ve spolupráci s Východočeským muzeem v Pardubicích a Střední školou diplomacie a veřejné správy v Mostě. Hlavní část programu tvořily ukázky experimentální archeologie a living history, které přibližovaly každodenní život v době bronzové prostřednictvím replik oděvů, nástrojů, zbraní i dalších artefaktů. Součástí programu byly také ukázky pravěkých technologií, interaktivní stanoviště a edukační aktivity pro děti i dospělé návštěvníky. Návštěvníci se mohli zapojit například do modelových archeologických aktivit, vyzkoušet si práci s replikami pravěkých nástrojů či se seznámit s dobovou gastronomií, ale projít si i další tematická stanoviště, která připravili pracovníci muzea. Akce opět potvrdila význam Mezinárodního dne archeologie jako důležité platformy pro popularizaci archeologie a prezentaci výsledků odborné činnosti muzea směrem k široké veřejnosti.

Mezinárodní den archeologie 2025

Tradiční advent v muzeu / Den sv. Mikuláše

Nejnavštěvovanější akcí pro veřejnost byl tentokrát Tradiční advent v muzeu / Den sv. Mikuláše, který proběhl ve spolupráci s dílnou Woodmaid, která představila tradiční a oblíbený Fler jarmark. Pro návštěvníky připravili pracovníci muzea Ježíškovu poštu, výstavku mosteckých paličkářek s ukázkami jejich řemesla a také řadu dílniček, kde si děti mohly vytvořit vánoční ozdoby a dekorace. Adventní koncert žáků připravila ZUŠ F. L. Gassmanna a do adventních melodií se mohli návštěvníci zaposlouchat také v rámci koncertu Foktova smyčcového tria. Nejočekávanější částí bylo hlavně mezi dětmi Mikulášské představení s nadílkou a andělé na chůdách, kteří celý program provázeli.

Termín	Název	Počet návštěvníků
12. 4.	Vítání jara – velikonoční dílničky	15
23. 5.	Muzejní noc / Most ve stínů hákového kříže	403
1. 6.	Den Edwarda Kelleyho	506
28. 6.	Mezinárodní den jógy	bez uvedení počtu
4. 10.	Mobilizace 1938	166
19. 10.	Mezinárodní den archeologie / V září zlatavého bronzu – doba bronzová na Mostecku	555
7. 12.	Tradiční advent v muzeu / Den svatého Mikuláše	798
Celkem		2 443

8 Veřejnost

8.1 Návštěvnost

Celková návštěvnost byla v roce 2025 15 704 návštěvníků, což je o 4 498 návštěvníků více než v roce 2024. Podílela se na tom zcela jistě promyšlená koncepce výstav i jejich větší počet. Na webových stránkách byly opět k dispozici virtuální prohlídky výstav a expozic, které v roce 2025

navštívilo celkem 1 582 návštěvníků. Každým rokem se toto portfolio virtuálních výstav rozrůstá o další aktuální virtuální prohlídky za konkrétní kalendářní rok.

8.2 Spolupracovníci a komunita

Celá řada aktivit Oblastního muzea a galerie v Mostě se neobejde bez spolupráce s dalšími partnery. Při velkých akcích pro veřejnost pomáhají v roli dobrovolníků studenti Střední školy diplomacie a veřejné správy s. r. o. Jsme rádi, že o tuto spolupráci je ze strany studentů každoročně velký zájem, neboť jsou pro nás nepostradatelní. Stejně tak je pro nás významná spolupráce se Základní uměleckou školou Floriana Leopolda Gassmanna Most, jejíž studenti zajišťují hudební program na vernisážích. V letních měsících 2025 opět proběhla také výstava výtvarného oboru jmenované školy, kde žáci prezentovali svá díla vytvořená v průběhu celého školního roku. V rámci Tradičního adventu v muzeu / Dne svatého Mikuláše připravili pedagogové a žáci Základní umělecké školy Floriana Leopolda Gassmanna Most vánoční koncert, který se setkal s velkým ohlasem návštěvníků, stejně tak jako vystoupení Foktova smyčcového tria.

Hudební doprovod pedagogů ZUŠ F. L. Gassmanna v Mostě při vernisáži výstavy Tomáš Tichý / Bio Digitalis

Oblastní muzeum a galerie v Mostě dlouhodobě poskytuje zázemí pro schůzky Mosteckých paliček, které se snaží ve městě udržovat tradici paličkování krajky. Tato skupina se pak podílela i na velikonoční a vánoční výzdobě expozice *Ze života obyvatel Krušnohoří*. V rámci velikonočních a vánočních dílen pro veřejnost vždy Mostecké paličky prezentují své umění ukázkami, které jsou mezi veřejností velice oblíbené.

Mostecké paličkářky

I když je Oblastní muzeum a galerie v Mostě zřizováno Ústeckým krajem, muzeum hraje důležitou roli i v kulturním životě města Mostu. Vážíme si toho, že máme velice dobrý vztah se Statutárním městem Most, který umožňuje spolupráci na celé řadě akcí pro veřejnost. V roce 2025 tak opět ve spolupráci s Magistrátem města Mostu v prostorách Oblastního muzea a galerie v Mostě proběhla část akce *Den magistra Kelleyho*. V zahradě muzea byla postavena horolezecká stěna, připraveny další aktivity a stánky. Kolem muzea pak procházela stezka na Hněvín, která propojila svým programem dvě místa – Oblastní muzeum a galerii v Mostě a Hněvín. Oblastní muzeum a galerie v Mostě otevřelo také v rámci akce zdarma vybrané expozice a výstavy a poskytlo zázemí a prostory zahrady.

9 Public Relations

Komunikaci s veřejností (s výjimkou odborné), externími partnery a médii zajišťuje pracovnice Útvaru ředitele. Zároveň koordinuje přípravu veškerých výstupů pro webové stránky, profily na sociálních sítích Facebook a Instagram a materiály určené pro tisk. Součástí pracovní náplně je tvorba jednotných vizuálních materiálů (letáky, plakáty, pozvánky, brožury), grafická úprava a editace obsahu pro web a digitální prostředí, návrh vizuálů pro akce instituce, spolupráce na online propagaci a správa vizuální identity na sociálních sítích. Podílí se rovněž na organizaci muzejních akcí.

Webové stránky jsou průběžně aktualizovány a doplňovány o fotografie z výstav, vernisáží, vzdělávacích programů i akcí pro veřejnost. Splňují aktuální technologické standardy a umožňují přehlednou orientaci v obsahu. Součástí prezentace je rubrika Exponát měsíce, v níž jsou postupně představovány vybrané sbírkové předměty za spolupráce všech odborných oddělení muzea.

Muzeum aktivně komunikuje prostřednictvím sociálních sítí. Facebooková stránka dosahuje celkem 4 740 sledujících a jednotlivé příspěvky oslovují až 15 000 uživatelů. Instagramový profil, propojený s Facebookem, sleduje 513 uživatelů a slouží k operativnímu informování o aktuálním dění. V průběhu roku bylo zveřejněno 12 krátkých videí ve formátu reels a pravidelně byly vytvářeny události k jednotlivým akcím na Fcb. Ve spolupráci se studiem TV Expres pokračoval rozvoj krátkých videoformátů, které dosahovaly až 10 000 zhlédnutí.

Na YouTube kanálu muzea jsou publikovány rozhovory s kurátory, reportáže a krátké filmové snímky. V roce 2025 bylo opět realizováno deset popularizačních mikrodokumentů představujících vybrané exponáty ze sbírek. Snímky přibližují jednotlivé předměty, dobu jejich vzniku, autory i širší historický kontext, přičemž odborné komentáře připravili odborní zaměstnanci muzea. Projekt byl realizován za finanční podpory Ministerstva kultury ČR v rámci programu podpory standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií. Za tuto sérii získalo muzeum ocenění *Uznání poroty za nápaditou audiovizuální prezentaci sbírkových předmětů* na festivalu MUSAIONfilm 2025.

Mediální prezentace instituce zahrnovala spolupráci s regionálními i celostátními médii. Informace a rozhovory byly zveřejňovány zejména prostřednictvím studia Ponte Reports a reportáže z jednotlivých akcí připravovala TV Most Expres. Výstupy byly odvysílány rovněž na TV Prima a TV Nova. Kurátoři muzea vystupovali také v rozhlasových pořadech.

V oblasti propagace muzeum využívalo široké spektrum marketingových nástrojů. Inzerce byla realizována ve vydavatelsví Vltava Labe Media a v měsíčníku Tipko. K propagaci přispěly také velkoformátové bannery, plakáty v exteriéru muzea a pravidelný výlep. Distribuce tiskovin probíhala prostřednictvím informačních center v Mostě a Litvínově, městských knihoven, CVC Most a dalších partnerů.

Oblastní muzeum a galerie v Mostě aktivně využívalo rovněž online marketing, zejména display reklamu, PPC kampaně, videoobsah na YouTube, programatickou reklamu a e-mailing. Newsletter byl pravidelně rozeslán přibližně 300 odběratelům. Muzeum prezentovalo své akce také na webových portálech Ústeckého kraje, statutárního města Mostu a prostřednictvím destinační agentury Krušnohoří. Každá výstava a akce byla zařazena do kulturních kalendářů a nabídnuta organizacím cestovního ruchu. V návaznosti na aktuální marketingové trendy pokračovala také placená inzerce na portálu Seznam.cz.

V rámci podpory projektů se muzeum zapojilo do soutěže *Kalendář roku 2025* na veletrhu REKLAMA POLYGRAF OBALY v PVA EXPO Praha s velkoformátovým kalendářem *Starý Most*, obsahujícím digitalizované historické fotografie z období kolem roku 1900 ze sbírky OMGM.

Naše instituce se rovněž podílela na profesním vzdělávání a sdílení zkušeností. Dne 17. června 2025 se zástupce muzea zúčastnil odborného setkání zaměřeného na umělou inteligenci a nová média. Dne 23. října 2025 se v prostorách muzea uskutečnila konference Museum Update – Cabinet of Wonders, zaměřená na propojení návštěvnické zkušenosti s technologiemi. Setkání proběhlo za účasti zástupců regionálních muzeí Ústeckého kraje a bylo podpořeno Ministerstvem kultury ČR.

Public relations muzea systematicky přispívají k posilování jeho dobrého jména, zvyšování návštěvnosti a rozvoji kulturního života v regionu. Významným marketingovým nástrojem je i e-mailingový adresář, takže je možné všechny novinky a aktuality předávat cca 300 stálým odběratelům. Webové stránky Oblastního muzea a galerie v Mostě v roce 2025 zaznamenaly celkem 30 787 návštěv. Na Facebooku bylo zveřejněno celkem 25 událostí a 175 příspěvků. Na YouTube kanálu bylo v roce 2025 publikováno 16 videí, která měla průměrnou měsíční sledovanost zhruba 1 600 diváků.

Využíváme také placenou online reklamu, kdy jsou v elektronické verzi *České galerie* prezentovány výstavy výtvarného umění. Třikrát jsme také využili placenou reklamu na

Seznam.cz, a to bannery k akcím a kampaň Kam za kulturou. Neplacená reklama zahrnuje inzerci akcí v kulturních kalendářích na webu Statutárního města Most a Ústeckého kraje, a dále pak kulturní kalendáře Regionální Facebookové skupiny a výběžku.eu. Spolupracujeme také s Destinační agenturou Krušnohoří, kde bylo publikováno 12 událostí. Ve veřejném prostoru se osvědčily upoutávky na vybrané akce a události v OC Centrální.

Kromě regionálního tisku, jako jsou například Mostecké listy a Homér, se daří zaujmout výstavami, akcemi pro veřejnost a publikacemi i další celostátní média a tisk, kde se články na různá témata objevily v MF Dnes, Deník.cz a časopisu AHA.

10 Provoz

Veškerou provozně technickou činnost v OMGM zabezpečuje Provozní oddělení. Zodpovídá za technický stav objektu, podílí se na koordinaci a řízení realizace zakázek týkajících se servisu a oprav objektu a zajišťuje průběžný servis technického zařízení i za pomoci dodavatelských služeb. Dále zajišťuje úklid v objektu muzea a galerie a zároveň se podílí na instalaci výstav. Po technické stránce zodpovídá za všechny akce pořádané muzeem podle požadavků jednotlivých oddělení. Během roku 2025 provozní oddělení zajišťovalo technickou přípravu muzejních akcí, jako byly například Den magistra Kelleyho, Muzejní noc, Mezinárodní den archeologie, výstavy, vernisáže, přednášky a další, včetně kompletní přípravy instalace audiovizuální techniky na přednášky, přípravy všech vernisáží a podobné akce. Provozní oddělení spolupracovalo na výstavách Pod ochranou říše, Folklor žije, Ztracené klíče aneb LISTOPAD 89 v Mostě a na všech třech výstavách v galerijních prostorách. To obnášelo během roku kromě kompletních instalací výstav i rozsáhlé zásahy do výstavních prostorů jako vymalování, instalace závěsného systému a další drobné úpravy dle požadavků jednotlivých kurátorů.

Údržbářské práce a opravy se v roce 2025 prováděly na základě vzniklých situací a dle jednotlivých požadavků. Nákupy pro chod provozního oddělení se zajišťovaly průběžně po schválení hlavní ekonomkou a ředitelem muzea. Údržba byla prováděna s důrazem na splnění všech norem bezpečnosti práce pro zaměstnance, ale také pro návštěvníky muzea.

Vzhledem k nevyhovujícím technickým parametrům venkovní pergoly před vchodem do muzea došlo k výměně trámů a jejich nalakování. U památného dubu v muzejní zahradě byla zbořena část zdi, která se nakláněla, takže hrozilo, že spadne na vedlejší budovu Restaurace Švejk. V rámci těchto prací byl zřízen kolem stromu rozšířený prostor tak, aby umožnil další růst kořenů. Vjezd do areálu muzea byl vybaven novou bránou s dálkovým ovládáním.

Rekonstrukce pergoly před hlavním vchodem budovy muzea

Dále byla pořízená nová kuchyňka pro zaměstnance, se kterou souvisela i oprava podlahy, položení nové dlažby a vymalování prostoru. Na půdě bylo zhotoveno obložení schodů do expozice, čímž vznikl další úložný prostor. Ke konci roku byla provedena v prostorách knihovny a velkého sálu injekce a fixace všech prasklin. Místo bývalé kanceláře ve dvou místnostech v sousedství recepcy vznikl nový výstavní prostor, který bylo potřeba přizpůsobit výstavním účelům. Proběhla tak kompletní oprava podlah s pokládkou nové dlažby, opravou stěn, novou omítkou a výmalbou. Došlo také k realizaci předělu chodby v galerijních prostorách tak, aby byla jasně oddělena část, která patří ke stálé expozici, od části sloužící pro krátkodobé výstavy výtvarného umění. Dokončeno bylo stěhování všech rozměrných plastik z chodby ve třetím patře na pojezdové vozíky v depozitáři plastik. V době restaurování velkoformátového obrazu Alfonse Muchy v mezipatře mezi třetím a čtvrtým patrem byla instalována světelná rampa s odpovídajícími parametry pro galerijní osvětlení, takže bylo možné demontovat dosavadní provizorní světla a po návratu obrazu po restaurování doplnit do tohoto prostoru ještě novou, rozšířenou popisku. V konzervátorských dílnách byla provedena částečná rekonstrukce, která zahrnovala opravu zdí, montáž světel a nové vymalování.

Do kompetence oddělení údržby patří i úklid a údržba v celém areálu muzea, sekání a údržba trávníků a v zimním období uklízení sněhu a námrazků z chodníků. V jarním období byl proveden kompletní úklid okolí objektu Oblastního muzea v Mostě, který byl spojen i s úklidem prostor uvnitř objektu. Pracovníci provozního oddělení prováděli údržbové a úklidové práce v celém areálu muzea, úpravy trávníků a ostatních venkovních ploch. V podzimních měsících byl opět proveden velký úklid celého venkovního areálu muzea s cílem

odstranit napadané listí a vzrůstající lišejník. Pro zlepšení kvality úklidu v budově OMGM byl pořízen nový čistící stroj.

Rekonstrukce podlahy budoucích výstavních prostor

Provozní oddělení průběžně zajišťovalo také revizi a případné opravy zařízení EZS, EPS a CCTV. Na podzim 2024 začaly proto práce na rekonstrukci kompletního zabezpečovacího systému EZS, EPS a CCTV, s nadstavbou zabezpečeného přístupu do vytyčených prostor muzea a systémem hlídání klimatických podmínek v jednotlivých depozitářích. To všechno obnášelo velké zásahy do provozu muzea i práce všech zaměstnanců. Modernizace zabezpečovacích systémů byla dokončena v prvním čtvrtletí roku 2025 a znamenala konec problémů, které bylo kvůli špatnému technickému stavu EZS a CCTV nutno v předešlých letech opakovaně řešit.

V souběhu s tím byla provedena kontrola hasicích přístrojů a hydrantů. Zároveň v roce 2025 proběhla revize všech elektrických zařízení, která nejsou pevně spojená s budovou, a také revize rozvodů.

Provozní oddělení zajišťuje také kompletní zabezpečení služeb v oblasti IT. Aby byly vytvořeny lepší pracovní podmínky pro zaměstnance, bylo nutné v průběhu roku zajistit nákup nové počítačové techniky a určité úkony v rámci správy a servisu počítačové sítě pro bezproblémový chod všech počítačů uživatelů a serverů. Vše bylo podřízeno požadavku hladké elektronické komunikace v rámci interní sítě a internetu s možností využití i dalšího SW vybavení. V roce 2025 tak byla zaměstnancům muzea opět poskytována kompletní podpora týkající se údržby IT, kam patří i veškeré činnosti ohledně zabezpečení informačních technologií, a to i po stránce uživatelské.

11 Hospodaření

Rada Ústeckého kraje usnesením č. 088/4F/2024 ze dne 16. 12. 2024 schválila rozpočet na rok 2025 ve výši **46 420 tis. Kč**.

Muzeu byl stanoven závazný ukazatel – příspěvek na provoz pro rok 2025 ve výši 37 499 tis. Kč (Usnesení RÚK č. 088/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024, z toho objem prostředků na platy 19 219 tis. Kč, a dále byl stanoven odvod odpisů ve výši 1 325 tis. Kč.

Změny v průběhu roku 2025:

- Navýšení příspěvku na provoz na částku 37 583 tis. Kč
- Změna odvodu odpisů na částku 1 409 tis. Kč
- Navýšení objemu prostředků na platy (Nařízení vlády č. 341/2017 Sb.) na částku 19 543 tis. Kč
- Změna odpisového plánu – snížení odpisů z movitého majetku na částku 654 tis. Kč

Upravený rozpočet schválen Radou Ústeckého kraje dne 08. 12. 2025 usnesením č. 050/29R/2025 na výši **47 762 tis. Kč.**

Příspěvky od zřizovatele:

ZU neinvestiční příspěvek ÚZ00054 a ÚZ000209 a ostatní

ÚZ 0054 – 1 892 tis. Kč

- Oprava pergoly, Čsl. armády 1360/35, Most, usnesení RÚK č. 088/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024 – 200 tis. Kč
- Výstava 80. výročí II. světové války, Čsl. armády 1360/35, Most, usnesení RÚK č. 088/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024 – 700 tis. Kč
- Adaptace místnosti č. 228, Čsl. armády 1360/35, Most, usnesení RÚK č. 025/108R/2024 – 92 tis. Kč
- Adaptace kuchyňky pro zaměstnance, Čsl. armády 1360/35, Most, usnesení RÚK č. 088/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024 – 300 tis. Kč
- Výstavní sál v depozitáři hudebnin, Čsl. armády 1360/35, Most, usnesení RÚK č. 088/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024 – 600 tis. Kč

ÚZ 0209 – 918 tis. Kč

- Počítačové vybavení, Čsl. armády 1360/35, Most, usnesení RÚK č. 088/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024 – 380 tis. Kč
- Pořízení pultových vitrín, Čsl. armády 1360/35, Most, usnesení RÚK č. 058/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024 – 145 tis. Kč
- Horní workshopovna, Čsl. armády 1360/35, Most, usnesení RÚK č. 088/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024 – 130 tis. Kč
- Restaurování, Čsl. armády 1360/35, Most, usnesení RÚK č. 088/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024 – 154 tis. Kč
- Vybavení nábytkem (knihovna, ředitelna), Čsl. armády 1360/35, Most, usnesení RÚK č. 64/18R/2025 ze dne 09. 07. 2025 – 109 tis. Kč

Ostatní účelové neinvestiční příspěvky – 727 tis. Kč

- Vlastní podíl organizace na projektu „Železnice spojuje! / Die Eisenbahn verbindet!“, usnesení RÚK č. 033/92R/2024 ze dne 6. 3. 2024 – 727 tis. Kč

12.1 Náklady a výnosy

Základní členění nákladů a výnosů v tis. Kč			
Spotřeba materiálu	925	Výnosy z prodeje služeb	415
Spotřeba energie	2 196	Výnosy z pronájmu	11
Spotřeba jiných neskl. dodávek	28	Výnosy z prodaného zboží	252
Prodané zboží	189	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0

Aktivace dlouhodobého majetku	-2	Čerpání fondů	17
Změna stavu zásob vlastní výroby	-65	Ostatní výnosy z činnosti	1
Opravy a udržování	1 758	Úroky	40
Cestovné	283	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	46 399
Náklady na reprezentaci	64		
Ostatní služby	5 840		
Mzdové náklady	20 714		
Zákonné a sociální pojištění	6 795		
Jiné sociální náklady	57		
Zákonné sociální náklady	677		
Jiné daně a poplatky	5		
Odpisy z dlouhodobého majetku	2 076		
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	1 573		
Ostatní náklady z činnosti	28		
Kurzové ztráty	140		
Celkem náklady	43 281	Celkem výnosy	47 135
Výsledek hospodaření	3 854		

Náklady

Nejvýraznější druhovou nákladovou položkou jsou platy a ostatní osobní náklady, včetně nákladů souvisejících s platy. Platy pracovníků v pracovním poměru byly ve výši 19 543 tis. Kč. Významnou částí v této nákladové položce jsou ostatní osobní náklady na odměny za činnosti mimo pracovní poměr. Jednalo se například o zajištění projektu Železnice spojuje!, služby dokumentátora, zajištění zástupů na recepci muzea a vrátnici v době nepřítomnosti pracovníků a podobně. Další položkou výrazně ovlivňující náklady jsou odpisy hmotného a nehmotného majetku. Odpisy nemovitého majetku (budovy) činí 1 409 tis. Kč, ostatní náklady na odpisy tvoří movitý i nemovitý majetek, a to ve výši 491 tis. Kč u majetku nepořízeného z transferu a 175 tis. Kč u majetku pořízeného z transferu.

V tomto roce byl pořízen majetek ve výši 1 573 tis. Kč, a to například výpočetní technika, konferenční židle, kancelářské židle, výstavní figuríny, vybavení workshopovny, svítidla, reklamní stojany, vybavení ředitelny a knihovny, pultové vitríny aj.

Významnou složkou jsou ostatní služby, ve kterých jsou zahrnuty náklady na povinné revize spotřebičů, budovy, odvoz odpadu, poradenské služby pověřence GDPR a PO a BOZP, dopravu a přepravu předmětů, telefon, internet, poštovné, bankovní poplatky, nájem nádražní budovy v Louce u Litvínova a pronájem kopírky. Další výraznou položkou jsou náklady na tiskové a grafické služby (např. zhotovení a tisk časopisu Pod Hněvínem 2025, tisk edukačních materiálů, grafika a tisk komiksu, tisky k výstavám a akcím, tisky v rámci projektu Železnice spojuje! a jiné. I v tomto roce se věnovala péče sbírkovým předmětům včetně restaurování, konzervování a digitalizace. Další ostatní nákladovou položkou za služby jsou náklady na propagaci a reklamu, zajištění přednášek a muzejních akcí a výstav aj.

Další nákladovou položkou jsou opravy a údržba, a to např.:

- obložení kovového zábradlí
- oprava venkovní pergoly
- oprava automobilu

- výmalba výstavních prostor
- oprava sádkartónů ve výstavních prostorách
- fixace prasklin v knihovně
- oprava podlahy v kuchyňce
- oprava podlahy a výmalba v hudebninách
- adaptace prostor pro nový výstavní sál
- repase venkovních laviček

Výnosy

Ostatní výnosy jsou tvořeny běžnou činností organizace. Jedná se například o příjmy ze vstupného, pořádání workshopů a komentovaných prohlídek, prodej upomínkových předmětů nebo pronájem prostor. Největší výnosová položka je příspěvek na provoz od zřizovatele. Dále jsou výnosy tvořeny účelově určenými příspěvky zřizovatele a dotacemi.

12.2 Povinné fondy

Peněžní fondy	Stav k 1. 1. 2025	Tvorba	Čerpání	Stav k 31. 12. 2025	Krytí fondů k 31. 12. 2025
FKSP	448 493,19	191 485,17	353 735,00	286 243,36	303 756,88
Fond odměn	263 447,00	0	0	263 447,00	263 447,00
RF – ze zlepšeného výsledku hospodaření	470 431,69	1 455 314,26		1 925 745,95	1 925 745,95
RF – z ostatních titulů	156 826,46	30 035,34	173 940,86	12 920,94	12 920,94
Fond investic	918 279,35	3 166 078,1	3 613 663,92	470 693,53	470 693,53

Účet 411 Fond odměn

Stav k 1. 1. 2025	263 447,00 Kč
Tvorba fondu:	0,00 Kč
Čerpáno:	0,00 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2025	263 447,00 Kč
Krytí účtu – účet 241	263 447,00 Kč

Účet 413 Rezervní fond

PS k 1. 1. 2025	470 431,69 Kč
Tvorba fondu:	1 455 314,26 Kč
Čerpání fondu:	0,00 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2025	1 925 745,95 Kč
Krytí účtu - účet 241	1 925 745,95 Kč

PS k 1. 1. 2025	156 826,46 Kč
Tvorba fondu:	
Dar od Severočeské teplárenské, a. s. (schváleno RÚK č. 029/19R/2025)	17 114,40 Kč
ERASMUS + (nevyčerpaná dotace)	12 920,94 Kč
Čerpání fondu:	
Pořízení vozíků – dar	17 114,40 Kč
ERASMUS +	156 826,46 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2025	12 920,94 Kč
Krytí účtu – účet 241	12 920,94 Kč

Účet 416 Fond reprodukce, fond investic

PS k 1. 1. 2025	918 279,35 Kč
Tvorba fondu:	
Odpis – nemovitý majetek	1 409 364,00 Kč
Odpis – movitý majetek	491 622,70 Kč
Celkem odpis	1 900 986,70 Kč
Účelový investiční příspěvek zřizovatele:	
Regálový systém (RÚK č. 088/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024)	100 000,00 Kč
Sloupové vitríny (RÚK č. 058/4R/2024)	283 000,00 Kč
Akvizice 2025 (RÚK č. 088/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024)	50 000,00 Kč
Komplexní řešení restaurátorských a konzervátorských dílen (RÚK č. 091/86R/2023 ze dne 13.12. 2023)	238 000,00 Kč
Akvizice 2024 (RÚK č. 091/86R/2023 ze dne 13. 12. 2023)	50 000,00 Kč
Vybavení depozitáře numismatiky (RÚK č. 058/4R/2024 ze dne 16. 12. 2024)	489 205,80 Kč
Celkem investiční příspěvky zřizovatele:	1 210 205,80 Kč
Dar od Severočeské teplárenské, a. s. (schváleno RÚK č. 029/19R/2025)	54 885,60 Kč

Čerpání fondu:

Komplexní řešení restaurátorských a konzervátorských dílen	394 000,00 Kč
Regálový systém	100 000,00 Kč
Regálový systém	22 527,02 Kč
Projektová dokumentace – expozice přírody	209 700,00 Kč
Projektová dokumentace – nasvícení budovy	35 000,00 Kč
Projektová dokumentace – klimatizování půdy	7 260,00 Kč
Studie – expozice starého Mostu	250 000,00 Kč
Sloupové vitríny	283 000,00 Kč
Sloupové vitríny	8 126,00 Kč
Vybavení depozitáře numismatiky	489 205,80 Kč
Mycí stroj – dar	54 885,60 Kč
Sběr sbírkových předmětů	1 833,00 Kč
Mikroskop	78 045,00 Kč
Pojezdová brána	181 681,50 Kč

Nákup sbírkových předmětů	89 400,00 Kč
Celkem čerpání fondu:	2 204 663,92 Kč
Odvoz zřizovateli – odpisy z nemovitého majetku	1 409 000,00 Kč
Zůstatek k 31. 12. 2025	470 693,53 Kč
Krytí účtu – účet 241	470 693,53 Kč

12.3 Finanční majetek

Krátkodobý finanční majetek v Kč	
Běžný účet	1 049 646,37
Spořicí účet	708 983,10
PPF Banka	197 609,80
FKSP účet	303 756,88
Běžný účet v cizí měně	5 219 035,19
Pokladna Kč	114 777,00
Pokladna valutová	15 967,00
Celkem	7 609 775,34

12.4 Pohledávky a závazky

Krátkodobé pohledávky a závazky			
Odběratelé	1 020,00	Dodavatelé	452 957,21
Poskytnuté zálohy	243 939,20	Jiné závazky vůči zaměstnancům	1 458 953,00
Náklady příštích období	24 649,43	Sociální pojištění	529 197,00
Dohadné účty aktivní	3 734 652,28	Zdravotní pojištění	233 661,00
Ostatní krátkodobé pohledávky	14 290,24	Ostatní daně, poplatky	123 290,00
Pohledávky za vybr. místními vl. institucemi	153 560,00	Dohadné účty pasivní	176 157,60
		Ostatní krátkodobé závazky	60 471,00
		Výdaje příštích období	24 200,00
Celkem krátkodobé pohledávky	4 172 111,15	Celkem krátkodobé závazky	3 058 886,81
Dlouhodobé pohledávky a závazky			
		Dl. přijaté zálohy na transfery	2 516 809,42
Celkem dlouhodobé pohledávky		Celkem dlouhodobé závazky	2 516 809,42

12.5 Kontroly

Účetní audit

- Audit účetnictví 2024 – bez výhrad
- Audit účetnictví 2025 – průběžný bez výhrad

Ústecký kraj

- Kontrola hospodaření s veřejnými prostředky
- Monitoring příspěvkové organizace zřizovatelem na místě

Policie České republiky

- Komplexní kontrolní akce nad dodržováním zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu – bez výhrad

12.6 Poskytování informací

Informace jsou poskytovány podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Nebylo vydáno žádné rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Informace dle zákona č. 106/1999	Počet podaných informací	Poznámka
Počet podaných žádostí o informace (§ 18 odst. 1 písm. a)	0	
Počet podaných odvolání proti rozhodnutí (§ 18 odst. 1 písm. b)	0	
Opis podstatných částí každého rozsudku soudu (§ 18 odst. 1 písm. c)	0	
Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence (§ 18 odst. 1 písm. d)	0	
Počet stížností podaných dle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení	0	
Další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím (§ 18 odst. 1 písm. e)	0	

12 Poděkování

Na závěr bychom velice rádi poděkovali **všem zaměstnancům OMGM za jejich práci v roce 2025, která mnohdy sahá daleko nad rámec jejich povinností.** Vše, co se v tomto roce podařilo, mohlo být realizováno jenom díky spolupráci všech, kteří se na daných úkolech různým způsobem podíleli a v celém roce flexibilně reagovali na všechny úkoly. Děkujeme také všem externím pracovníkům a dalším jednotlivcům, kteří nás v roce 2025 jakoukoli formou podpořili. Jejich pomoci si velice vážíme.

Jmenovitě děkujeme za spolupráci:

Ministerstvu kultury České republiky
Ústeckému kraji
Statutárnímu městu Most
Tiskárně K & B, s. r. o.

Ponte Records
ZUŠ Floriana Leopolda Gassmanna, Most
Střední škola veřejné správy a diplomacie, s. r. o.
Severočeské teplárenské, a. s.
OC Central, paní Sylvii Strunové, marketingové koordinátorce
Římskokatolické církvi – Děkanství Most
Vítězslavu Frouzovi
Emmě Prontekerové

a dalším, kteří nás v tomto roce jakoukoliv formou podporovali.

13 Výhledy na rok 2026

- Realizace výstavy *MISE: Zpráva o misijním muzeu v Bohosudově*, která představí téměř zapomenutou sbírku Misijního muzea v Bohosudově, její osudy a osudy předmětů a lidí s ní spojených
- Dokončení stěhování velkoformátových plastik do depozitáře výtvarného umění
- Galerijní výstavy Oldřicha Jelínka, Patrika Hábla a ilustrátora Tomáše Řízka a komorní výstava sochaře Stanislava Hanzíka
- Vzdělávací aktivity pro veřejnost – přednášky, komentované prohlídky, přírodovědné vycházky, a zejména dvě nejnavštěvovanější akce – *Mezinárodní den archeologie* a *Advent v muzeu*
- Realizace akce pro veřejnost *Den magistra Kelleyho* ve spolupráci se statutárním městem Most
- Digitalizace 6 vzácných rukopisů ze sbírkového fondu knihovny v rámci grantu Ministerstva kultury ČR VISK 6 2025
- Realizace dalších 10 mikrodokumentů, které představí další sbírkové předměty, z dotace Ministerstva kultury ČR
- Vzdělávací programy pro školy pro všechny stupně škol v návaznosti na Rámcový vzdělávací program
- Výtvarné dílny pro rodiče s dětmi i další oblíbené aktivity pro veřejnost
- Nabídka vzdělávacího programu s VR, který vznikl v rámci projektu *Panoráma starého Mostecka*
- Zahájení rekonstrukce tělocvičny na sál s možností multifunkčního využití
- Pokračování prací na přípravě dlouho očekávaných expozic *Přírodou severo-západních Čech* (předpoklad otevření v r. 2029) a expozice s pracovním názvem *Starý Most* (předpoklad otevření v r. 2028)
- Zahájení rekonstrukce podlah pro budoucí expozici přírodovědy
- Příprava jednotlivých částí expozice *Starý Most*

Oblastní muzeum a galerie v Mostě

**Historie, která vás chytne
umění, co vás nepustí**